

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 14 (2197) 1992 KOVAS-MARCH 31

• LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA

• NUMERIO KAINA — \$1.00

Žvilgsnis į ateitį

Nuo pat pirmųjų išeivijos gyvenimo dienų iki dabartinių niekas taip nerūpėjo kaip lietuviybės išlaikymas. Tai buvo nuotaikų barometras, visada rodęs pralinksėjimą, kai lietuviškieji reikalai gerai klostėsi, ir nuliūdima, kai nesisekė. Taip aukštyn-žemyn rodyklė kaitaliojosi iš-tisus penkis dešimtmečius. O ir žvelgiant į ateitį rūpestis nemažėja. Kai kurie ženklai rodo, kad didėja.

VYRESNIŲJŲ veikėjų išnykimas liūdnas, bet ir neapakeičiamas reiškinys. Kas ką padarė — padarė. Atėjo laikas paskutiniam poilsiui, paskutiniam atsisveikinimui. Sustabdytiems darbams tęsti reikia ne tik naujų žmonių, bet ir panašios orientacijos. Išlaikyti tai, kas jau pasiekta — tai pirmas būtinumas prieš visus kitus sumanymus ir bandymus. Išeivija ir toliau turi turėti savas parapijas, mokyklas, organizacijas, savąją spaudą ir gyvą kalbą, atskiro ir specialaus bruožo kultūrinius poreikius, įgalinančius puoselėti nepriklausomumą ir tuo pačiu ryškėti plačioje tautinių grupių mozaikoje. Tai dideli uždaviniai, gulantys ant palyginti negausių naujosios veikėjų pamainos pečių. Ar jie išlaikys — tai pats didžiausias šių dienų rūpestis. Viskas priklausys ne vien nuo to, kiek entuziazmo ar darbštumo parodys veikėjai, bet ir nuo to, kiek aplamai čia užaugusi karta juos rema. Reikės darbui talkos, reikės finansinių išteklių, kurie aukomis remiasi; reikės sugebėti gyventi dvilypi gyvenimą, pareikalausiantį išties laisvalaikį, reikės trumpinti brangių poilsį ir daryti sprendimus sankirčiuose tarp pritaikymo ir ėjimo savo keliu. Ar per eilę metų visa tai įsisavino mūsų jaunimas ir ar pamatė tinkamus pavyzdžius? Kaip ten bebūtų, nauja vaga turės būti verčiama tame pačiame dirvone. Reikia tikėtis, kad į pagalbą ateis nepriklausoma Lietuva, kurią teks pajusti ir tuo naudotis — organizuotai, reguliariai ir planingai.

RŪPESČIAI dėl išeivijos ateities Kanadoje bus apžvelgti KLB švietimo ir kultūros darbuotojų suvažiavime balandžio 25-26 d.d. Anapilio sodyboje. Tema "Mes ir 2001" žvilgsnį kreipia į labai netolimą ateitį. Gali kam atrodyti, kad po kelerių metų nedaug kas čia bus pasikeitę; arba labai lengva atspėti, kas bus. O iš tikrųjų ateinantis dešimtmetis išeivijos stabilumui gali būti lemiantis. Kad ir kaip gaila, per tą dešimtmetį į amžinybę palydėti turėsime visą eilę ligi šiandien dar lietuvių dirbusių pajėgių asmenybių. Gali atsirasti labai baugiu tuštuma. Iš kitos pusės per tą dešimtmetį užaugs jau trečioji išeivijos karta. Kokia ji bus, kaip bus pasiruošusi jungtis į bendrą darbą, sunku net numatyti. Kas atsimena, buvo abejonių ir dėl antrosios kartos. O šiandien jau matome, kad ji perima kone viso lietuviškojo gyvenimo vairą. Vienas dalykas truputį jaudina — tai kiekybinis tautiečių užnugaris. Yra užtat pagrindo nuogastauti, kad trečiajai kartai, su kokio stiprumo veikėjais ji bėpasirodytų, tasai užnugaris gali būti dar silpnesnis. Žodžiu, retėjančios gretos kelia rimtą pavojų sumažėti žmonių skaičiumi. Tokios prielaidos akivaizdžios darosi būtinas ir žmonių vajas. Kiekvienas lietuvių kilmės asmuo turėtų rasti savo vietą savųjų tarpe. Mišrios šeimos, kurių gali daugėti, pakrups ir mūsų pusę, jei jos laiku ir sąmoningai bus kviečiamos ir laukiamos. Lietuviybės išlaikymas, kuris šiandien ir toliau lieka vienas pagrindinių bendruomenės uždavinių, nebebus įmanomas, jei nebeužteks savų žmonių. Č.S.

KANADOS ĮVYKIAI

Paskutinieji reformos žingsniai?

Galutiniai Kanados konstitucijos pakeitimai pasiūlymai Kvebeko provincijai turėjo būti paruošti balandžio pradžioje. Konstitucinių reikalų ministeris J. Clarkas dabar šią svarbią datą nukėlė birželio pradžion. Mat iki gegužės 31 d. tų paskutinių pasiūlymų paruošimas bus leista įsijungti ne tik Kanados, bet ir provincinių vyriausybių, čiabuvių gyventojų atstovams. Seniau savitos prancūziškos bendruomenės specialaus pripažinimo siekė tik Kvebeko provincija, o dabar ji nori gauti ir Kanados indėnai bei už juos tylesni eskimai.

Visa ši problema prasidėjo su Kanados ministerio pirm. P. E. Trudeau iš 1867 m. Britų Šiaurės Amerikos akto paruošta ir 1982 m. be Kvebeko pritarimo priimta Kanados konstitucija. Visą reikalą dar labiau sujaukė dviejų Kanados provincinių parlamentų 1990 m. vasarą atvesta Meech Lake sutartis, turėjusi ištaisyti Kvebekui padarytas skriaudas.

Paskutiniesiems reformos žingsniams dabar liko labai nedaug laiko. Kvebeko liberalų vyriausybės premjeras R. Bourassa jau yra įsipareigojęs iki rugpjūčio 4 d. paruošti referendumo tekstą ir iki spalio 26 d. prarasti patį referendumą. Jam teks pasirinkti pagrindinį referendumo klausimą Kvebe-

ko provincijos gyventojams, kad jie galėtų balsuoti už Kvebeko nepriklausomybę ar galbūt už jo pasilikimą atnaujintoje Kanados federacijoje. Abu klausimai sprendžia tą pačią problemą. Nuo premjero R. Bourassos pasirinkimo betgi paaiškės tikrasis jo vyriausybės kelias, skelbiantis Kvebeko pasilikimą Kanadoje ar pasitraukimą iš jos. Po Meech Lake sutarties pralaimėjimo R. Bourassa tik reikalavo Kvebekui priimtino Kanados konstitucijos pakeitimo, pats nedalyvaudamas pasiūlymų svarstybose bei jų paruošime. Jis ir dabar atsisako tiesiogiai įsijungti į paskutiniuosius reformos žingsnius, bet vietinėje Kvebeko politikoje jau bando žingsniuoti su Kanada.

Pradėdamas naują Kvebeko parlamentą sesiją, premjeras R. Bourassa pabrėžė, kad paskelbta Kvebeko nepriklausomybė sugriautų Kanados federaciją. Esą Kanadoj yra daug gerų savybių, kurias mato ir pripažįsta visas pasaulis. Tad Kvebekas turėtų pasilikti atnaujintoje Kanados federacijoje. Pasak R. Bourassos, pasilikimą galėtų užtikrinti penki atstovai Meech Lake sutarties paragrafai, Kvebeką pripažįstantys savita bendruomene, sumažinantys finansinę kontrolę, (Nukelta į 9-tą psl.)

Paminklinis kryžius prie televizijos bokšto Vilniuje, primenantis čia žuvusius tautiečius už Lietuvos laisvę bei nepriklausomybę

Nuotr. Alf. Laučkos

PRANEŠIMAS IŠ MASKVOS

Katalikai Rusijos sostinėje

Veikia tik viena katalikų šventovė, kurios klebonas moka lietuviškai, bet lietuviškų pamaldų nėra dėl dalyvių stokos

UGNIUS TRUMPA

Nei Dievas, nei gamta nekuria pasaulyje absurdo, tik pats žmogus atsakingas už tai, kas daugiausia ir kertasi su jo paties darbais ir siekiais.

Šv. Liudviko šventovė

Tokios mintys apima žmogų, kuris pirmą kartą gyvenime patekęs į Maskvą pabando su-rasti joje katalikišką šventovę. Ji nėra paslėpta nei nuo miesto visuomenės, nei nuo smalsių turistų, nes yra pačiame miesto centre prie Lubiankos aikštės (buvusios F. Dzeržinskio — žymiausio bolševikų čekistų vado). Tačiau surasti ją tikrai sunku net ir dabar, nes ne kiekvienas maskvietis ją žino, o kas ir žino, nenoriai parodo kelią.

Paslaptis, kad net pats šiuo Dievo namų architektas D. I. Giliardi, pastatęs juos 1830 m., be galo nustebtų suradęs juos vos ne KGB kieme. Matyt, ši tikrai netikėta kaimynystė ir nulėmė Šv. Liudviko šventovės likimą sovietiniais metais. Šiem maldos namams tikrai labiau pasisekė nei kitiems, nes iš ikirevoliucinių trijų katalikiškų šventovių — Petro ir Povilo, Šventosios Mergelės Marijos dangun emimo ir Šv. Liudviko liko tik pastaroji, nors ir mažiausia.

Tai buvo labai patogus objektas KGB darbuotojams kontroliuoti visą katalikišką gyvenimą Maskvoje. Patogu buvo sekti ir pasiuntinybių darbuotojus bei svečius iš užsienio, nes tik JAV ambasada turi kop-

lytėlę savo pastate, kuri, aišku, negali tarnauti visam Maskvos diplomatiniam korpusui. Tokiu būdu diplomatiniai darbuotojai turėjo melstis budriai prižiūrimi saugumiečių.

Domesys religijai

Vietiniai žmonės pastoviai buvo terorizuojami, sekami, gundomi. Todėl daugelis jų arba palūžo, arba pateko į kalinėjimus, o kitiems persekiojimo baimė pasiliklo net iki šių dienų. Sunkiausia buvo kunigams, kurie daugiausia ir buvo kanikinami saugumiečių — tiek moraliskai, tiek fiziškai. Juos net norėdavo priversti tarnauti Saugumo sistemai.

Aišku, po tokios istorijos katalikiškasis gyvenimas Maskvoje labai sunkiai teka ir dabar, nors šiuo metu religingumas tiek Rusijoje, tiek visose posovietinėse šalyse yra labai suaktyvėjęs. Maskva šiuo metu tapo populiariausia keliaujančių pastorių veiklos vieta. Miesto sienos mirga nuo kvietimų dalyvauti įvairiuose religiniuose renginiuose, į kuriuos kiekviečia JAV, Vokietijos ir kitų šalių pastoriai. Renginiai yra tokie masiški, populiariūs, kad rengiami sportiniuose stadionuose ir net Kremliaus suvažiavimų rūmuose, o norintys apsikrikštyti ir priimti tikėjimą, yra krikštijami sportiniuose baseinuose.

Kaip teigia sociologinių apklausų rezultatai, ateistų Maskvoje sumažėjo per pusę, o tiksliau žmonių priėmė vieną ar kitą tikėjimą. Visiškai su-

prantamas yra šių žmonių noras turėti nuolatinę paguodą ir atramą šių dienų nepastoviam gyvenime. Daugeliui tikėjimas yra paskutinė viltis.

Lietuviai

Norėdamas smulkiau sužinoti apie Maskvos katalikų gyvenimą, kartu ir mūsų tautiečių, kurie dėl vieno ar kito priežastį gyvena Maskvoje, užkalbinau Šv. Liudviko šventovės šeimininką kun. Voronovič. Jisai nustebino mane prabilęs gražia lietuvių kalba. Pasirodė kun. Voronovič arba Tėvelis Viktoras (kaip jį už nuosirdumą ir dėl jauno amžiaus vadina parapijiečiai), yra baigęs Kauno kunigų seminara, 1991 m. gegužės mėn. įšventintas kunigu ir pasijustas į Maskvą.

Jisai papasakojo, kad šioje šventovėje visada būdavo lietuvių kunigų, kurie rūpindavosi ir lietuviams katalikais. Daugiausia pagarbos užsitarnavo kun. Pr. Račiūnas, kuris tiesiog įkvėpė drąsos ir energijos daugumai lietuvių Maskvoje, sukūrė tarytum mažytę lietuvišką parapiją Rusijos centre. Jisai sugebėdavo dalyvauti visuose atgimstančios lietuvių bendrijos susitikimuose, kur aktyviai visus kviesdavo dalyvauti tiek šventinėse, tiek sekmadieninėse Mišiose. Kartais kun. Pr. Račiūnas nepatingėdavo ir kai kuriems žmonėms paskambinti į namus, ypač tiems, kurie ilgai pas jį nepasirodydavo.

Gera kun. Pr. Račiūnas su-

(Nukelta į 2-rą psl.)

Dabarties įvykiai Lietuvoje

Pajudino istorijos vyksmą

Ryšium su Kovo 11-ja "Lietuvos aidas" kovo 13 d. laidoje išspausdino Vytauto Landsbergio straipsnį "Kovo vienuoliktosios ledonešis". Pateikiama būdinga straipsnio ištrauka:

"(...) Mums kovo 11-ji yra Lietuvos išsivadavimo iš Sovietų Sąjungos simbolis. Tai mūsų gyvoji, čia pat esanti istorija, palietusi kiekvieną, o ne vieną ir asmeniškai patikrinusi.

Kitiems — tai yra užsienio politikams, o ypač eiliniams, bet politiškai mąstantiems kitų šalių žmonėms, kovo 11-ji yra ir liks mažos ryžtingos tautos iššūkis blogio imperijai — Sovietų Sąjungai, — ir tos imperijos užmačių ir galios patikrinimas.

Lietuva šiandien aktuali pasauliui savo naujausia istorija, savo veiksmais, kurie pajudino istorijos vyksmą ne tik Lietuvoje. Ar pasitvirtins Jelenos Bonner žodžiai, kad kovo 11-ji Sovietų Sąjungos galas? — Į šį klausimą kada nors atsakys istorikų analizės, bet pasaulyje tokia nuomonė jau šiandien egzistuoja. Jūs buvot pirmieji — sakoma apie mūsų šalį. Patys nesigiriame, veikiau priešingai... tebekartojami būtent Lietuvoje neaiškūs mąstytojų aiškinimai, neva kovo 11-ji, kaip ir sausio 13-ji, nieko nulemusi, nepriklausomybė vis tiek būtume gavę ir be pastangų, ir be aukų. Palikim tokius išvedžiojimus jų autorių sąžinei, palikime taip pat kitiems ir iš kitur įvertinti Lietuvos tarptautinį įnašą, griauinant komunizmo diktatūrą..."

KGB agentai?

Reuterio agentūros pranešimu, Lietuvos aukščiausias teismas kovo 27 d. paskelbė sprendimą, kad vienas iš nepriklausomybės kovotojų vadų darbavosi KGB naudai. Sovietinio saugumo tarnautojai liudijo, kad Virgilijus Čepaitis, žinomas slapyvardžiu "Juozas", teikdavo KGB informaciją apie tautiškai nusiteikusius savo kolegas ir ketinančius emigruoti. V. Čepaitis, dar vadinamas "pilkuoju kardinolu", buvęs įtakingas Sąjūdžio veikėjas. Pats V. Čepaitis teigia, kad sąmoningai nedirbęs sovietiniam saugumui, tik buvo klausinėjamas KGB biurokratų. Jis turi per 30 dienų atsakyti parlamentaro viešai.

Lietuvos parlamento komisija pasiruošusi Aukščiausiam teismui perduoti svarstyti buvusios premjerės Kazimieros Prunskienės ir Jokūbo Minkevičiaus bylas. Pastarieji gavę iš KGB algas.

Buvusi parlamento spaudos aktyvi darbuotoja Rita Dapkutė, Amerikos lietuvių, prisipažino, kad ji taip pat teikusi žinias sovietiniam saugumui. Ji buvusi KGB užverbuota, kai norėjo gauti vizą įvažiuoti į Lietuvą. Po 1990 m. kovo 11 d. ji apie savo veiklą KGB organizacijoje painformavusi Lietuvos saugumo policiją.

Kaip skelbia didžioji spauda, Rita Dapkutė buvusi triguba agentė: dirbo JAV, sovietiniam ir Lietuvos saugumui.

Dar nepajudėjo

Lietuvos delegacijos atstovai deryboms dėl buvusios sovietų kariuomenės išvedimo iš Lietuvos susitiko Vilniuje su čia esančiais užsienio diplomatais.

Lietuvos delegacijos vadovas AT vicepirm. Č. Stankevičius, ekspertų vadovas A. Abišala ir delegacijos narys užsienio ministerijos atstovas G. Šerkšnys atkreipė užsienio diplomatų dėmesį, kad derybos su Rusija dėl kariuomenės išvedimo nėra patenkinamos.

Lietuvos užsienio reikalų ministeris A. Saudargas, kalbėdamas Europos saugumo ir bendradarbiavimo konferencijoje Helsinkyje, pažymėjo, jog Baltijos valstybių saugumas gali būti užtikrintas tik iš tų kraštų išvedus svetimą kariuomenę. Jei pagal sutartą tvarką nebus išvesta buvusi sovietinė kariuomenė iš Lietuvos, tai pastaroji bus priversta kelti šį klausimą Europos saugumo ir bendradarbiavimo konferencijoje pagal Helsinkio susitarimo nuostatus.

V. Landsbergis kovo 22 d., kalbėdamas per BBC radiją tema "Lietuva ir pasaulis", pabrėžė, kad Rusijos kariuomenės išvedimas iš Lietuvos dar neprasidėjo, nes išvesti tik 103 kareiviai. Svetima kariuomenė daro Lietuvai ekologinę ir ekonominę žalą. Lietuva laukianti iš Rusijos geros valios parodymo.

Ta proga AT pirmininkas priminė, kad Lietuvos pinigai būsia įvesti vasaros metu, kai Lietuva bus priimta į Pasaulio valiutos fondą.

Sėkminga kelionė

Premjeras G. Vagnorius Švedijoje pasirašė dvi prekybos bei ekonominio bendradarbiavimo sutartis: dėl laisvos prekybos ir investavimo apsaugos garantijų. Pirmąją sutartimi leidžiama Lietuvos pramoninėms vežti į Švediją pagrindines prekes be muitų, antrąją — tvirtinama Baltijos investavimo programa, pagal kurią Lietuva gaus apie 30 mil. dol. paramą.

(Nukelta į 2-rą psl.)

Šiame numeryje:

Žvilgsnis į ateitį

Ateinantis dešimtmetis išeivijai gali būti lemiantis

Katalikai Rusijos sostinėje

Maskvoje veikia tik viena katalikų šventovė

Lietuvos ambasadorius pas JAV prezidentą

"TŽ" bendradarbio pranešimas iš Vašingtono

Keleiviai ir muitinės

Patirti išpūdziai muitinėse prie Lazdijų

Dviejų klasių lietuviai

Besiaiškinant pilietybės klausimus

Pagrindinė Lietuvos spaustuė

Okupaciniais metais netoli Kauno veikė slapta spaustuė

Gimstame su smeginimis, psichiką įgyjame

Dr. Vytauto Meškos sveikatos patarimai

Vakaras su Lietuvos solistais

I. Milkevičiūtė, V. Daunoras, R. Bekionis Klivlande

Profesorius Greimas apie save ir kitus

Iš pokalbio su "Le Monde" dienraščio bendradarbiais Paryžiuje

Septyni dešimtmečiai universitetui

Iškilmės Vytauto Didžiojo universitete Kaune

TEVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada.
Tel. (416) 275-4672. FAX (416) 275-1336.

Canada Post Canadian Publications Mail Sales Product Agreement nr.1001760
LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai"
REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, Vyt. Kastytis, J. Andrulis, Vyt. Balčiūnas, Č. Senkevičius. Metinė prenumerata – \$35, pusmetinė – \$20, mėnė – \$40, garbės – \$50 (Amerikoje – JAV dol.) oro paštu – \$110. Paveiniai nr. – 1 doleris. Adresų keitimo reikalu kreiptis į "TŽ" administraciją. Skelbimai ruošiamam nr. priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.
Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550) is published weekly, except 1st a. 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: (416) 275-4672. U.S. office of publication, Lewiston, NY 14092. Subscriptions: regular \$35.00, supporter \$40.00, honorary \$50.00 per year. Second Class Postage paid at Lewiston, NY. US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškės žiburiai", P. O. Box 1195 Lewiston, NY 14092. CANADA POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3. Printed in Canada.

PASTABOS IR NUOMONĖS

Lietuva brangi! Sveika, mieloji!

Kodėl Tu neišpažįsti Dievo savo himne?

Lietuviškos kilmės žmonės visame pasaulyje džiaugiasi, kad atgavai savo laisvę! Sveikinu tavę, mano tėvelių gimtinę, kur tėvas gimė Gegužinės parapijoje, o mamytė – Paparčių parapijoje.

Dabar geros valios žmonės iš visų kampų duoda Tau visokių patarimų, kaip atstotai ant kojų ekonomiskai, politiškai, kultūriškai ir morališkai. Pagarbai noriu prisidėti prie tų žmonių eilių, iškeldamas jautrų klausimą apie tautos himną, t.y. stoką Dievo pripažinimo.

"TŽ" išspausdino ne vieną laišką apie šį reikalą. "Tautietė" ("TŽ" 1991.I.15) kvietė atnaujinti šį klausimą: "Tegul tad nuo šio laiko visi chorai, kurie gieda Lietuvos himną, šaukiasi Dievo, o ne saulės, nes saulė Lietuvos tamsumą neprasalina ir neprasalinis. Tai gali padaryti tik Dievas. Tautos himnas turi tapti tautos malda".

Paulius Šiugždinis ("TŽ" 1991.II.12) atsiliepė: "Nemaisykime himno nei su malda, nes kiekvienas jų turi savo laiką, vietą ir paskirtį". K. Grigaitė-Gradienė ("TŽ" 1991.IV.30) sutinka su šia nuomone. Aurelija Balašaitienė ("TŽ" 1991.V.21) mano, kad nepriimtina keisti Kudirkos kūrinį. Marijus Blynas ("TŽ" 1991.VII.1) irgi mano, kad nereikia keisti žodžių.

Kudirkos himnas turi ilgą, įdomią ir triukšmingą istoriją. Čia nekartosiu. (Pvz. Vinco Maciūno 6 straipsnių serija – "Draugas", 1974, vas. 16, 23, kov. 2; nr. 40, 46, 52). Sutikime, kad reikia gerbti Kudirką už jo patriotizmą. Jo vieta Lietuvos istorijoje užtikrinta. Taip pat sutikime, kad keisti meno darbą, originalų kūrinį kažkaip netinka.

Bet dabar nauji laikai Lietuvoje. Kudirkos tautiška giesmė atliko savo vaidmenį. Reikia žvelgti plačiau. Ne vien tik atskiras asmuo turi pripažinti Dievą, bet ir tauta. Kaip gali tikinčiųjų kraštas tylėti apie sutvėrėją savo himne?

Daug kam atrodo, kad tai gėda! Pvz. vedamajame straipsnyje

Katalikai Rusijos sostinėje

(Atkelta iš 1-mo psl.)

tardavo ir su lietuvišku jaunimu. Dalyvavo lietuvių studentų Maskvoje klubo "Atžalynas" susitikimuose ir net padėdavo sunkiais laikais maisto siuntiniais, kuriuos atsiųsdavo Vokietijos "Caritas".

Tradicinėmis jau buvo tapusios ir lietuviškos Mišios šventčių dienomis. Dabar Maskvos lietuvių religingumas yra šiek tiek išblėsęs. Gal čia kalti sunkūs laikai, kurie iš žmonių atima daug laiko ir jėgų. Gal todėl šventovės tvarkaraštyje, šalia Mišių lenkų, anglų, prancūzų, italų kalbomis, lietuvių kalba pažymėta grynai dėl formos (ja Mišios nebeatnašaujamos). Kun. Voronovič nuomone, reikalas ne tas, kad išvyko kun. Račiūnas, o grynai parapijiečių dalyvavimo stoka. Jisai laisvai galeto atnašauti Mišias lietuviškai, tačiau beveik nėra dalyvių. Bandė ieškoti ir klube tikinčių lietuvių, bet labai sunku šiais laikais su žmonėmis susitarti, nes visus planus gyvenimas savai tvarko. Nors kun. Voronovič dabar nuolat šventovėje mato vos kelis lietuvius, tikisi, kad ir jo darbas nebus bevaisis. Kunigas dalyvavo Vasario 16 minėjime, kur kreipėsi į lietuvius, kviesdamas juos dažniau lankytis šventovėje.

Kitos šventovės

Šiuo metu Rusijos pr...

to B. Jelcino nutarimu buvo gražintos dar dvi šventovės tikintiesiems. Nors dar ne greit jose įvyks pirmosios Mišios, tikintieji jau dabar renigia pamaldas prie jų. Labiau siai susijaudino sekmadieninės pamaldos prie Šv. Mergelės Marijos dangun ėmimo šventovės, kur jau antri metai tikintieji susirenka prie durų ir ten meldžiasi net žiemą, nežinūrnt šalčio. Ši nuostabi neogotikos stiliaus šventovė buvo paversta kariniu sandėliu. Oficialiai gražinta, bet dar nepalikta buvusių "šeimininkų". Neaišku, kada galima bus gauti lėšų jos atnaujinimui. Aišku viena: jei tai ir įvyks, tai tik Dievo malonės, o ne dabartinės vyriausybės dėka.

LIETUVA LAUKIA PARAMOS

Atgavusi nepriklausomybę mūsų tėvynė, nuskurdinta ilgos sovietinės okupacijos, reikalinga ekonominės pagalbos.

AUKOKIME JAI PER TAUTOS FONDA.

Mūsų aukos, testamentiniai palikimai padės įtvirtinti atgautą nepriklausomybę ir pakelti krašto gerovę. Aukos bei palikimus siųskime Tautos fondo atstovybei Kanadoje šiuo adresu:

TAUTOS FONDAS, 310 Rathburn Road,
Etobicoke, Ontario M9B 2L8

PRANEŠIMAS IŠ VAŠINGTONO

Lietuvos ambasadorius pas JAV prezidentą

VL. RAMOJUS

Kovo 11-oji šiemet Amerikos lietuviams buvo dviguba šventė: viena – tai antrosios metinės, kai Lietuva, galutinai išsivadavusi iš komunistinės vergijos, vėl paskelbė savo nepriklausomybės atstatymą. Antra – tą istorinę dieną Lietuvos ambasadorius JAV sostinėje St. Lozoraitis Amerikos prezidentui G. Bush'ui įteikė savo skiriamuosius raštus, ir Baltuosius rūmus nuvežtas specialiai prezidentūros atsiųstu limuzinu. Ambasadoriaus apsilankymo proga Baltieji rūmai buvo pasipuošę JAV ir Lietuvos vėliavomis.

Pasak "Laisvosios Europos" radijo, prezidentas Bush'as pasveikino Lietuvos ambasadorių, sakydamas, kad "jis tęsia nusipelnusios Lietuvai žymios šeimios tradicijas". Prezidentas toliau kalbėjo: "Mes čia Jungtinėse Amerikos Valstybėse su malonumu ir pasididžiavimu stebėjome, kaip laisvos ir nepriklausomos valstybės sveikino Lietuvos sugrįžimą į jų tarpą... Man malonu, kad prisidėjo ir mūsų pastangos jums atkurti savo valstybę... Mes pasirašėm susitarimą, kuris palengvins privačias investicijas Lietuvoje. Mūsų vyriausybė patvirtins ir padidins pažadėtus žemės ūkio paramos kiekius... Lietuvos saugumą ir teritorinę neliečiamybę laikome svarbiu mūsų užsienio politikos aspektu".

St. Lozoraitis, įteikdamas prezidentui skiriamuosius raštus, pareiškė: "Mūsų valstybės likimas visų pirma yra mūsų pačių rankose, mes visada stovėjome pirmose fronto linijose... Mano tautiečiai parodė, kad moralinės vertybės gali būti labai galingas ginklas. Ilga ir nuožmi priespauda Lietuvoje išmokė branginti jas ir kad Lietuva dės visas pastangas kurti teisingą, laisvą, demokratiškai ir ekonomiškai tvirtą pasaulio tautų bendruomenę".

Vakare Lietuvos ambasados rūmuose įvyko specialus priėmimas, kuriame dalyvavo apie 150 amerikiečių ir lietuvių. Svečių tarpe buvo trumpam į Vašingtoną sugrįžęs JAV laikinasis patikėtinis Lietuvoje D. Johnsonas, į Vilnių Amerikos ambasadoje dirbti išvykstantis Algis Rimas su žmona Ramūne, JAV miestų plėtotės viceministrė Skirmantė Kondratienė su vyru, Lietuvos švietimo viceministris Aurimas Juozaitis, vilnietis ekonomistas Saulius Pečiulis, Lietuvos Aukščiausiosios tarybos informacijos įstaigos pareigūnė Rita Dapkutė ir daug kitų.

Prie kuklių vaišių stalo, susirinkusiems rankose laikant šampano taures, trumpą kalbą pasakė ambasadorius St. Lozoraitis, pastebėdamas, kad susirinkome čia dėl dviejų priežasčių. Pirmoji – kovo 11-oji. "Visi žinome, kad mūsų Nepriklausomybės šventė yra vasario 16-oji. Kovo 11-oji mums primena tuos žmones, kurie drąsiai gynė Lietuvos parlamentą – simbolį mūsų demokratijos ir nepriklausomos valstybės, o taip pat ir krito. Jiems lenkiam galvą ir tikrai juos pagerbiame".

Pabrėžęs, kad laimėjome pirmąją fazę, nors kova dar nepaibaigė ir Lietuvai esą dar didelių pavojų, St. Lozoraitis toliau sakė: "Aš norėčiau taip pat pasakyti, kad kiekvienas iš mūsų yra atsakingas tautai, Lietuvos gyventojams, kiekvienas iš mūsų gali šį tą padaryti ir sustiprinti tą naują, dar silpną valstybę. Jai viską reiktia. Aš galiu čia būti liudininkas, jai reikia visko. Nėra tokio sektoriaus, kuriame jūs ar kiti žmonės negalėtumėte padėti. Ir noriu pabaigti, sakydamas: jei-ku mes nesirūpiname, atsirase kas už mus pasirūpins, ir tada mūsų jaunoji ir naujoji demokratija nepaprastai smarkiai nukentės. Mes imkime patys visus reikalus į rankas. Nėra valstybinio gyvenimo aspektų, kurie mūsų neturėtų dominti, dėl kurių mes neturėtume pykti, galvoti, diskutuoti. Viskas, kas liečia Lietuvą, liečia ir mus".

Antįrą šio suejimo priežastį ambasadorius St. Lozoraitis taip apibūdino: "Šiandien turėjau malonumo JAV prezidentui įteikti savo skiriamuosius raštus... Buvo nepaprastai įvykis, kad pirmą kartą istorijoje Lietuvos ambasadorius buvo Baltuosiuose rūmuose, tenai plevėsavę Lietuvos vėliava, mane pasiėmė ir vežė su Lietuvos vėliava... Prasideda naujas laikotarpis, ir čia aš norėčiau paprašyti jūsų paramos bei pagalbos, kad mes ir toliau, kaip ir prieš tai, būtume solidari lietuviška šeima Vašingtone ir visame krašte. Žinokite, kad šie namai ir toliau palieka jūsų namai ir Lietuvos namai, ir ne užpykite ant savo krašto, jeigu vienas ar kitas įstatymas nėra tobulas. Taisysime, ban-

Dabarties įvykiai Lietuvoje

(Atkelta iš 1-mo psl.)

Remia Islandiją

Islandija nebuvo pakviesta dalyvauti Baltijos jūros baseino valstybių taryboje, kurią sudaro Danija, Suomija, Vokietija, Norvegija, Švedija, Lenkija, Lietuva, Latvija, Estija ir Rusija. Islandijos užsienio reikalų ministeris B. Hanibalson'as pareiškė nusivylimą.

Tuo klausimu AT pirmininkas V. Landsbergis žurnalistams padarė pareiškimą. Pasak jo, Islandijos narystė naujoje Baltijos valstybių taryboje turėtų lemti ne jos geografinę padėtį, o šio krašto ligšioliniai ryšiai su Šiaurės kraštais. Lietuva ir Islandija yra šiame regione kraštinių taškų, tačiau abi šalys jaučia artimos. Jis norėtų matyti Islandiją Baltijos jūros valstybių grupėje, susijusioje istoriniais, politiniais ir ekonominiais ryšiais. V. Landsbergis tikisi, kad jo poziciją palaikys Danija ir Norvegija.

Kitos žinios

— Gudijos AT pirmininkas S. Šuškevičius kovo 26 d. buvo Vilniuje. Jis su V. Landsbergiu sutarė, kad netrukus bus pasirašyta tarpvalstybinė sutartis, paskelbti sienų nustatymo duomenys.

— Sąjūdžio seimas kovo 23 d. Vilniuje surengė konferenciją apie žemės reformą. Joje dalyvavo parlamento atstovai, vyriausybės bei Sąjūdžio nariai, žemdirbių savininkų ir žemdirbių ūkininkų sąjūdžių atstovai. Kalbėjo V. Landsbergis ir G. Vagnorius. Žemės reforma vykdoma, nors sutinkamos įvairios kliūtys.

— Lenkijos Štetine vyko Baltijos jūros kraštų transporto ministerių konferencija, kurioje dalyvavo Lietuvos transporto ministerijos delegacija, vadovaujama ministerio J. Biržiškio. Lietuvos delegacija pasirašė sutartį su Suomija ir Lenkija dėl auto magistralės *Via Baltica*. Taip pat pasirašyta Lietuvos, Suomijos ir Lenkijos rezoliucija dėl pasienio atidarymo gegužės mėn. vidury Kalvarijoje.

— Aukščiausiosios tarybos prezidiumo nutarimu, visos savivaldybės Lietuvoje yra įpareigosios teikti informaciją apie buvusios sovietinės kariuomenės veiksmus. Aukščiausiosios tarybos informacijos centras pranešimus apibendrinęs patikrins ir juos pateiks AT prezidiumui.

— Premjeras G. Vagnorius kovo 25 d. išvyko į Taliną, kur vyko Baltijos valstybių vyriausybės vadovų susitikimas. — Pranešama, kad Lietuvos bankas neatlieka tinkamai savo darbo, nes už vasario mėnesį dar neišmokėti atlyginimai. — Buvusio Sov. Sąjungos prezidento M. Gorbačiovo spaudos tarnybos atstovo teigimu, Gorbačiovas nėra kaltas dėl 1991 m. sausio 13 d. įvykių Vilniuje. Kaltę tenkinti karinėms jėgoms, KGB, partijos vadovams. Tos jėgos klaidingai informavusios Gorbačiova apie būklę Lietuvoje. — Lietuvos atstovybė Maskvoje gavo iš buvusio sovietinio saugumo prokuratūros Lietuvos prezidento A. Stulginskio ir kai kurių kitų asmenų baudžiamąsias bylas. J.A.

• Visos paslaugos atsiėmiant jūsų gimines iš Lietuvos: išskietimai, bilietai, drauda • Telefaksu perduodam laiškus, žinutes jūsiškiams per trumpiausią įmanomą laiką • Iš mūsų valutinės sąskaitos Vilniuje išmokam paramą jūsų giminėms Lietuvoje amerikietiškais doleriais arba dažnai skirsdami perduodam asmeniškai • Atstovaujame Diplomotų dantistų akcinei bendrovei Lietuvoje su kabinetais didesniuose miestuose, kurie, jums užsakius, gydys ir protezuos dantis jūsų giminėms, naudojant vakarietišką technologiją, maždaug už ketvirtadalį kanadiškos kainos. Darbas garantuotas ir greitas. Raštiškas įvertinimas su numatyta kaina bus pateiktas jums per savaitę po giminių apžiūros. Kreipkitės į ALGI ar STEFA MEDELIS visomis savaitės dienomis, išskyrus trečiadienius. Reikalui esant atvažiuojame į namus.

KELIONĖS Į LIETUVĄ
TORONTAS-KOPENHAGA-VILNIUS
su STERLING AIRWAYS ir LIETUVOS AERO LINIJA
Išskirkite balandžio 23 ar 30 d.d. ir grįžkite iki gegužės 27 d.
TIK 999.00! + mokesčiai ir drauda.
Pagal pageldavimą paruošiami kelionės ir sekančiomis trasomis:
Toronto – Varšuva – Vilnius
Toronto – Frankfurtas – Vilnius
Toronto – Viena – Vilnius
Toronto – Ciurichas – Vilnius

ALGIS MEDELIS
trečiadieniais 11-17 val.
kreipkitės asmeniškai

Kennedy Travel Bureau Ltd.
296 Queen Street West
Toronto, Ontario M5V 2A1
Tel. (416) 593-0600 FAX 593-0604

A+A ANTANUI SMAILIUI

mirus,

žmoną ALDONĄ, mūsų valdybos narę, dukrą DAIVĄ, sūnų ARVYDĄ su šeimomis nuoširdžiai užjaučiame –

KLK moterų draugijos Lietuvos kankinių parapijos skyrius

A+A FELIKSUI KRIVINSKUI

iškeliavus amžinybėn,

žmoną PRANUTĘ, dukrą ANGELĘ su vyru, artimuosius ir gimines Lietuvoje giliai su liūdesiu užjaučiu –

A. Žulys

A+A GINTARĖLEI SERGAUTYTEI-NORTON

mirus,

BRONIUI ir ONAI SERGAUČIAMS bei artimiesiems reiškiame nuoširdžią užuojautą –

V. Balnienė

B. Sapijonienė

S. D. Rukšos

E. G. Kuchalskiai

A+A GINTAREI SERGAUTYTEI-NORTON

mirus,

liūdinčius tėvelius – ONĄ ir BRONIŲ SERGAUČIUS, brolius LAISVĄ, ANTANĄ ir VILIŲ bei visus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame –

O. Juodikienė

D. ir J. Kaunaitės

A. Kerberienė

S. Pargauskienė

S. B. Sakalai

B. J. Tamulioniai

PADĖKA

Nuoširdžiai dėkojame visiems, kurie mus užjautė, dalyvavote mūsų sunkioje valandoje, vyrui ir tėveliui atsisakyti su šiuo pasauliu,

a.a. FELIKSUI KRIVINSKUI.

Dėkojame kun. J. Liaubai, OFM, už lankymą ligoninėje, atlaikytą Mišias ir palydėjimą į Šv. Jono kapines Missis-saugoje.

Ačiū A. Paulioniui už giedojimą ir A. Vaičiūnui už Mišių skaitinius šventovėje. Padėka karsto nešėjams ir visiems palydėjusiems velionį į amžino poilsio vietą. Dėkojame už užprašytas Mišias, aukas – "Vaiko tėviškės namams" Lietuvoje, Kanados lietuvių fondai, "Caritas" organizacijai. Ačiū lankiusiems ligoninėje ir už gėles laidotuvių namuose, ponioms už pyragus ir A. Mačiulaitienei už jų organizavimą. Ačiū A. Gataveckui už suruošytus puikius pietus laidotuvių dalyviams.

Dar kartą nuoširdi padėka visiems už suteiktą pagalbą ir nuoširdumą, kuris liks mūsų širdyse.

Liekame dėkingi –

žmona Pranė, dukra Angelė ir
žentas Andrius Vaičiūnas

PADĖKA

A+A PAULĖ SLABŠYTĖ GUDAITIENĖ

mirė 1992 m. vasario 18 d.,
palaidota vasario 21 d. Šv. Jono kapinėse Anapilyje.

Paliko vyrą Vytautą, sesers dukrą Grabauskienę su šeima ir pusseserę D. O. Bakaitienę su šeima Čikagoje, sesers dukrą Mildą Vilniuje ir kitus gimines Lietuvoje bei Lenkijoje.

Nuoširdi padėka Prisikėlimo parapijos kunigams už lankymą velionės Šv. Juozapo ligoninėje ir suteiktą sakramentų. Ačiū – kun. Liudui Janušai, OFM, ir kun. Pijui Šarpnickui, OFM, už Rožinio kalbėjimą laidotuvių namuose, pamokslą ir maldas kapinėse, klebonui kun. A. Simanavičiui, OFM, už sukalbėtas maldas karstą uždarančias.

Gili padėka vargonininkei D. Radtke už giedojimą Prisikėlimo parapijos šventovėje, dr. M. Valadkai už nuoširdų ligonės lankymą Šv. Juozapo ligoninėje, karsto nešėjams ir visiems palydėjusiems į kapines.

Labai ačiū visiems užprašiusiems Mišias, aukojusiems "Vaiko tėviškės namų" pagalbos fondai, J. Zakui už patarnavimą prie altoriaus, ponioms už pyragus ir J. Gurklienei už taip puikiai paruoštus laidotuvių pietus, atsilankiusiems į laidotuvių namus, gedulines pamaldas, pareikštas užuojautas šią skaudžią valandą.

Lieku dėkingas –

vyras Vytautas ir giminės

Keleiviai ir muitinės

Mano patirtis muitinėse prie Lazdijų • Vietiniai gyventojai užima vietas laukiančiųjų eilėje ir jas parduoda keleiviams už dolerius • Abiejų pusių muitininkai mėgsta „patepimus“

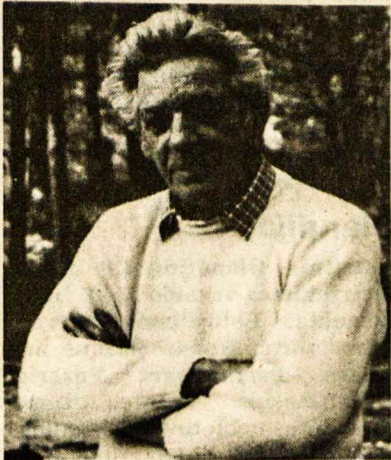
Rašydamas reportažą „Per Varšuvą į Lazdijus“, kai ką nutylėjau. Grįžęs pastebėjau, kad ir Lietuvos spauda pradedą Lazdijais domėtis, todėl nutariau ir aš parašyti viską, ką ten mačiau ir girdėjau.

Dar stovint eilėje teko pasikalbėti su vienu kitu sovietiniu „beprizorniku“. Jie per Lazdijus keliauja labai dažnai ir žino, kaip jie sako, visokias „zbitkas“, t.y. kombinacijas, kaip su tais lietuviais ir lenkais reikia kalbėti ir kaip grįžti namo su keliais šimtais dolerių pelno.

Lazdijų muitinė

Teko išsikalbėti su vienu tokiu jau vyresnio amžiaus. Kai užrukė mano pasiūlytą „Camel“ cigaretę, o paskiau dar 5 pridėjau, tai savotiškai atidarė savo širdį. Sako: „Mili drug, da ja nįprapai v Sibire mežu urkami, a zdieta ta, prosta gavaria, kakaja ta kamedija (Mielas drauguži, aš neprapuoliau Sibire tarp kriminalistų, o čia atvirai kalbant, tai kažkokia komedija). „Su viena ranka pagaua, o kita patepus – paleidžia. Sako, lietuvių pusę labai madoj pardavinėti vietą. Kaina nuo 30 dol. iki 100 dol. Toj eilėj stovi daugiausia žmonės, kurie gyvena apie Lazdijus. Tėvas ateina – pakeičia sūnų ir taip visą laiką. Jie niekur nevažiuoja, jiems tik svarbu užimti vietą ir... parduoti už gerą kainą.

Pusbrolis Liudas išvažiavo iš Vilniaus paskutinį kartą iš ryto ketvirtadienį (1991.X.18), kai kilo ta visa Maskvos „samatocha“ (samyšis), ir atvažiavo į Varšuvą tik sekmadienį 12 v. nakties. Lazdijuose nusipirkti vietą iš lietuvių kainavo 40 dolerių. Kanadiški doleriai nepageidaujami, nevisuomet priimami. Sako, tik tau, brolau, kaip lietuviui už tokia kainą! Kai atsiskaitėm ištraukė butelį degtinės, pripylė 3 stiklines ir sako: „Išgerkim už šios dienos vargus; kita kartą kai važiuosi, tai gal ir nuolaidą gausi, juk neblogas klientas esi“. Pusbrolis sako: „Žinau, kad ir kokie „chandžiūninkai“ jie ten bebūtų, vis tiek man apsimokėjo. Išgerėm iki dugno ir išsiskyrėm kaip geriausi draugai, nors himno ir nesugiedojom“.

Varšuvos lietuvis Liudas Baltušis (anyskėnas), šio reportažo autoriaus pusbrolis, pakeliui į Seinus

Kas pelnosi?

Kas daroma su gautais pinigais? Sako, paprasčiausiai dalijasi su Lazdijų muitininkais per pusę. Tokiu būdu jie jau kitą dieną vėl į eilutę stoja ir taip muzika be galo. Muitininkai ir apylinkės žmonės juos visus pažįsta, net ir pavardes visų žino. Užtuot juos visus išvaikius ir sumažinus eilę, nieko nedaroma. Užtat, daugumos nuomone, čia yra jau Kauno mafijos užuomazga ir neatrodo, kad reikalai gerės. Muitas, bent spalio mėnesį (1991 m.), buvo 300%. Kas gi tokį muitą pagaliau gali mokėti? Svarbiausia prekė – degtinė. Kaip pasakoja, jos į Lenkiją galima įsivežti 1 litrą asmeniui. Jei daugiau, tai jau reikia slėpti ir visai kombinuoti – patepti.

Tą savaitę, kai buvome prie Lazdijų (X.12), sugavo vieną piliētį, vežusį, visai nespėjant, didelės meninės vertės ikoną ir paveikslus. Atrodo, viskas buvo iš anksto sutarta, tik paskutiniu momentu, pakeitus muitininkų sudėtį, žmogelis papuolė ant visai svetimų ir jam nelabai draugiškų tarnautojų.

Prekių, o ypač degtinės, konfiskuoja labai daug. Deja, visa tai neregistruojama, ir jokie dokumentai nėra sudaromi. Kur tos visos prekės eina,

eilinis muitininkas nežino. Tie muitininkai keičiami kas 6 mėnesiai. Visą žino tik Lazdijų muitinės vadinamas „viršininkų“ viršininkas. Žmonės kalba, kad visos prekės kažkur dingsta ir tik mažą dalį valstybė pasisavina. Taigi kažkas daro gerą „biznį“, ir nebloggeriai verčiasi. Kai ši netvarka pamimima atsakingam pareigūnui, tai šis paprasčiausiai atsako: „Nepatinka – neškau muilą“.

Lenkų pusėje

Iš Lazdijų lietuvių muitinės kelias veda tiesiai į lenkų muitinę. Čia viskas eina daug greičiau, ir viskas geriau suorganizuota. Tačiau reikia neužmiršti fakto, kad lenkai toje srityje darbuojasi nuo 1945 m. ir turi daug daugiau patyrimo. Sako, lenkų muitininkai daugumą spekuliantų vardais ir pavardėmis vadina, net žino iš kur jie. Pusbrolis pasakojo, kad paskutinį kartą jam važiuojant, prieš jį eilėje stovėjo toks rusas. Lenkų muitininkas jam ir sako: „Ei, Vania, to co babka znuv horujie?“ (Ei, Jonai, tai bobutė ir vėl serga?).

„Nu, kanečna, da ana užė očin starajā“ (Nu, aišku, juk jinai jau labai sena), atsakė ruselis rusiškai, net ir nemirktelejęs.

Lietuviai ir lenkai turi gauti vizą. Jos štampuojamos čia pat ant paso, aišku, pirma sumokėjus. JAV ir Kanados piliečiams lietuviškos vizos kaina – \$25. Rusams, ukrainiečiams ir visiems kitiems vizos nereikia, bet iš jų reikalaujama parodyti „Iškviatimo laišką“. Tas laiškas gali būti iš giminių ar iš draugų. Turi būti parašytas mašinėlės lenkų arba lenkų ir rusų kalbomis.

Patepimai

Kiek čia tų ruselių turi gimes ar draugus Lenkijoje? Taigi čia pasidaro puikus „biznis“ visokiems sovietiniams „blatniakams“. Tos rusiškai vadinamos „padielkos“ beveik visai pardavinėjamos po 10 dol. Lenkų muitininkai tai žino, bet kitas 10 dol. reikalą labai greit sutvarko ruselio naudai. Reikia neužmiršti, kad vidutinis Lenkijos gyventojas uždarbis yra tik apie 200 dol. per mėnesį, o čia yra galimybė pasidaryti visai neblogą pinigą, taip sakant, „iš šono“.

Po dolerių kita patepimo priemonė yra amerikietiškos ar kubietiškos cigaretės. Kodėl kubietiškos? Tik dėl to, kad labai stiprios, o lenkai, rusai ir mūsų tautiečiai labai mėgsta stiprias cigaretes. Pusbrolui atvežiau 4 kartonus cigarečių: 3 kartonus gerų ir brangių, vieną – pačių pigiausių. Pigiausias geriausiai patiko, nes stiprios. Kai užtraukia „dūmą“, tai 3 minutes kosti, kad ir susikalbėti negalima. Sako, geros, beveik kaip kubietiškos! Kartais beveik ir nekaltėdavom, nes jis vis traukia ir kosti, o aš vis laukiu kada jis išsikosės. Na, bet savotiškai ir įdomu. Bandžiau įrodinėti žaigą, bet tik nuojauj ranka. Jų gyvenimas ir galvosena labai jau skiriasi. Sako: „Geriu labai stiprią kavą, stiprią arbatą, rūkau tik labai stiprias cigaretes, o „arielkos“ irgi niekuomet neišspjauju ir... vis dar gyvas“. Sakau: „Ale kaip ilgai?“. „Na, pagyvensim – pamatysim“. Žinai lietuviška posakį: „Kaip nedėsi asilui kepurę, vis tiek ausys matyt“. Sako, ant kito užpykčiau, bet ant savo pusbrolio negaliu, todėl visai nekomentuosi.

Geriau pasilik Varšuvą

Laikina grįžkime vėl į tą mūsų mylimą Vilnių. Kalbu apie paskutinę pusbrolio kelionę. Į Lietuvą važiuoja jis nuo 1958 m. kiekvieną vasarą ir praleidžia ten visuomet 2-4 savaites. Man dabar rašant šį papildomą reportažą, jis su žmona ir sūnum vėl Lietuvoje. Taigi grįžkime prie reikalo.

Nuėjo į Aukščiausią tarybą sužinoti, kokia būtų galimybė jam grįžti į Lietuvą. Nuo 1957 m. Lenkijoje, atvažiavo čia reikalo verčiamas ir niekuomet net ir Lenkijos pilietybės nepriėmė. Šiuo metu kaip invalidas Lenkijoje gauna pašalpą ir visą socialinį draudimą. Buvo kadaise gera galimybė gauti dirigento vietą reprezentaciniame lenkų kariuomenės orkestre per vieno lenko majoro

LEONAS BALTUŠIS

rekomendaciją, deja, negavo...

Sako, jūs lietuvis, studijavęs dirigavimą Vilniaus konservatorijoje, bet kodėl jūs nesate Lenkijos pilietis? Sakau, jei Lietuva atgaus laisvę, tuoj grįžtu ir tik dėl to negaliu priimt Lenkijos pilietybės. „Dovanookit, bet mes Jūsų negalime priimti, nes šią poziciją gali užimti tik Lenkijos pilietis“. Ogal lietuviu nenorėjo, tik to nepasakė.

A.T. deputatai tik klausėsi. Sako: „Lenkijoje yra daug geresnis gyvenimas negu Lietuvoje. Gyvenate ten jau per 30 metų ir šiaip taip jau įsikūręs. Ko taip skubate į Lietuvą? Pas mus trūksta butų, jums niekas jokios pašalpos neduos ir kaip jūs čia gyvensite? Gyvenkite Lenkijoje, nes mes čia turime užtektinai savų bėdų“, baigė pasakojimą pusbrolis vis varčydamas rankose tą savo sovietinės Lietuvos pasą. Suprantu, kad yra labai skaudu. Brolis už Lietuvą galvą padėjo, o tau sako, pas mus čia vietos nėra.

Pilietybės klausimus besiaiškinant

Dviejų klasių lietuviai

POVILAS-ALGIRDAS

POVILAITIS

Lietuvos respublikos (LR) pilietybės įstatymas, išleistas 1991 m. gruodžio 5 d., Lietuvos respublikos aukščiausiosios tarybos (LRAT) 1991 m. gruodžio 10 d. nutarimu įsigaliojo nuo 1991 m. gruodžio 11 d. Esmėje šie du dokumentai sudaro pagrindinį ir vietinį administracinį mechanizmą su jame įjungtais dabartinės Lietuvos valdžios politinės filosofijos principais, pagal kurį LR sprendžia, kuris asmuo yra josios pilietis ir kuris ne.

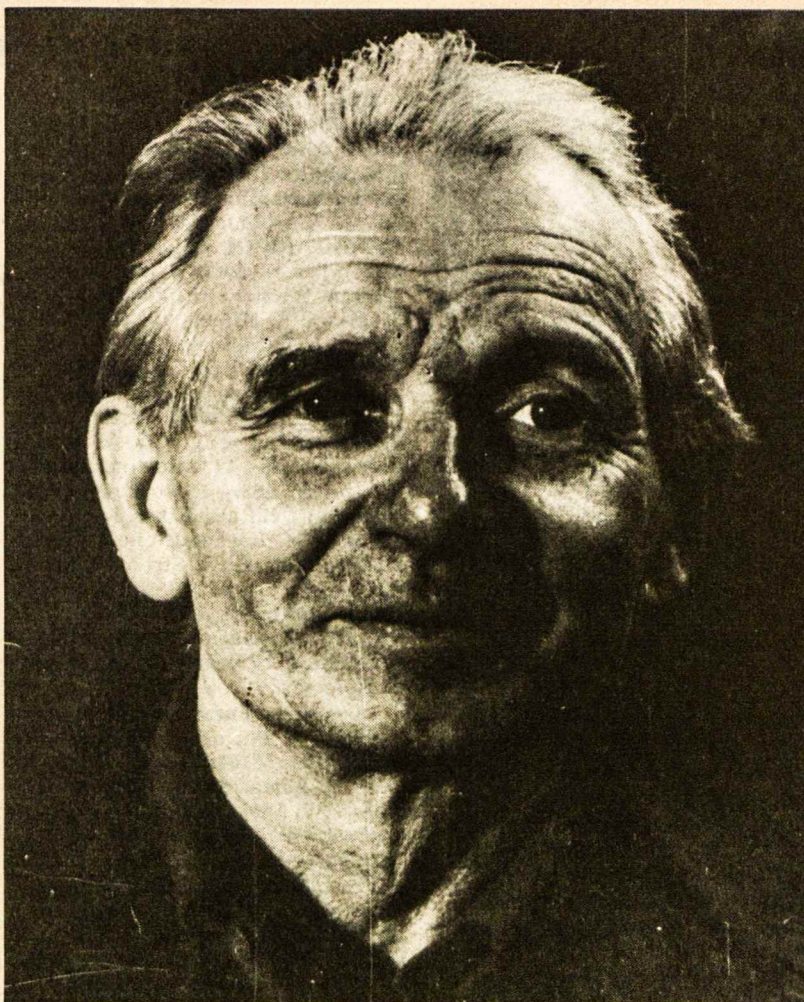
Pagal šį įstatymą yra taip pat nustatoma, kokių būdu suinteresuotas asmuo gali tapti Lietuvos piliečiu, pritaikant kiekvienam atvejui atitinkamą administracinę procedūrą. Vykdydama šį sprendimą, LR apsprendžia ir pati save tarpautinės teisės plotmėje.

Tai dviejų dalių 14 puslapių sudėtingas ir tiksliai suderintas valstybinis vykdomas dokumentas; pirmasis susideda iš 36 straipsnių, klasifikuotų šešiose kategorijose; antrasis (LRAT nutarimas) nustato LR pilietybės įstatymo įgyvendinimo tvarką, remdamasis 13 punktu. Šiame antrajame dokumente nustatyta, kad pilietybės įstatymo nurodytų asmenų atžilgiu Sovietų Sąjungos pilietybė yra niekinė, kartu nustatant procedūrą, reikalaujančią teisinio pobūdžio patikrinimo anksčiau išduotų pažymėjimų prieš išduodant Lietuvos respublikos piliečio pasus. Abu dokumentai yra pasirašyti LRAT pirmininko Vytauto Landsbergio.

Lietuvos respublikos piliečiai, pagal 3-įjį straipsnį, turi visas socialines, ekonomines, politines ir asmenines teises bei laisves, kurias skelbia ir garantuoja LR konstitucija bei įstatymai, LR tarptautinės sutartys. Jie turi aktyviąją rinkimų teisę.

Pagal pirmąjį LR įstatymo straipsnį, atstatačius Lietuvos respublikai, visi anksčiau turėję josios pilietybę, jų vaikai ir vaikaičiai vėl tampa LR piliečiais. Jais tampa ir tie, kurie LR pilietybės neturėjo, bet gyveno dabartinėje Lietuvos teritorijoje nuo senų prieškarinių laikų ir dabar nuolat ten gyvena. Pagrindinė sąlyga reikalauja, kad tie asmenys būtų neįgiję kitos valstybės pilietybės. Iš to seka, kad lietuviai, gyvenantys Lietuvoje Sovietų Sąjungos okupacijos metu neprarado savo pilietybės, nors jie ir važinėjo po užsienį su Sovietų Sąjungos užsienio pasais.

Visai kitoje kategorijoje yra buvę Lietuvos piliečiai, t.y. politiniai tremtiniai, ir didelis skaičius repatriantų, kuriems grėsė mirties pavojus likus sovietinėje sistemoje. Galvodami, kad laikinai pasitraukia nuo savo gimtajame krašte siaučiančio teroro, jie pateko į nenumatytą pokarinį nepalankios politikos verpetą, kilusį dėl Vakarų valstybių žinomų santykių su Sovietų Sąjunga. Tik 1950 m. pradžioje jie pilnai suprato, kad kelio atgal į savo gimtąjį kraštą nebera. Šie Lietuvos piliečiai, parduodami savo fizinę darbo jėgą, emigravo į saugesnį užjūrį, kuria-

VYTAUTAS ANDZIULIS, įsteigęs slaptą spaustuvę prie Kauno sovietinės okupacijos metais Nuotr. H. Paulausko

me vietinės gyvenimo sąlygos vedė prie gyvenamojo krašto pilietybės priėmimo.

Pagal tų laikų aplinkybes, tai buvo logiškas ir pageidautinis apsisprendimas (kun. dr. K. Širvaitis, *Tremtiniai ir lietuviškųjų papročių bei tradicijų palaikymas*, „Aidai“, 1950 m. birželis).

Pagal dabartinį Lietuvos respublikos pilietybės įstatymą, šie asmenys nėra laikomi atgimusiosios Lietuvos respublikos piliečiais.

Antroje 1-jo straipsnio kategorijoje sekantys trys punktai nurodo kitus būdus, kuriais Lietuvos respublikos pilietybė buvo suteikiama iki 1991 m. ko 11 d. ir kaip dabar ją galima įsigyti, atsisakant turimos kitos valstybės pilietybės. Tai praktiškai neįgyvendinamos sąlygos išeivijai.

Nurodomas tačiau yra vienas atvejis, apibrėžtas 16-me straipsnyje, pagal kurį „užsienio valstybių piliečiams, turintiems ypatingų nuopelnų LR, Lietuvos pilietybė gali būti suteikta, netaikant jiems šio įstatymo 12 straipsnyje numatytų pilietybės suteikimo sąlygų“ (12 str. sąlygos yra pritaikytos pilietybės prašančiam asmeniui, gyvenusiam Lietuvos respublikos teritorijoje pastaruosius dešimt metų).

Lietuvos respublikos pilietybės sprendimų tvarka yra valstybės vykdomosios valdžios rankose, o ne juridinės. Š. Amerikos kontinente ir jos demokratinėje sistemoje krašto pilietybė teikiama teisminiu procesu, kurio metu valstybės prokuroras ar suinteresuotų ministerijų atstovai tėra tik interventantai. Ši sistema stiprina valdžios stabilumą.

Pagal LR pilietybės teikimo rūšį, nustatoma atitinkama laipsniuota sprendimo procedūra. Pilietybės prašymai pagal 16 straipsnį paduodami tiesiog Aukščiausiosios tarybos prezidiumui. Jo nagrinėjimas pavedamas Aukščiausiosios tarybos deputatų komisijai. Pagal jos rekomendaciją LRAT prezidiumas nagrinėja prašymus suteikti LR pilietybę. Tokie sprendimai aukščiausiam valstybės lygį turi būti reti ir ypatingai svarbūs, kaip pvz. konsulinės funkcijos legalizavimas.

Visų kitų paduoti prašymai ir teikimas LR pilietybės reikalauja tiesioginės vidaus reikalų ministerijos intervencijos, kartais su užsienio reikalų ministerijos pritarimu. Jai yra praktiškai subordinuotos diplomatinės (konsulinės) įstaigos užsienyje ir apskrities miestų valdybos. Visa Lietuvos pilietybės tvarkymo sistema yra centralizuota vykdomojoje valdžioje. Tikrumoje ji yra ir įstatymu leidėja, ir vykdytoja, ir teisėja.

Palengvinti tokiam sunkiam darbui LRAT prezidiumas yra sudaręs pilietybės komisiją, kuri derina pilietybės reikalų administracinę eigą ir teikia AT prezidiumui pasiūlymus patenkinti Lietuvos pilietybės prašymus, o atsisakiusi kuri nors rekomenduoti praneša raštu, nurodydama motyvus. Praktiškai tai yra vykdomasis valstybinis organas, turįs veto teisę, t.y. nerekomenduoti.

Įstatymo 29-tame straipsnyje nėra nurodyti nariai, kurie šią pilietybės komisiją sudaro.

Neįtraukimas į pirmąjį LR pilietybės įstatymo straipsnį asmenų, kurie iki 1940 m. birželio 15 d. turėjo LR pilietybę, jų vaikų ir vaikaičių, jei jie buvo politiniai pabėgėliai pirmosios ar antrosios Sovietų Sąjungos okupacijos metu, pažymint, kad šis atvejis nereikalauja atsisakyti gyvenamojo krašto pilietybės, — nėra naudojamas nei išeivijai, nei pačiai Lietuvos respublikai.

Išeivijos lietuviai turi turėti teisę būti LR piliečiais ir gyventi už jos ribų dėl to, kad jie yra nedalomai lietuvių tautos ir valstybės dalis. Jie nebūtų pasitraukę nuo savo gimtajame krašte siautiusio teroro, nebūtų priėmę nei kitų valstybių pilietybės, jeigu nebūtų buvęs 1939 m. rugėsio 23 d. pasirašytas nelegalus Lietuvos okupacijos sandėris tarp dviejų viso pasaulio pasmerktų ir šiandien neegzistuojančių politinio valdymo sistemų.

Lietuvių tautos išeiviai yra todėl legalūs Lietuvos respublikos piliečiai per se, ir jie neturi būti nustumiami nuo politinio darbo, liečiančio Lietuvos gerovę, kultūrą ir demokratinę laisvę. Jie negali būti lyginami su Lietuvoje gyvenančiais lenkais ar rusais.

Lietuviai išeivijoje negali ir neturi būti laikomi antraeiliais lietuviais, nes jie tokie nėra.

Kiekvienoje demokratinėje valdymo sistemoje įstatymų pakeitimai yra dažni. Šiuo atveju lietuviai išeiviai, individualiai ir organizuotai, turi pateikti ALR tarybai raštu motyvuotus LR pilietybės įstatymo pakeitimų siūlymus. Nepaisius pakeitiamųjų rezultatų, reikia kreiptis į visus lietuvius, gyvenančius Lietuvoje, brolis, seseris, vaikus, draugus ir spaudą, ieškant jų pritarimo. Jeigu ir tuomet nebūtų pasiekta LR pilietybės įstatymo pakeitimo, atitinkama finansinė parama turėtų būti skiriama toms politinėms partijoms, kurios lietuvių išeivijos interesus supranta, juos gina ir kurios sutinka atitinkamus įstatymo pakeitimus įvykdyti.

Šio proceso eigoje lietuvių išeivija turėtų persvarstyti savo dabartines atgyvenusias, neveiksmingas organizacines struktūras ir nustatyti aiškias gaires bendravimui su Lietuvos respublika, esant ar nesant jos dalimi.

Turbūt nei viena tauta, išskyrus žydų, nėra taip ilgai išlaikiusi savo tautinės sąmonės išeivijoje, kaip lietuviai. Kad ir už pilietybės mūrį, ji ir toliau sieks išlikti tautos dalimi, lietuvis motinos tautinių vertybių perdavimu savo vaikams, lietuviškąją mokyklą ir visuomet tautinę veiklą remiančią Bažnyčią.

Knygų rišykla
"SAMOGITIA"
 meniškai riša
 knygas bei žurnalus.
A. Plėnys
 3333 Grassfire Cres., Mississauga,
 Ont. L4Y 3J8. Tel.(416) 625-2412

Pagrindinė Lietuvos spaustuvė

Sovietinės okupacijos metais netoli Kauno veikė slaptą spaustuvę, saugumiečių nesusekta

H. PAULAUSKAS

Bolševikų okupacijos metais, siautėjant KGB šnipams ir provokatoriams, nesusekta sėkmingai dirbo Lietuvos patrioto Vytauto Andziulio ir Juozo Bacevičiaus įsteigta slaptą spaustuvė „AB“. Ji buvo įrengta 2 km nuo Kauno, Domeikavos apylinkėje, Salių kaime. 1981 m. ji išleido pirmąjį nelegalų leidinį vyskupo K. Paltaroko „Tikybės pirmamokslį“. Šios knygelės buvo išspausdinta net 11 laidų 30.000 egz. tiražu.

Vėlynas ir mėtetas

Vytautas Andziulis g. 1930 m. Šėtos miestelyje, mokytojų šeimoje. Mokėsi Petrašiūnų, Kruonio, Kauno gimnazijose, baigė 13-tąją amatų mokyklą, įgydamas poligrafinio specialybę. Dirbo „Spindulio“ spaustuvėje. Darbo sąlygos buvo sunkios – susirgo TBC.

1954 m. V. Andziulį paskyrė Kupiškio spaustuvės vedėju. Jaunuolis neapkęntė komunizmo, nepasirašinėjo paskolų, ir komunistų partinė valdžia jį persekiojo. 1957 m. jis išsikėlė į Troškūnus, o 1960 m. grįžo į Kauną, visą laiką dirbdamas spaustuvininku. Jis seniai puoselėjo viltį įsteigti nelegalią spaustuvę, bet nebuvo sąlygų.

Nepaprastai darbštus ir nagingas žmogus 1968 m. įsigijo Salių kaime sodą kalno pakrausėje. Pats statėsi namus savo rankomis. Už savavališkas statybas visą laiką buvo sovietų valdžios persekiojamas. Nomenklatūros vadai tyčiojosi, norėjo namus sugriauti. Susirado Vytautas bendramintį – Šakių rajono miško darbininką Juozą Bacevičių ir 1979 m. ėmė organizuoti pagrindinę spaustuvę 7 metrų gylėje po žeme. Nepaprastai originaliai užmaskavo įėjimą užstumiama vandens baseinu. V. Andziulis iš senų sudažytų mašinų pagamino vieną tinkamą. Prisirinko raidžių.

Per visą okupacijos laiką spaustuvė „AB“ išleido per 100 leidinių. Knygas, kaip tikras knygnešys, platino Juozas Bacevičius. Ypač padėjo kunigai Juozas Zdebskis ir Sigitas Tamkevičius.

Begalinė meilė Lietuvai paskatino J. Bacevičių parašyti ir išleisti V. Šauklio slapyvardžiu „Lietuvos istoriją“. Tai, ko nepadarė profesionalūs istorikai, padarė paprastas lietuvis darbininkas, rizikuodamas laisve ir gyvenimu.

Nuostabus pastatas

Visa Vytauto Andziulio sodyba – tai unikaliausias architektūrinis ir botanikos objektas. Mačiau Lietuvoje, užsienyje daug originalių namų ir sodų, bet tai, ką sukūrė savo rankomis Vytautas, prašoksta bet kokią fantaziją. Sovietinės okupacijos metais, kai viskas buvo draudžiama ir persekiojama, kai neleido žmogui pasistatyti net erdvesnio būsto, kai truko įrankių ir mechanizmų, — šis žmogus viską padarė rankomis – iškasė ir iškirtė dešimtis kubinių metrų žemės ir kalkakmenio uolėnos, kibirais sunešė šimtus tonų betono. Be jokio architekto projekto, išnaudodamas kalną, jis pastatė patogius ir modernius 3 aukš-

tų namus. Kai paklausiau, kodėl jis pasirinko tokį nepatogų statybai kalnuotą sklypą, Vytautas juokdamasis atsakė: — Matote, sovietiniai muitininkai niekaip nemoka kalvoto ploto tiksliai išmatuoti... O man norėjosi turėti daugiau žemės, daugiau žalumų.

Vienas mėgstamiausių Vytauto augalų – rododendras, kurio čia daug rūšių. Medžių, krūmų ir augalų įvairovė tokia, kad raibsta akys. Sodyboje įrengtas net keltuvas sunkiems kroviniams į kalną pakelti.

Kruvinu prakaitu sukūręs šį rojus kampelį Vytautas Andziulis įrodė, kad tik privati nuosavybė, tik asmeninė žmogaus atsakomybė ir iniciatyva yra gerovės pagrindas.

Nepabūgo seklių armijos

Mane stebino nepaprasta Vytauto Andziulio vidinė kultūra, intelektas, labai graži ir sklandi kalba, originalios mintys. Išties, turime mes Lietuvoje reto gabumo ir darbštumo žmonių, kurie ne tušiomis kalbomis, o darbu įrodo savo patriotizmą.

Jie nesėdėjo sudėję rankų, nepabūgo nei gresiančio Sibiro, nei ilgų kalinimo metų, jeigu juos būtų KGB pagavę. Šie paprastučiai, vargų vargais iškankinti vyrai pralenkė didžiausią armiją saugumiečių, beveik dešimt metų nesugauti ir nenutildami žadino ir kėlė Lietuvą. Pakliūdavo į KGB rankas daugelis, vos tik antikomunistinį atsisaukimą ranka ar spausdinimo mašinėle parašydavo, o čia sėkmingai dirbo visa pagrindinė spaustuvė!

Žiūriu į šį labai gražių broų, liekną vyrą ir negaliu atsižebėti, kaip neįjautė baimės Vytautai?

— Aš tikintis. Tikiu į kitą, į pomirtinį gyvenimą. Žmogus vis tiek vieną kartą miršta. Neramu gal buvo dėl šeimos, vaikų. Kartais atsilinkdavo abejonė: ar reikia mūsų darbo? Aplankydavo kunigai Juozas Zdebskis, Sigitas Tamkevičius, Robertas Grigas, kiti šviesūs žmonės ir būdavo lengviau, suvokdavome laisvos spaudos svarbą. Praktiškai dirbome trise – aš, žmona ir Juozas Bacevičius. Juozo vaidmuo buvo labai svarbus ir ypač pavojingas – jam reikėjo visą produkciją išnešti ir išplatinti. Pagrindiniai šio knygnešio pirmieji lankymai taškai buvo klebonijos. Ir tai ne visos. Raudonasis voratinklis kai kur raizgė pinksles ir į šias vietas. Pradėjome pagrindinį darbą nuo religinės literatūros, o toliau – tautinio turinio leidiniai: P. Šlezo „Vytautas Didysis“, J. Urbšio „Lietuva ir Tarybų Sąjunga lemtingais Lietuvai 1939-1940 metais“ (1987 m. – 1000 egz., o 1988 m. jau 4000 egz.). A. Damušio „Lietuvos gyventojų aukos ir nuostoliai 1939-1949 m.“, kun. V. Veblaičio „Kražių skerdynės 1893 m.“, poetų K. Genio, P. Gražulio poezija, partizanų dainų rinkiniai.

— Niekada nepamiršiu to momento, kai 1981 metais išleidom taip reikalingą mūsų vaikams vyskupo K. Paltaroko „Tikybės pirmamokslį“. Su ašaromis akys taada apsikabinome su Juozu ir pasakėm – ga-

(Nukelta į 5-tą psl.)

Slaptos spaustuvės įsteigėjas Lietuvoje sovietinės okupacijos metais VYTAUTAS ANDZIULIS prie savo sukonstruoto preso Nuotr. H. Paulausko

LAISVOJE TĖVYNĖJE

ŠILUTĖS "PARAMA"

Šilutėje atidaryta labdaros parduotuvė "Parama" vienišio šio miesto senelius, invalidus, nepasiturinčias daugiavaikes šeimas aprūpinęs drabužiais, avalyne ir žaislais, kuriuos šilutiškiams dovanojo Emericho miesto gyventojai Vokietijoje.

SIBIRO LIETUVIŲ GĖLĖS

Barnaule įvykusiam III-ajame Sibiro lietuvių suvažiavime Vasario šešioliktąją buvo prisiminti prie Vilniaus televizijos bokšto ir Medininkuose žuvę Lietuvos laisvės gynėjai. Suvažiavimo dalyviai surinkus 667 rublius perdavė Lietuvos kultūros ir švietimo ministerijos atstovams, prašydami nupirkti gėlių ir jomis papuošti žuvusiųjų didvyrių kapus. Sibiro lietuvių nupirkus gėlių vainikus Antakalnio kapinėse vasario 21 d. jų vardu padėjo kultūros ir švietimo ministerio pavaduotojas Kornelijus Platelis, ryšių su tautiečiais darbuotojai Audrys Antanaitis, Robertas Gaidelionis ir "Lituanikos" ansamblieriai.

SULAIKYTA "ABLINGA"

Dakaro uoste V. Afrikos Senagalijje buvo sulaikytas Lietuvos žvejybos šaldytuvinis laivas "Ablinga" už nesumokėtas skolas vietinei "Dakar Manim" firmai. Iš tikrųjų "Ablingos" savininku neteisėtai buvo nurodyta sovietinė firma "Sovrybflot", Dakaro uostui skolinga 300.000 dolerių. "Ablinga" priklausė Lietuvos žvejybai Klaipėdoje. "Sovrybflotas" laiku gaudavo pinigų Lietuvos laivų remontui užsienio uostuose, bet jų nėra sumokėjęs Dakaru 1989-90 m. Tikimasi, kad "Ablinga" pavyks išlaisvinti su pažadėta akcinės bendrovės "Fransov" parama.

LIETUVOS PAŠTO SUTARTIS

Lietuvos paštas, pasirašęs sutartį su Vokietijos ryšių tarnybomis, dabar kartą per savaitę tarptautinės jūrų perkėlos keltu "Klaipėda" specialiuose konteineriuose Mukranan nugabena ir iš jo atsigaubina laišku ir bandomolių siuntas. Iš Vokietijos tos siuntos užjūrin, atrodo, keliauja oro paštu. "Lietuvos ryto" korespondentas Gediminas Pilaitis primena, kad tarptautinės Lietuvos pašto siuntos, kaip ir anksčiau, vis dar antspauduojamos Vilniuje. Pasak jo, daug laiko sutauptyti Klaipėdoje atidarytas galutinio laišku ir bandomolių persiuntimo punktas.

DANIJOS DIENOS

Vasario 17-18 d.d. Vilniuje ir Klaipėdoje įvyko Danijos dienų Baltijos valstybėse renginiai. Vilniaus parodų centre savo gaminius rodė 34 danų firmos. Šios parodos surengimu rūpinosi Danijos pramonininkų draugija. Vilniuje viešėjęs jos viceprez. P. L. Hoffmannas aiškino, kad ši paroda buvo suplanuota jau pernai rudenį, bet reikėjo pusės metų organizacijoms klausimams išspręsti. Darnams rūpestį kelia Lietuvos ekologinės problemos. Šiuo metu sąlygos prekybai su Lietuva yra labai blogos, nes ji neturi savos valiutos, kurią būtų galima keisti į kitas. P. L. Hoffmannas su juo Vilniun atvykusius Danijos firmų atstovus skirstė į dvi grupes. Viena jau dabar siekia pelno, o kita žino, kad Lietuva gaus ekonominę paramą iš Skandinavijos, Europos banko ir Pasaulio banko. Ši antroji grupė stengiasi pasiūlyti savo projektus tos pagalbos programoms įgyvendinti.

STIPRĖJANTYS RYŠIAI

Danijos dienų metu jos firmų bei organizacijų atstovai skaitė paskaitas apie jų paskirti, bendradarbiavimo galimybes. Pagrindinis dėmesys buvo skirtas energetikai, ryšiams, žemės ūkiui, pieno gaminiams, bet nebuvo užmiršti ir chemijos, statybinių medžiagų, žaislų, medicininių įrangų reikalai. Dienas atidarė Vilniun atvykęs Danijos švietimo ministras B. Haarderis. Bendradarbiavimas jau pradėtas. Lietuvos litų spausdinimui bus panaudotas Danijoje nupirkta popierius. Jau yra įsteigtos ir veikia trys bendros Lietuvos-Danijos įmonės. Vis daugiau danų firmų užmezga ryšius su partneriais Lietuvoje. Tokiu būdu bus pasikeista patirtimi, gamybon įjungta nauja technologija. Samsės sąlyje danai įsteigė Lietuvos ūkininkų mokymo centrą, kuriame lietuviams rengiami porą mėnesių trunkantys specialūs kursai.

ATEIVIAI IR IŠEIVIAI

Lietuvos vizų ir registracijos skyrių pakeitė 1991 m. gruodžio 31 d. įsteigta emigracijos ir imigracijos tarnyba. Su jos veikla žurnalistas spaudos konferencijoje vasario 13 d. supažindino naujosios tarnybos viršininkas V. Dabrovolskas. Emigracijos ir imigracijos tarnyba rūpinasi, kad lietuvių tauta neiširtų emigrantų jūroje. Imigruoti Lietuvon bus leidžiama tik turint jos piliečio kvietimą. Leidimus betgi galės gauti tiksliai Lietuvos piliečių giminačiai, išlaikytiniai, sutuoktiniai. Bus išleisti ir užsieniečiai, išlaikantys Lietuvos pilietį, turintys čia legalų gyvenimo šaltinį bei kitais įstatymo numatytais atvejais. Visi ateiviai bus tikrinami. Leidimų apsigyventi Lietuvoje negaus pateikiantys melagingas žinias apie save, sergantis pavojingomis ligomis, dalyvausieji tautų žudystės veiksmuose, padariusieji tyčinį sunkų nusikaltimą pastarųjų penkerių metų laikotarpyje. Teisę emigruoti turi kiekvienas Lietuvos pilietis, nepatrauktas baudžiamojon atsakomybėn, neatliekantis teismo skirtos bausmės, neturintis prievolių fiziniais bei juridiniais asmenimis. Naujosios tarnybos viršininkas V. Dabrovolskas primena, kad leidimo emigruoti nepakanka. Reikia ir imigracijos vizų nuolatiniui apsigyvenimui pasirinktoje šalyje. JAV ambasada Vilniuje tokių vizų neišduoda. Kitos valstybės taipgi laikosi savo įstatymų. Tik Argentinos ambasada Maskvoje ir Pietų Afrikos respublikos ambasada Helsinkyje lengvai priima ateiviams norinčius tapti Lietuvos piliečiais. V. Kst.

Advokatas

AUDRIUS A. STONKUS

20 Hughson St. South, Suite 1003
(Union Gas Building)
Hamilton, Ontario L8N 3C8

Telefonas
(416) 529-7462

KAIRYS BALTIC EXPEDITING

517 Fruitland Road,
Stoney Creek, Ont. L8E 5A6

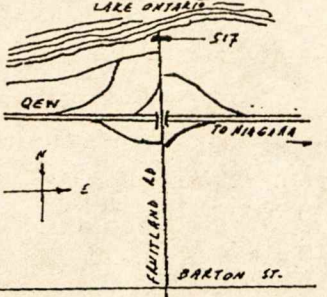
Siuntiniai į Baltijos kraštus

Tel. (416) 643-3334
FAX (416) 664-6097

Pristatom jūsų pačių sudarytus siuntinius į namus gavėjui, kuriame nereikia primokėti. \$3.50 už kg laivu, per 2 mėn. nuo išsiuntimo, \$5.90 už kg lėktuvu, per 2 savaites nuo išsiuntimo. Mažiausia siunta – \$15, maksimumo nėra.

Sudarom įvairius maisto ir medicininį reikmenį siuntus. Pristatom pinigų, rūkytą mėsą ir medicininius reikmenis Lietuvoje. Skambinti 9 v.r. – 8 v.v.; pristatyti – 10 v.r. – 6 v.v.; šeštadieniais – 10 v.r. – 3 v.p.p. arba pagal susitarimą.

Už mažą užmokestį paimsime Hamiltono rajone iš jūsų namų. Mes esame EUROTRAX PARCEL SERVICE agentai.

Klivlando BALFO skyriaus valdybos narys KAZIMIERAS GAIZUTIS paruošė 12-kos dežių knygų siuntą Klaipėdos universiteto bibliotekai. Siunta pasiūta vasario mėnesio pabaigoje. Nuotr. VI. Bacevičiaus

Hamilton, Ontario

KANADOS LIETUVIŲ FONDUI, pagerbdami mirusius ir reikdami užuojautą artimiesiems, jų atminimui aukojo: a.a. Feliksio Krivinskio atminimui: \$100 – A.A. Vaidūnai, Toronto, Ont.; \$40 – D. J. Jankūnai; \$20 – A. Žemaitytė ir E. L. Klevai ir dukra Margarita; a.a. Veronikos Stanaitienės atminimui: \$25 – K. Meškauskienė; a.a. Antano Žemaitio atminimui: \$100 – sūnus Saulius su šeima. Nuoširdi padėka už aukas. KLF

Aukos Kanados lietuvių bendruomenei

Vasario 16-sios proga

\$300 – S. Puvlauskis; \$100 – J. Stančkus, A. Matulionienė, A. T. Sekonis, B. Stalioraitienė; \$50 – A. Prunskis; \$25 – E. Petrus; \$20 – E. Repčytė, J. Sabaliauskas.

Londono apylinkė

\$100 – P. R. Kura; \$50 – A. Petrašius; \$20 – kun. K. Kakevičius, R. Vilembrekas, S. Navickas, E. Petrauskas, A. Dragunevičius, J. Aušrotas, A. Stygienė, V. Staškūnas, S. Kozakow; \$10 – S. Keras, J. Brazlauskas, L. Naujokaitis, P. Rusinskas, B. Zabulionis, G. Mačienė. Kiti mažiau.

Delhi-Tillsonburg apylinkė

\$100 – B. J. Lukšiai, V. B. Cvirkos, A. J. Vieračiai, A. Klemienė, A. Kairys; \$50 – A. K. Ratavičius, V. G. Leckas, Z. P. Augačiai, B. V. Vytai, R. S. Beržiniai, V. P. Lapienis; \$40 – S. Vilimienė, J. Juzešas; \$30 – D. M. Norkai, L. J. Vitai; \$25 – B. Stonkai, A. Aleliūnas, V. Jakubickienė, A. Aleliūnienė, M. Mickevičienė, A. Budreika, E. Vindašienė; \$22 – A. V. Ciuprinskas; \$20 – M. J. Rimka, A. Ratavičius, O. Keikienė, kun. L. Kemėsis, M. Rudokienė; \$14 – A. Skuodienė; \$10 – M. Stankaitienė, P. Peckarskienė; \$6 – K. Simutinė; \$5 – B. Gerčienė, E. Anckaitienė.

Pagalbos Lietuvai vajui

\$10.000 – J. Vitkūnas; \$2.000 – V. Daugėlavienė, a.a. dr. V. Šulmos atminimui K. Šulmėnė; \$400 – L. Vaitkevičius; \$100 – P. M. Krilavičiai; \$50 – a.a. V. Stanaitienės atminimui J. Findlater, A. I. Puerrer.

Vasario 16-tos proga Delhi-Tillsonburg apylinkės lietuvių: \$100 – A. Kairys; \$80 – B. Gudinskas; \$50 – K. A. Ratavičiai, P. Lapienis, V. Vytas; \$40 – E. Vindašienė; \$25 – B. Stonkus, A. Budreika, M. Mickevičienė; \$20 – M. Stankaitienė, J. Rimkus, A. Augaitis, B. Lukošienė, J. Vitas, J. Jurėnas, V. Micėika.

Humanitarinei Lietuvos pagalbai \$200 – a.a. P. Bražuko atminimui O. Jakimavičienė.

KLB krašto valdyba nuoširdžiai dėkoja už aukas jos veiklai paremti ir padėti Lietuvai atsistatyti.

P A D Ė K A

KLB valdyba nuoširdžiai dėkoja Toronto PRISIKELIMO PARAPIJOS KREDITO KŪPERATYVO valdybai paskyrusią \$1.500 auką IX-tosios tautinių šokių šventės reikalam, tapdami šios šventės Garbės mecenatai.

Tikimės, kad parodytas pavaldys paskatins ir kitus neatsilikti.

Padėkos Kanados lietuviams už pagalbą

KLB Humanitarinės pagalbos komitetas, vadovaujamas Rūtos Girdauskaitės, 1991 m. iš North York mokyklos tarybos išrinko ir į Lietuvą nusiuntė 337 suaukotos naudotos kompiuterius su diskų bei spausdinimo įrenginiais. Lietuvos Kultūros ir švietimo min. Darius Kuolys atsiuntė padėką Kanados lietuviams: "... Džia-

[vedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisymo ir skardos darbus

(Esu "Union Gas" atstovas)

Jurgis Jurgutis
Tel. 383-9026
154 Darlington Dr.
Hamilton, Ontario L9C 2M3

Aukojo "Tėviškės žiburiams"

\$200 – J. Budnikienė; \$100 – prel. J. Prunskis, Toronto lietuvių pensininkų klubas, H. Sakalauskas; \$75 – Išganytojo lietuvių liuteronų-evangelikų parapijos moterų draugija; \$65 – A. Garbenis; \$50 – A. Jagėla, L. Baltušis, KLKM dr. J. Priskelimo parapijos skyrius, S. Pacevičienė; \$35 – A. R. Kravelis; \$20 – V. Kairys, P. Masys, K. Mileris, dr. G. Bijūnienė; \$15 – E. Tribinevičius, M. Priokkis, E. Vaitkūnienė, V. Ančikas, J. Jaram, J. Paulėnas, A. Klupšas; \$12.55 – J. R. Karasiejai; \$10 – P. Baltuonis, A. Sagevičius, S. Virpša, V. Macas, J. Taoras; \$8 – N. Jakučinskis; \$7 – B. Genčius; \$6 – J. Mockevičius; \$5 – A. Lukas, J. Rutkauskas, J. A. Venslovaitis, M. Bernotaitienė, J. Ilgaudis, A. Remeikis, V. Strikas, I. Kriaučiūnas, V. Juodis, A. Valaškevičienė, J. Šileikienė, J. Račius, J. Stančkus, A. Latvaitis, S. Stasevičius, A. Vaitėnas, V. Gečas, G. Kudžmienė, L. Beleckis.

Garbės penumeratą atsiuntė: \$200 – V. Petruškevičienė; \$150 – J. Žiūraitis; \$100 – dr. J. Sungaila, prel. J. Bertasius, H. Sakalauskas; \$80 – P. V. Jankaitis; \$75 – V. Gruodis; \$52 – V. Jokubaitis; \$50 – Č. Mašaitis, K. Sulma, A. Mičiūnas, I. Šatras, J. Budnikienė, P. Gustas, L. Ozebergaitė, F. Mockus, D. Kersienė, A. Ankus, A. Stalionis, M. Laurinavičienė, S. V. Vaitkai, Z. Gasūnas, A. Vaickus, E. Steponas, L. Bajorūnas, J. R. Karasiejai, A. Kantvydas, M. Labenskis, J. Šileikienė, S. Štūmėnė, C. Vaivada, M. Bieška, J. Štūmėnė, P. Žilinskas, B. Straukas, M. Trumpauskas, A. Prackys, I. Ross, G. Chvedukienė, E. Barskietienė, A. Kužmaris, P. Kitra, G. Rodke, V. Mikalonis, M. Pužauskas, S. Pacevičienė, V. Turūta, A. Prialgauskas, L. Beržintė, J. Bakis, A. Didžbalienė, B. Laučys, H. Bitnerienė, kun. L. Musteikis, A. Garkūnas, M. Pietryk, G. Buntinas, A. Supronas, J. Rakštis, P. Pleins, K. Dalinda, dr. Č. Kuras.

Už dvejus metus \$50 – D. Paško-
vičius.

Rėmėjo penumeratą atsiuntė:

\$40 – A. Staugaitis, J. Šimkus, A. Mašalas, J. Vaitkūnas, L. Pilipavičius, M. Norkūnienė, A. Žemaitis, Z. Dobilas, V. Naruševičius, B. Ne-
verauskas, S. Urbantas, A. Plioplys, P. Čiurlys, P. Česnulis, L. Leparskas, L. Pernavas, K. Vilkonis, Z. Žebrauskas, T. Aleksonis, J. Mockaitis, A. Remeikis, P. Devenis, M. P. Kė, A. Peleckis, J. Mackevičius, A. Makaras, B. Rukštelė, P. Čeponkus, J. Brazlauskas, V. Strikas, P. Zaran-
ka, A.P. Ulba, G. Tetmajeris, M. Pran-
kevičius, L. Meilus, B. Sriubiškis, A. Kiškis, I. Baltakienė, J. Mockevičius, V. Goldbergas, V. Karasevičius, J. Valevičius, I. Stasiulis, J. Povilaitis, A. Budininkas, L. Razgaitis, K. J. Sudavičius, G. Vidmantas, J. Kazan, K. Baltramaitis, J. Grauzinis, M. Ado-
mavičienė, V. Prunskis, J. Jurėnas, S. Vilimas, J. Jurėnas, V. Strimaitis, K. Zalagėnas, M. Bončienė, J. Dran-
savicius, P. Vindašius, A. Albrech-
tas, P. Rimkus, D. Vorps, A. Latvai-
tis, A. Regis, J. Gustaitis, L. Vaitke-
vičius, S. Rimkus, J. Nevulis, A. Ba-
naitis, Z. Rimša, M. Ignatavičius, A. Katielenė, E. Markauskas, J. Gruz-
das, J. Juozapavičius, J. Mikulionis, R. Sirutėnė, S. Treigienė, A. Astras-
vas, V. Semaška, J. Žylis, M. Zakare-
vičius, J. Lazdauskas, J. Kizas, S. Žul-
pa, A. Kojalaitis, J. Stravinskas, J. Pacevičienė, K. Budrevičius, A. Vai-
čiūnas, D. Žemaitienė, F. Kasperavi-
čius, V. Gečas, J. Dainora, K. A. Rim-
kus, O. Rutkauskas, J. Ladyga, A. Ma-
tulionis, V. Poškus, P. Augaitis, V. Pun-
džius, S. Metelka, B. Budziniaus-
kas, A. Alkevičius, A. Karosaitis, G. Kudžmienė, A. Gaurys, P. T. Kace-
kai, J. Petrauskas, J. Mazeika, I. Ma-
čerinskis, S. Baršauskas, J. Gaivėlis, J. Jonaitis, V. Radzevičius, V. Ka-
mantas ir už dvejus metus – A. Tamo-
šius, už ketverius metus – A. Lu-
koševičius.

Nuoširdus ačiū už paramą lietuviški spaudai. Dėkojame garbės bei rėmėjo penumeratoriams ir vi-
siems, kurie siųsdami reguliariai penumeratą, prideda ir auką.

Paremkite "Tėviškės žibu-
rius" auką, rėmėjo ar garbės penumeratą, testamentiniu pa-
likimu. Iš anksto dėkingi –

"TŽ" leidėjai

HAMILTON TRAVEL BUREAU
764 Barton St. E., Hamilton, Ont.
Reg. 1035989. Tel. 549-4149 arba
549-4140. Sutvarkome keliones į
Lietuvą ir iš Lietuvos. Besilankan-
tiems Kanadoje duodame sveikatos
draudą. Pristatome jūsų pačių su-
darytus siuntinius į Lietuvą. Per-
vežame autobusų keleivius į Mont-
realį ir iš Montrealio.

PARDAVIMAI, NUOMOJIMAI, PATARNAVIMAI

Vežiojamos
kėdės –
elektrinės
ir rankinės –
įvairių rūšių
ir modelių.

- Lovos ligoniams • Kėdės
- Elektriniai pakeltuvai ir atlošinės kėdės • Namų slaugos reikmenys • Keltuvai
- Nuožulnios plokštumos
- Dalys ir pataisymai

REGISTERED A.D.P. VENDOR

"MUSŲ VERSLAS NUO 1951 M."

ORTHOPAEDIC
SERVICES
pėdos deformacijos
specialistai

Galima konsultacija ir patarnavimas lietuviškai. Jums pageidaujant atvažiuojame į namus.
Mississauga (416) 566-0245
Hamilton (416) 529-0395
(416) 529-1377
London (519) 686-6566

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavuose namuose –

"TALKA" LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais – nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais – nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto.
Liepos-rugpjūtio mėn. šeštadieniais uždaryta.

AKTYVAI PER 36 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:

kasd. pal. čekių sąsk. iki ... 5%
santaukas ... 4.25%
kasd.pal.taupymo s-ta .. 3.75%
90 dienų indėlius ... 6.25%
1 m. term. indėlius ... 7%
1 m. term.ind.mėn.pal.6.5%
3 m. term.indėlius ... 8%
RRSP ir RRRF (pensijos)...5%
RRSP ir RRRF 1 m. ... 7%
RRSP ind. 3 m. ... 8%

IMAME UŽ:

asmenines paskolas ... 13.25%
neklm. turto pask. 1 m...8.75%
neklm.turto pask. 3 m. ...10.25%
Nemokamas čekių ir sąskaitų apmokėjimo patarnavimas.
Nemokama narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki \$2.000 ir asmeninių paskolų drauda iki \$25.000.

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus "Talkoje"

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Plm. Jurgio Matulaučio mirties metines Bruklino lietuvių sausio 26 d. prisiminė Apriškimo parapijos šventovėje. Klebonui kun. Vytautui Palubinskui išvykus Kalifornijon, Mišias atnašavo ir pamokslą sakė kun. Kazimieras Pugevicius. Prie altoriaus buvo atnešta dail. Jono Subačiaus sukurta lietuviška koplytėlė, tampanti beveik plm. J. Matulaučio altoriaus dalimi.

A. a. Petras Jurgėla (Jurgelevičius), lietuviškosios skautybės pirmūnas, Lietuvos kariuomenės kūrėjas savanoris, iš jos pasitraukęs kapitonu laipsniu 1930 m., mirė š. m. vasario 19 d. Ellensville ligoninėje prie Niujorko. Velionis buvo JAV lietuvis, gimęs 1901 m. rugsėjo 30 d. Jersey City, tėvų parsivežtas Lietuvon 1914 m. Pirmojo D. karo metais mokėsi M. Yčo lietuvių gimnazijoje Voroneže. Grįžęs Lietuvon, savanorių įsijungęs Lietuvos kariuomenėn, mokėsi Vytauto Didžiojo gimnazijoje Vilniuje, teisę studijuoti Kauno universitete. Velionis pirmąją lietuvių skautų ir skaučių draugovę įsteigė ir jai vadovavo jau M. Yčo lietuvių gimnazijoje Voroneže. A. a. P. Jurgėla, į JAV grįžęs 1931 m., reikėsi lietuvių organizacijų visuomeninėje ir politinėje veikloje, dirbo "Draugo" ir "Vienybės" redakcijose, parašė populiarią knygą "Sparnuoti lietuviai Darius ir Girėnas". Lietuvoje ir išsvijoje taipgi yra parašęs knygų skautybės temomis.

Lietuviai su velioniu atsisveikino vasario 20 d. Lindenhursto laidotuvių namuose, kur jis buvo pašarvotas skautų uniformoje. Maldas sukalbėjo vysk. Paulius Baltakis, OFM, su velionies nuopelnais lietuvių tautai supažindino Lietuvos ambasadorius Jungtinėse Tautose Anicetas Simutis. Lietuvių skautų sąjungos vardu atsisveikino v. s. Lilė Milukienė, ramovėnų – Niujorko skyriaus pirm. Aleksandras Vakselis, Lietuvos šaulių sąjungos tremtyje – Simo Kudirkos kuopos pirm. Kęstutis Miklas, taipgi kalbėjęs ir JAV LB Niujorko apygardos vardu. Atsisveikimo žodį žurnalo "Karys" ir "Lietuviškos skautijos" leidėjų vardu tarė v. s. Alfonsas Samušis. Velionis vasario 21 d. iš amerikiečių Our Lady or Perpetual Help šventovės palaidotas šalia tėvų ir brolių Šv. Karolio kapinėse, apeigas atlikus amerikiečių kunigui anglų kalba. Laidotuvėse dalyvavę lietuviai skautai sugiedoję "Suteik mus, Viešpatie, būrin" ir "Ateina naktis".

Brazilija

A. A. Juozas Gavėnas, ištiktas apopleksijos, vasario 14 d. mirė Sao Paulo mieste, Šv. Veronikos ligoninėje, amžinybėn išlydėtas brolio kun. Prano Gavėno, SDB. Velionis, gimęs 1906 m. Lietuvoje, Brazilijon su tėvais atvyko 1926 m. Teko dirbti ūkiuose, kol pagaliau pavyko tapti virėju viešbutyje. Gyveno Casa Verde rajone. Buvo vedęs, išaugino keturis sūnus.

Vasario šešioliktosios minėjimą V. Zelinos priemiestyje gyvenantys Sao Paulo lietuviai pradėjo Mišiomis Šv. Juozapo šventovėje. Jas koncelebravo kun. Petras Rukšys, SDB, ir klebonas kun. Juozas Šeškevičius, sakęs pamokslą apie lietuvių tautos kančias pusę šimtmečio

trukusioje sovietinėje vergijoje, Lietuvos atgautą nepriklausomybę. Po pamaldų buvo padėtas gėlių vainikas prie Laivės paminklo, sugiedota "Marija, Marija". Vasario šešioliktosios minėjimui Miguel Arcanjo salėje vadovavo ir šiai šventei skirtą žodį tarė BLB valdybos vicepirm. Vera Tatarūnienė. Kalbėjo ir Brazilijos lietuvių sąjungos pirm. Algimantas Saldys. Lietuvius sveikino Sao Paulo miesto atstovas E. Falanga. Trumpą programėlę atliko tautinių šokių grupė "Nemunas" ir lietuvių katalikų parapijos choras. Minutės tyla buvo prisimintas vasario 1 d. miręs Sao Paulo lietuvių veikėjas a.a. Viktoras Tatarūnas. Minėjimas baigtas Lietuvos himnu.

Australija

Sidnio lietuvių pensininkų būrelis su savo pirm. N. Stirbinsku 1991 m. pabaigoje paminėjo veiklos dešimtmetį. Pietums Lietuvių namuose buvo susilaukta lietuvių pensininkų iš Australijos sostinės Kanberos. Svečius ir visus minėjimo dalyvius su Sidnio lietuvių pensininkų būrelio veikla supažindino jo narė Sofija Šaparienė. Dainų programėlę su gitaristės Jadvygės Mušinskienės palda pasikeisdami atliko Alfas Savickienė, Pranas Andriukaitis, Vladas Račkauskas ir Monika Kopciukienė.

Britanija

Mančesterio lietuvių klube sausio 26 d. po lietuviškų pamaldų buvo suauktas Mančesterio lietuvių katalikų bendrijos narių susirinkimas. Pagrindinį pranešimą apie vysk. Pauliaus Baltakio, OFM, atvykimą birželio 18 d., bendrijos ir kapinių finansinius reikalus padarė kun. V. Kamaitis. Bendrijos valdyba sutiko pasilikti dar vienai trejų metų kadencijai. Jai sudaro pirm. kan. V. Kamaitis, sekr. A. Podvoiskis, nariai – A. Jakimavičius, J. Šablevičius, A. Vigelskis, P. ir V. Virbickai.

Bradfordo "Vyčio" klubo metiniame narių susirinkime sausio 26 d. buvo priimta viena statuto paragrafą pakeičianti rezoliucija. Tas paragrafas, "Vyčio" klubui užsidarius, dabar leis visų likusį kapitalą atiduoti laisvę atgavusiai nepriklausomai Lietuvai. Šiems metams palikta ta pati "Vyčio" klubo valdyba, bet jos nariams leista pasikeisti pareigomis. Persitvarkiusią valdybą sudarė: pirm. V. Gurevičius, vicepirm. A. Bučys, sekr. S. Grybas, išd. A. Traška, kultūrinį reikalų vadovas A. Gerdžiūnas ir administratorius R. Karalius.

Olandija

Metinis Olandijos LB narių susirinkimas vasario 15 d. buvo suauktas Leidshendame, valdybos pirm. Romo Siniaus namuose. Prisimenant Vasario šešioliktosios šventę, buvo sugiedotos Lietuvos himnas. Olandijos LB dabar turi apie 40 narių. Veiklos apžvalgą padarė pirm. R. Sinius, pasidžiaugdamas Raseinių rajono tremtinių kluban "Garsas" nusiųstais drabužiais ir vaistais. Siemenei veiklai palikta ta pati OLB valdyba: pirm. Romas Sinius, vicepirm. Mirga van Spanje-Augustaitytė, sekr. Ignas Račkauskas, išd. Arlette Schellenbach-Pollet, ryšininke su olandais Carla Sinius-Wendel.

AMBER

Užgavėnių karnavalo jaunimo popietėje š.m. vasario 29 d. Toronto Lietuvių namuose "Gintaro" ansamblio paviljonas laimėjo I-ą vietą. Ansamblio atstovės iš kairės: ONA ŠILEIKAITĖ, DALIA VALADKIENĖ, RITA BIRGIOLINĖ, REGINA ŠILEIKIENĖ

Nuotr. B. Tarydo

Ivairios žinios

Prof. dr. Vytautas Bieliauskas kovo 28 d. dalyvavo JAV katalikų mokslo akademijos spaudos komiteto posėdyje, kuris įvyko American Catholic universitete, Vašingtone, DC. Ta proga jis taip pat aplankė Lietuvos respublikos ambasadą ir PLB valdybos vardu pakvietė ambasadorių St. Lozoraitį dalyvauti garbės svečių PLB seime, įvyksiančiame birželio 30 – liepos 4 d.d. Čikagoje.

KLB krašto valdybos narys ekonominės Lietuvai pagalbos reikalams A. Rygelis lankėsi Lietuvoje, kur susipažino su bendrų įmonių steigimu. Ligi šiolieji su kanadiečiais lietuviai turi įsteigę 10 bendrų įmonių, su amerikiečiais 33. Lietuvoje eilinio darbininko atlyginimas esąs nuo 15 iki 30 JAV centų valandai. Gamybinių priemonių įsigijimas dar labai pigus. Daugiau informacijų galima gauti paskambinant tel. (416)-880-2367 nuo 8 v.r. iki 10 v.v. Faksu bet kada – (416)-880-0746.

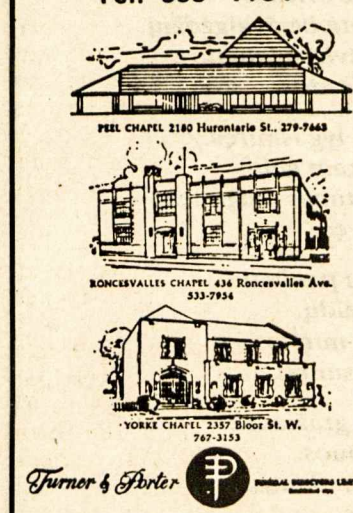
Sumanymas statyti greitkelią iš Talino pro Rygą, Vilnį ir Varšuvą sukėlė tarptautinį susidomėjimą. Tuo reikalu Helsinkyje ir Taline gegužės 13-16 d.d. įvyks simpoziumas "Via Baltica", kuriame pranešimus padarys suomių, estų, latvių, rusų, lenkų, prancūzų, šveicarų, švedų, olandų atstovai. Išleistoje programoje randame, kad Lietuvai at-

stovaus transporto min. J. Biržiškis, kelių direktorius R. Graudskas ir administracijos pareigūnas G. Striaukaus. Dalyvių registracija iki balandžio 6 d. adresu: Via Baltic Symposium, P.O. Box 20, SF-02151 Espoo, Finland. Tel. (Int.) -358-0-450-4421.

"Lietuvos atsiminimų" radijo veiklos 50 m. sukaktį minint, įkūrėjas ir ilgametis direktorius prof. dr. Jokubas J. Stukas organizuoja dvi ekskursijas: į Lietuvą birželio 5-26 d.d., į Australiją gruodžio 21 - sausio 7 d.d. Teirautis: 234 Sunlit Dr., Wat- chung, NJ 07060, JAV. Tel. 1-908-753-5636. Inf.

Pakeista tvarka. Jau buvo plačiai paskelbta žinia, kad Panevėžyje buvo sugautos dvi pašto tarnautojos, kurios iš užsienio gautus laiškus vogdavo, atidarinėdavo, pasiimdavo siunčiamus pinigais, o laiškus išmesdavo į šiukšles. Dar ir po to laiko siųsti net registruoti laišukai į Panevėžį, Molėtus, Kauną buvo atidaryti ir iš jų išimti pinigai, pašto ženklai ir kita. Po to jie užklaijoti kitos rūšies klajais ir įteikti gavėjui. Ten nebuvo jokio oficialaus užrašo, kad tai būtų pašto atidaryta. Taip ir į kitus miestus siųsti laišukai yra dingę vasario – kovo mėnesiais. Dabar, pranešama, Vilniaus pašte įvesta nauja tvarka, kad visi iš užsienio gauti laišukai, nors ir ne registruoti, surašomi, ir laiškanėšiai juos įteikia gavėjui pagal parą- šą. Reikia tikėtis, kad vėl bus galima pasitikėti Lietuvos pašto tarnyba kaip ir viso pasaulio paštu. V. M.

Turner & Porter
laidotuvių namai
436 Roncesvalles Ave,
Toronto 3, Ont.
Tel. 533-7954

Turner & Porter

Nauji užmojai jaunimo veikloje

Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos vadovybė, apžvelgusi VII kongresą P. Amerikoje, ryžtasi naujiems darbams

1992 m. kovo 13-15 d.d. įvyko PLB vadovybės posėdis. Kovo 14 d. posėdyje Toronto Prisi- kėlimo parapijos patalpose bu- vo aptariamas praėjęs VII PLJ kongresas, kuriame dalyvavo buvęs PLJS pirm. Alvydas Sap- lys, ir 5 naujos valdybos nariai: Paulius Mickus, Ginta Drauge- lytė, Gailius Draugelis, Ina Balsytė ir Lina Mockutė.

Apibūdindamas kongreso ruošą PLB valdybai, A. Saplys pareiškė: nors buvo kai kurių organizacinių sunkumų, susi- jusių su kultūriniais skirtu- mais tarp Šiaurės ir Pietų Ame- rikos, jo išpildžiai labai geri. Jis padėkojo PLB valdybai už paramą per jo 4 kadencijos me- tus pirmininkaujant PLJ są- jungai.

Paulius Mickus, naujasis PLJS pirmininkas, papasako- jo, ką jo valdyba iki šiol yra nuveikusi:

1. Yra užmegzti ryšiai su Lietuvos kultūros ir švietimo ministerija per Aurelijų Kat- kevičių ir Daną Baltutytę. Ka- zimieras Antanavičius, jų pra- šomas, parūpins Pietų Ameri- kos lietuvių kolonijoms lie- tuvių kalbos mokytojų.

2. Prie Europos LJ sąjungos yra pareiškęs norą prisidėti lietuvių jaunimas iš Sibiro, Punksio ir Gudijos.

4. Jau prasidėjo ruošą se- kančiam kongresui, kurio stu- dijų dienos įvyks 1994 m. vasa- rą Anglijoje. Ryšininkė Ina Balsytė glaudžiai dirba su Pau- liumi Markevičiumi, kuris rūpi- nasi studijų dienų ruošą. Kong- resas sutaps su dainų švente Lietuvoje. Visas kongresas įvyks ne Lietuvoje, nes PLJS tikslas yra rūpintis lietuvių

jaunimu, gyvenančiu už Lietu- vos ribų. Mes turime remti už- sienio lietuvių veiklą.

Ateities planai

1. PLJS rūpinsis per Lietu- vos vyriausybę palengvinti są- lygas jaunimui, kuris važiuoja dirbti į Lietuvą ilgesniam lai- kui, pvz., kad galėtų gauti mais- to talonus.

2. PLJS rinks ir platins žinias apie visų kraštų jaunimo są- jungų veiklą.

3. Lietuva ieško jaunų žmo- nių iš užsienio, kurie nori at- važiuoti į Lietuvą dirbti. PLJS rinks šią informaciją (koks dar- bas? kur? kaip ilgai? koks at- lyginimas?) ir ją siuntinės jaunimo sąjungoms visuose kraštuose.

4. PLJS palaikys ryšius su naujai įsisteigusių jaunimo ry- šių centru Pietų Amerikoje, kuriam pirmininkauja Daniela Rastauskaitė, o vicepirminin- kas – Martynas Paršelis. Šio centro tikslas yra stiprinti lietuviško jaunimo veiklą, nu- kreiptą prieš didelį nutautimą.

5. PLJS ekonominę komisiją sudaro Gailius Draugelis ir Darius Sužiedėlis. Jie nori įtraukti jaunus profesiona- lus į jaunimo sąjungos veik- lą, juos informuoti apie Lie- tuvos ekonominę padėtį ir juos skatinti investuoti Lietuo- voje.

Jie rinks duomenis apie Lietuvos ekonomiką ir paruoš šio projekto struktūrą, kurio- je bus svarstomas investavi- mas Lietuvoje.

Nauja PLJS valdyba yra pasi- ruošusi dirbti ir bendradar- biauti su visais, kad į jaunimo sąjungą galėtų įsijungti kaip į tikrą organizaciją.

L. Mockutė

Pagrindinė Lietuvos spaustuė

(Atkelta iš 3-čio psl.)

lima ir didžiausioje priespaudoje dirbti ir kovoti, galima laukti šviesesnių dienų, jei ne mums, tai nors vaikams. Ir su- laukėme!

Premijos

V. Andziuliui ir J. Bacevi- čiai šiais metais buvo įteiktos Kauno įmonės "Lituanica" pre- mijos už literatūros kūrinius, žadinančius tautinį ir dvasinį atgimimą. Tai gražus pagrindi- nės spaudos leidėjų įvertinimas, bet apie jų darbus, jų ku- piną rizikos veiklą reikia daug plačiau ir garsiau papasakoti. Jie pratęsė ir pranoko tuos iš

Prūsų knygas nešiusius mūsų senolius, nes religinės ir tau- tinės spaudos leidimo darbas bolševikinės okupacijos sąly- gomis buvo mirtinai pavojin- gas. Net dabar atsiranda to- kių, kurie netiki, jog jie vieni spausdino, nesupranta, kaip jų nesugavo, neišaiškino. Gal, girdi, KGB specialiai ir jų ne- lietė? Visokių yra nepatikių ir įtarinėjančių žmonių. Bet reikia nors vieną kartą pama- tyti šias lietuviškąsias slap- tos spaudos katakombas, iš- girsti atkaklių vyrų pasako- jimus, kad patikėtum nepa- prastu mūsų tautos gyvybin- gumu, kuris padėjo nugalėti dešimtmečių okupaciją.

Lietuvos valstybės muzie- juje mes jau įrėngėme spaus- tuvei "AB" skirtą parodą, o rugpjūčio 23 d. atidarysime didelę parodą, skirtą visos Lietuvos disidentų veiklai pa- gerbti.

Dr. Gina J. Ginčauskaitė
optometristė

1551 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A5
(prie Lietuvių namų)

Priima pacientus pagal
susitarimą

Telefonas 532-7115
Susitarus priima pacientus
ir vakarais

Sminga kiekvienas žodis, tartas apie Lietuvą Toronto Maironio mokyklos auklėtiniais

Nuotr. R. Pranaičio

GYDYTOJAS PATARIA

Gimstame su smegenimis, psichiką įgyjame

Dr. VYTAUTAS MEŠKA

Daugumos mūsų vaikai auga ne tokie, kokius juos norėtume matyti. Kodėl?

Atsakyti į šį klausimą ne- lengva. Labai įvairios tos prie- žastys. Kalbančiuosius apie vaikų bei paauglių socialines ir moralines nuokrypas, gali- ma palyginti su neregiais, ku- rie, pačiuojuoju dramblio iltį, pasakoja apie patį dramblių. Neišsiaiškinę kaip reikiant priežasčių visumos, kovosim tik su negatyviomis paties rei- šinio pasekmėmis, šalinsim tik simptomus. Tokia kova ne- bus sėkminga.

Daug kas mano: viskas yra su- siję su vaikų ir paauglių fizi- ne bei psichine sveikata. Ar tikrai taip yra?

Visi žmonės gimsta su smege- nimis, o psichika įgyjama. Kū- dikystėje (vaiko amžius iki 1 metų) bendravimas yra pagrin- dinė mūsų žmogaus veiklos rūšis. Tuo laikotarpiu jausmi- nių kontaktų trūkumas gali la- bai sužaloti būsimo individo asmenybę. Darželinukams rei- کیا žaisti. Čia būtini realūs, o ne artistiniai tarpusavio san- tykiai.

Tie realūs santykiai nulems ne tik to konkretaus žmogaus, dar visiškai jauno, bet ir vė- liau šeimos tėvo ar motinos so- cialines nuostatas.

Kas atsitinka, kai mažytis vaikas stokoja psichinių krū- vių, dirgiklių, informacijos? Štai pavyzdys. 1920 m. Dž. A. L. Singhas Indijos džunglėse tarp vilkų surado dvi pusantrų ir aštuonerių metų mergaites. Jos buvo prisitaikiusios prie vilkų "kultūros". Vyresnioji vaikščiojo ir bėgiojo keturiomis, maistą pasiimdavo burna, naktimis staugdavo. Atimtos iš vilkų, mergaitės buvo pradė- tos auklėti Midnaporės naš- laičių prieglaudoje. Jos iš lė- to pradėjo įgyti žmogiškuosius įgūdžius. Deja, jaunesnioji Amalė po vienerių metų mirė, o vyresnioji Kamalė išmoko tie- siai stovėti, vaikščioti, dėvė- ti drabužius, tarti žodžius. Bū- dama 12 metų, Kamalė mokojo šešis žodžius, o 15 metų am- žiaus – keturiasdešimt pen- kis. Sulaukusi 17 metų, taigi praėjus 9 metams po to, kai pa- liko vilkų guolį, Kamalė taip pat mirė.

Tai daugiaprasmiš, unikalus atvejis. Vilkai mergaičių ne-

sudraskė... Antra vertus, šis atsitikimas akivaizdžiai paro- do: žmogiškasis bendravimas reikalingas kiekvienam nuo pat pirmųjų kūdikystės dienų. Ir dar... kaip našlaičių prie- glauda padėjo humanizuotis suvilkėjusiai Kamalei.

Nemažą reikšmę psichikos procesams turi akceleracijos (pagreitinėjimo brendimo) ir infantilizmo reiškiniai. Lie- tuvoje paauglių akceleracija labiausiai ženkliai tapo aštin- tojo dešimtmečio viduryje. Ta- da ir buvo pastebėtos kai ku- rios su ja susijusios nelauktos socialinės bei psichologinės problemos. Ryškiausiai ma- tome socialinės brandos atitruki- mą nuo pagreitinėjusio fizinio išsivystymo ir paauglių būrio skilimą į "įprastus", pagreiti- nusius ir infantilius. Dabarti- niu metu tarp paauglių yra apie 25% pagreitinėjusių ir tiek pat infantilų.

Iš čia ir atsiranda įvairios elgesio nukrypimo formos. Pa- vyzdžiui, per daug veiklus bū- das reišikiasi per didelių pau- glio judrumą, plepumą, psi- chologinės distancijos jausmo stoka. Šie paaugliai pasižymi gera, pakilia nuotaika. Jie ge- rai miega, jų apetitas puikus. Tik kartais jiems užsina trum- palaikiai pykčio, itūžio, agre- sivitymo priepuoliai. Dažniau- siai dėl aplinkinių prieštara- viumų arba savo klaidų, apsi- rikimų ir nesėkmių supratimo. Dausminant tokius paauglius, "priepuoliai" tampa dažnes- ni. Stengdamiesi būti sava- rankiški, jie nesutaria su tė- vais, auklėtojais ir mokytojais.

Pagreitinėjusio brendimo ar infantilizmo reiškiniai sun- ku valdyti. Tačiau galima ie- škoti išečių. Žymus amerikie- čių neurofizilogas V. Kenos pasakė, kad organizmo sta- bilumo išteklių dėsnį. Pasak jo, visuose mūsų kūno organuose aktyvių audinių yra žymiai da- ugiau, negu jų reikia žmogui. Pavyzdžiui, galvos smegenis sudaro apie 15 milijardų neu- ronų, o per visą gyvenimą jų panaudojame tik labai menką dalelę.

Čia reikėtų turėti galvoje ir tai, kad psichikos ir somatikos ryšiai yra dvejopi. Deformuota psichika gali sukelti įvairias kūno negalias, o kūno ligos – savo ruožtu pažeisti psichines funkcijas, ypač jausmus ir valią.

Lėtinėmis vidaus organų li- gomis sergantys paaugliai daž- nai būna depresyvi, melan- choliški, linksta į paranoiš- kumą. Tokių ligonių daugėja. Kaip mūsų, taip ir Vakarų šalyse depresija nuveda į savi- žudybę daug jaunimo. Nemaža žmonių psichinės sveikatos atžvilgiu yra lyg tarpinėje būklė: kokia nors konkrečia liga neserga, bet ne visiškai sveiki. Ši būklė gali tęstis metus, o kartais net ir visą gyve- nimą. Nuodugnai ištyrę pa-

auglių mąstymą, atmintį, valią, dėmesį, jausmus, savijautą, nuotaiką, visiškai sveikų rasi- me nedaug.

Čia atsiranda neurozės ap- raiškos. Tokie žmonės nesąmo- ningai stengiasi "palenkti" su jais bendraujančius ne savo ra- cionaliaja veikla, o savita at- skira pasyvia laikysena, rei- kalauja iš kitų ypatingos elgs- nos, padidinto dėmesio. Ir svarbiausia: neuroze sergan- čiujų negalavimų sunkumus jaučia ne tiek patys ligoniai, kiek jų aplinkos žmonės.

Ypač išsiskiria savo elgs- na turintys neigiamo vado po- linkį. Tokius nesunkiai atskirti iš pirmo žvilgsnio. Tai visų pirma liudija jų išorė: keistos drapanos, imantri šukuosena, atsaini veido išraiška. Specia- listai tvirtina: asmenybė, psi- chika ir kūnas sudaro darnią visumą; ir fizinė žmogaus išo- rė gali rodyti vidinį jo pasau- lį. Šešypyras teigė, esą ap- sirengimas dažnai išduota žmogų.

Fizionomistų nuomone, dau- giausia paslaptį išduoda burnos išraiška. Labai infor- matyvi yra akys. Visa tai by- loja apie žmogų, jo savijautą, įvairius būdo ypatumus. Iš akių tinklainės galime spres- ti net ir apie kūno sveikatos būklę. Žiūrėkime į akis ir daug ką pamatysime. Tas, kuris mums kėlė apmaudą, paliks tik užuojautos jausmą, nors jis vis garsumu paleidžia magnetofoną arba juokiasi iš pavargusios, kreipšiais apsi- kruvusios troleibus stovin- čios senutės. Akys labai daug kalba – daugiau pasako negu pats šmaikščiausias liežuvis.

Sakoma: daug lemia psicho- loginė aplinka. Tai tiesa. Ta- čiau nuolat besikaitaliojan- ti psichologinė aplinka ne- gali pakeisti tvirtų moralinių nuostatų, žinoma, jeigu žmo- gas jas turi.

Gyvenime problemų nema- žėja, nes, išsprendus vienas, atsiranda dešimtys kitų. Su- prantama, nemažėja ir tikslų (atrodo, jausminės įtampos niekad nesibaigė). Taip yra, tačiau taip neturėtų būti. Kiek- vienas asmuo privalo raciona- liai sukaupti reikiamą infor- maciją, ją surasti ir pasinau- doti, treniruoti savo fiziolo- gines ir psichines funkcijas, išmokyti valdyti laiką. Tada, ir siekiant didžiulio tikslo, ne- bus jausminės įtampos, kuri sumažina asmens veiklos pa- sekmes ir neigiamai veikia or- ganizmą.

Antra vertus, jausminę įta- mą galima sumažinti ir keliant sau mažus uždavinius. Tačiau šis kelias yra klaidingas, nes tikrasis gyvenimo džiaugsmas atsiranda tik pasiekus savąjį tikslą. Juo mažesnis tikslas, juo jį pasiekus bus menkesnis ir džiaugsmas. Būtina ugdyti žmogaus dvasinį pasaulį, jaus- mus.

J&L SULMIERSKI and ASSOC.

INCOME TAX

FIGHT RECESSION!

Toronto - 2290 Bloor St. W. 769 - 4558

Mississauga - 702 Burnhamthorpe Rd. 949 - 9988

Scarborough - 3630 Lawrence Ave. E. 438 - 5656

INFORMATION NUMBER: 252 - 4566

KOVOKIME SU GOBŠIA MOKESČIŲ SISTEMA!
Ar žinote kad...

- Kanados mokesčių įstaiga (Revenue Canada) nesuinteresuota sumažinti jūsų mokesčius, jūs pats turite reikalauti visų mokesčių sumažinimų.
- Mūsų bendrovė (Taxtronix) yra pirmoji Kanadoje gavusi "Plain Paper Approval" 1984 metais.
- Vaiko priežiūros išlaidos ir atskaitymai iš sutuoktinio yra dažniausiai užmirštami, o iš tikrųjų jie labai galėtų sumažinti jūsų mokesčius.
- Dėka mūsų vienintelio tikrinimo ir diagnozavimo metodo, mūsų apskaičiavimų netikslumai sudaro tik vieną trečdali Kanados mokesčių įstaigos apskaičiavimo netikslumų.
- Kurie naudojate "employment deductons" jau dabar galite prašyti GST grąžinimo.

JEI KLIENTAS NĖRA PATENKINTAS, JOKIO ATLYGINIMO IŠ JO NEIMAM

Savo įstaigoje mes tuojau galime jums parodyti kompiuterio pagalba apskaičiavimo rezultatus: Mes garantuojame, kad mūsų apskaičiavimai yra šimtaprocentiniai teisingi. Jei klientas nėra pilnai patenkintas, mes grąžiname jam originalius dokumentus ir neimam jokio atlyginimo. Priešingai, mes net siūlome \$20 dovanai tam, kuris parodytų kaip geriau užpildyti mokesčių grąžinimo lapus.

DĖMESIO VERSLININKAI!

Atsiminkite, kad verslo nuostoliai yra atimami nuo kitų pajamų šaltinių, tokiu būdu sumažinti jūsų mo- kesčius arba padidinant mokesčių grąžinimo sumą.

Dėka mūsų "BUSINESS 1" programos, mes teikiame platų patarimą už neįprastai žemą atlyginimą:

- knygyvedyboje,
- pajamų ir išlaidų lapuose,
- balanso lapų paruošime.

DĖMESIO! MISSISSAUGA

Mes atidarėme naują pastovią įstaigą: 702 Burnhamthorpe (kampus Cawthra gatvės) Suite 2. Tel. 949-9988

VIENKARTINIS ATLYGINIMAS PILNŲ METŲ PATARNAVIMUI

Atlyginimas už mūsų patarnavimą priklauso nuo jūsų mokesčių grąžinimo lapų pildymo sudėtingumo ir yra teisingai apskaičiuo- jamas mūsų kompiuterio. Jo dėka ne tikėtis mūsų apskaičiavimai yra aukščiausios kokybės (daugiau kaip 20 sąskaitų kompanijų – "chartered accounting companies" – naudojami mūsų patarnavimui), bet ir atlyginimas yra labai žemas (pvz. paprastų mokesčių lapų užpildymas – \$27, statistinių lapų užpildymo vidurkis – tarp \$29 ir \$39).

Be to mes teikiame automatinę

25%

nuolaidą jūsų sutuoktiniui(ei)

Atlyginimą taipgi įeina:

- Ištiesimų mokesčių apskaičiavimo pagalba.
- Patarimas pradedant ar parduodant savo verslą
- Investavimo patarimai

Be to mes teikiame automatinę

10% nuolaidą

įstaigai atidaryta nuo 10 v.r. iki 7.30 v.v.

Sešadi. 10 v.r. - 4 v.p.p.

Išskaitėte ir atsiminkite šį kuponą

RE/MAX
Roseland Realty Ltd., Realtor
Independently Owned and Operated

Regina (Gina) Gregorian
Associate Broker

Namų pirkimo ir pardavimo atstovė
Patarnauja lietuvių kalba.
Burlingtono, Hamiltono ir Oakvillės apylinkėse.
Nemokamas namų įvertinimas

720 Guelph Line
Burlington, Ontario L7R 4E2
Toronto Line: (416) 827-6454
Res: (416) 336-2814 Fax: (416) 333-3616

(416) 333-3500

Vakaras su Lietuvos solistais

Irena Milkevičiūtė, Vaclovas Daunoras, Robertas Bekionis Klivlando scenoje

AURELIJA M. BALASAITIENĖ

Trijų Lietuvos menininkų gastrolės Amerikos lietuvių kolonijose pakartotinais patvirtina, kad Lietuvos muzikai nesiriboja vien liaudies dainų interpretavimu ir savo profesiniu lygiu gali konkuruoti tarptautinėse scenose su pasaulinio masto menininkais. Lietuvių fondo pakviesti, į Ameriką šešių koncertų gastrolėms atvyko bosas Vaclovas Daunoras, La Scalos scenoje dainavęs su Luciano Pavarotti, sopranas Irena Milkevičiūtė, savo balsą lavinusi Milano La Scala operos teatre, ir pianistas Robertas Bekionis, net Niujorko spaudos recenzijose labai pozityviai įvertintas.

Kadangi Kanados lietuviai neturės progos jais pasigėrėti, pasiryžau suglaustai aprašyti savo įspūdžius.

Energinga ir darbšti Dalia Puškorienė, Lietuvių fondo įgaliotinė Klivlande, š. m. kovo 8 d. Dievo Motinos parapijos auditorijoje surengė minėtų menininkų koncertą ir suorganizavo vaišes.

Koncertą pradėjo pianistas Robertas Bekionis trijomis M. K. Čiurlionio preludijomis. Stebint jo puikią pirštų techniką ir subtilių kompozicijų interpretavimą, teko apgalvestauti, kad jis antrąjį koncerto programos dalyje atliko tik dar vieną solo numerį, pagrodamas komplikuoatą ir aukštų technikos reikalavimų Liszto parafrazę pagal Verdi operą „Il Trovatore“. Jam teko solistų akompaniatoriaus vaidmuo. Teko gėrėtis jo sugebėjimu pereiti iš solisto-pianisto į akompaniatoriaus vaidmenį. Jis susilijo su solistu į darnią visumą, jo nenustelbamas fortepijonu. Bekionis aktyviai reiškiasi kaip solistas ir akompaniatorius Lietuvoje ir už jos ribų.

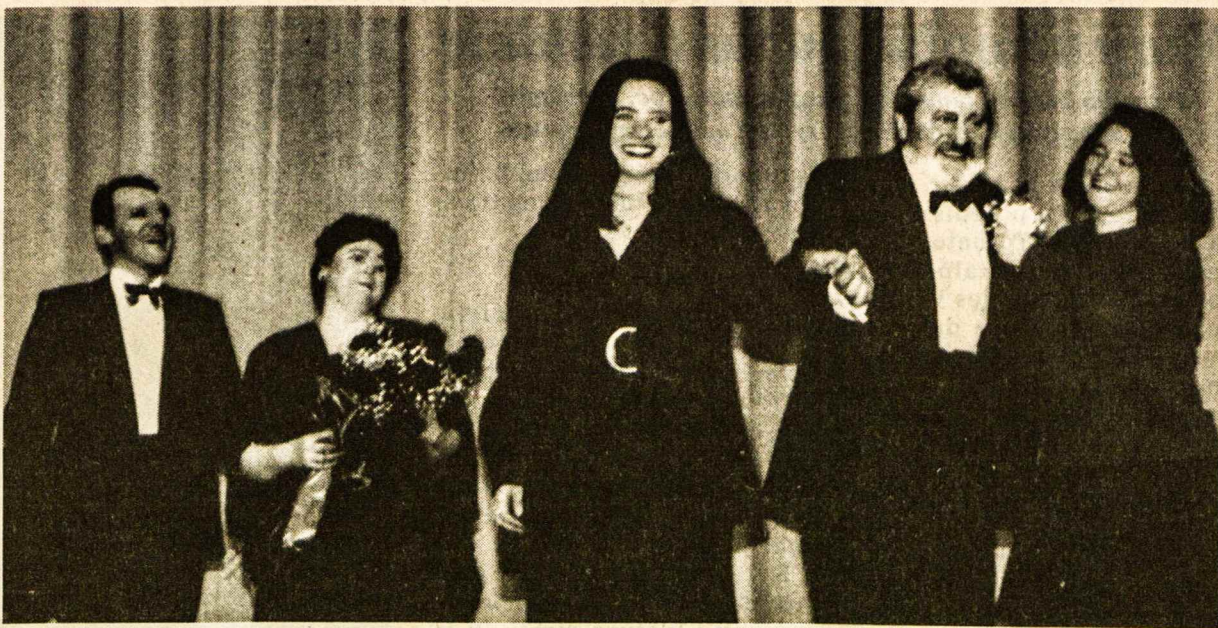
V. Daunoras atkreipė publikos dėmesį savo teatrališka išvaizda, puikia scenos laikysena ir savotišku asmens magnetizmu. Prieš pradėdamas dainuoti jis pranešė, kad jo pirmos dainos skiriamos Šaučio 13-tosios tragiškiems įvykiams. V. Jurgučio „Tylos nėra“ šiurop perbėgo per klausytojų širdis. „Tylos nėra, nėra namų... tankiai renkasi ant horizonto... nėra tylos, tik už daugybės debesų aš dar esu...“ Nuleisdamas palaipsniui balsą jis kartoją „aš dar esu, aš dar esu“. Salėje buvo

mirtina tyla. „Pokalbis su priešo kaukole“ iš ciklo „Kareivio laišakai“ darė dar stipresnį įspūdį: „Tu niekada daugiau nebetrypsi mano žemės“.

Nesileidžiant į smulkesnį repertuarą nagrinėjimą, tenka tik paminėti, kad, pakaitomis su Irena Milkevičiūte, jis atliko dar kelias dainas iš „Benamių dainos“ ciklo ir Verdi operų arijas. Paskutinis duetas su Irena Milkevičiūte iš „Don Carlos“ parodė ne vien jo balso plačią skalę, bet ir nepaprastą vaidybinį talentą. Arijas jis dainavo originalia italų kalba, bet jo veido išraiška, kūno judesiai ir rankų mostai nereikalavo vertimo. Jis yra atlikęs daugelio operų pagrindinius vaidmenis, dainavęs pasaulinio garso teatrų scenose Prancūzijoje, Švedijoje, Italijoje ir kitur. Taip pat jam teko garbė dainuoti su tokiomis pasaulinio garso žvaigždėmis, kaip Luciano Pavarotti, M. Rinaldi, P. Schreier.

Irena Milkevičiūtė savo repertuarą pradėjo B. Dvariono liaudies motyvais sukurta „Oi, užkilokit vartelius“ ir Eglės arija iš Klovos operos „Pilėnai“. Ji buvo romantiškai žaisminga, o pirmą koncerto dalį užbaigė su J. Tallat Kelpšos „Mano sieloj šiandien šventė“. Antrąjį dalyje ji atliko ariją iš Bellini operos „Norma“ ir su Vaclovo Daunoro duetą iš „Don Carlos“. Tai plačios balso skalės solistė, pasirodanti ir su koloratūros frazėmis. Jos dainavime ryški Italijos mokykla, ją paruošusi operų vaidmenimis. Ji su koncertais apkeliauja Angliją, Švediją, net Japoniją ir Filipinus, o Čikagos lietuvių „I Lituani“ operoje atliko pagrindinį Alondos vaidmenį.

Koncertui pasibaigus, publika sustojo ir sukėlė triukšmingas ovacijas. Tenka su dideliu malonumu pastebėti, kad bene pirmą kartą mūsų renginių istorijoje, solistus apdovanojus gelėmis, į sceną niekas nelipo su prakalbo-mis ar padėkomis. Programų atlikėjams didžiausia padėka yra publikos reakcija, o nereikalingos prakalbos ar padėkos tik nustelbia esteti-nių išgyvenimų įspūdžius. Taip pat nebuvo mums įprastų pranešėjų, kurios interpretuotų repertuarą. Rengėjai pagerbė publiką, pasitiekdami jos sugebėjimu skai-tyti programą. Ir už tai tenka padėkoti rengėjai Daliai Puškorienėi.

Klivlande š. m. kovo 8 d. sėkmingai atliko koncertą menininkai iš Lietuvos. Iš kairės: pianistas R. BEKIONIS, operos solistė I. MILKEVIČIŪTĖ, gėles įteikusi A. KUDUKYTĖ, operos solistas V. DAUNORAS, gėles įteikusi I. MATAITĖ. Nuotr. Vl. Bacevičiaus

“Metmenys” - šešiasdešimt pirmoji knyga

ALFONSAS NAKAS

Tai antras liberalų-santarietų žurnalo 1991 m. nr., antroji knyga, skaitytoją pasiekusi 1992-jų sausyje. Jo motto — „Kūryba ir analizė“. Redaktorių, nuo pirmojo numerio 1959-aisiais, — Vytautas Kavolis. Nustebau patikrinęs keliolikos numerių apimtį: jie visi turi po 192 psl., o šis, 61-sis, — 208. Medžiagos perteklius! Pradedama Iechoko Mero fantastiniu kūriniu *Kaip išaugo alyvmedis* — apie Izraelio žydą Jakovą, gyvenusį daugelį metų, garbinusį Kūrėją, mylėjusį artimą, dabarties sumaiščių sukūrų tapusį alyvmedžiu. „Šių dienų legenda“, sakoma paantraštelėje. Be pradžios ir be pabaigos. Magikui Iechokui plunksna brūkštelėjus, alyvmedis galėtų dar daug į ką pavirsti. Bet skaityti labai gera. Interpretuoti kaip nori...

Egidijaus Aleksandravičiaus referate *Politiniai lietuvių siekliai 1863-1914 m.* įrodinėjama, kad lietuvių tauta atsiskirti nuo Rusijos troško nuo pat paskutinio Lietuvos Lenkijos padalinimo, kad 1863 m. sukilime puoselėjo išsivadavimo viltis, kad tas sukilimas nebuvo „tik lenkų sukilimas“, kaip lenkų bandoma įtaigoti. Rusų politikai lietuvių aspiracijas jautė ir carą informuodavo.

Charles Baudelaire (1821-1867) turbūt *Metmenų* redaktoriaus pagerbiamas 170-to gimtadienio ar 125-jų mirties metinių proga, išspausdinant 13 jo prozinį eilėraščių, kuriuos vertėjas Alfonsas Nyka-Niliūnas pavadina *Paryžiaus splinas*. Vertėje aiškinama, kad tokių eilėraščių Baudelaire'as užmanęs rašyti 100, bet parašęs tik 50. Čia pateikti 13 visi įdomūs. Filosofiški, žadinantį kartą šypsena. Štai vieną trumpai atpasakosiu. Nukriususi, raukšlėta senutė nori pasidžiaugti gražiu kūdikiu, žadindama, glamonėdama išsukti jo nekaltą šypseną. Išsėdamasis jos išvaizda, kūdikis į glamonės atsako klyksmu. Pasitraukdama senutė kalbėjo: „Deja, mums, senoms nelai-

mingoms patelėms, amžius patikti net ir nekaltesiems jau praėjęs; mes ir mažiems vaikams, kuriuos norime mylėti, tesukeliame šurpą!“

O čia rašančiam šurpą sukelia *splinas*. Kodėl *spleen* fonetinė transkripcija paneigia lietuviškos y raidės vertę ir reikšmę? Kodėl nuo amžinatilsi sovietinės revoliucijos sueigų — meeting'ų laikų prigijo mitingas (kairinis kirtis ant pirmosios i?). Kodėl mūsų tautiečiai iš Lietuvos, lankydami Floridą, grožaujasi West Palm Bič, Pompano Bič, Miami Bič, kad lietuvindami visur turėtų rašyti ir tarti Byč, kaip ir mytingas, kaip ir spylnas, kaip ir dyp. Skaudu, kad iš anglų kalbos visą gyvenimą duoną valge, o lietuvių kalba garseje, ir Kavolis, ir Niliūnas iš lietuviškos abėcėlės išbraukia raidę y.

Atrodo, kad šio *Metmenų* numerio pasididžiavimas — Arvydo Šliogerio *Parmenido tezė*. Net 38 puslapių studija. Pradžioje apie filosofą-filosofus aplamai. Paskui apie Parmenido būties-nebūties teoriją-tezę. Lengva ši studija skaityti, labai sunki suprasti. Įdomu, ar atsiras daugiau kaip tuzinas skaitytojų, kurie jausis viską supratę ir išdrįs viešai diskutuoti? Bet smalsumą sukels daugeliui. Kad ir pažinimo beprasmybė, kelianti liūdesį ir nevilį. Prieš 2,500 metų Parmenido gyventa laimingesniais laikais, nes daug mažiau žinota...

Kai pernai (1991-aisiais) mirė vos 40 metų sulaukusi poetė, literatūros kritikė, akademikė Živilė Bilaišytė, labai artima *Metmenų* bendradarbė, nežinia kodėl į Amžinybę buvo išlydėta pašnabdomis. Dėl slaptumo kilo visokių gandy, net viešai pikintasi. Čia randame savotišką jai skirtą nekrologą, iš tikrųjų Vytauto Kavolio su velione pokalbį. Apie gyvenimą, poeziją, viltį. O viltis cituojama iš paskutinio laiško: „Viskas, atrodo, eina į gera — gau-niu chemoterapiją ir rezultatai geri“. Na, ačiū Dievui, dabar viską žinome ir amžiną atilsį Živilėi, kurios visą šeimą pažinau, tik ryšiai prieš porą dešimtmečių nutrūko. Duodama keletas jos eilėraščių. Vienas, vos 8 eilučių, su tarpais tarp pirmos, antros ir penktos, ypač giliaprasmiš: „Tavo atmintyje aš esu gyva. / Nieko nesitiek. / Prasmė yra momente. / Nelauk tobulos ateities, / nesitiek, bet gyvenk. / Kai tu mirsi, / tavo prisiminimai mirs su tavim / ir manęs nebeliks.“

Bronius Radzevičius detalėse, šviesoj, mirty — skelbia Rimvydo Šilbajorio kritikos straipsnio antraštė. Kai pernai kaip mokėdamas *Tėviškės žiburių* skaitytojus supažindinau su man gily įspūdį padariusiu B. Radzevičiaus romanu „Priešausrio vieškeliai“, velionis rašytojas iš-eivijai buvo beveik nežinomas. Perna „Vieškeliams“

paskyrus geriausio romano premiją, visų akys atsivėrė. Čia R. Šilbajoris skaitytojus supažindina tik su Radzevičiaus apsakymų rinkiniu *Link debesijos*. Kruopštus, sąžiningas kritikas iškasa gintarėlių, kurių be jo pagalbos nerastum. Lauksim išsimaus „Vieškelių“ išnaršymo. Nauja Kosto Ostrausko „begėdiška“ drama stebina dvejopai: a. baisiai ilga, net 17 psl., tad gal pusvalandžio spektakliui; b. paprastam mirtin-gajam labai aiški! Pavadinimas: „Imperatorius ir jo imperija“. Imperatorius tai Gorbachiovas ar jo atitikmuo. Juokdarys — pats Ostrauskas. Du prezidentai, kancleris, premjerė — dabartinė Lietuvos valdžia, t. y. Lietuvos valdžia po 1990 kovo 11. Ar ne, Kostai Ostrauskai?

Saulius Suziedėlis ieško teisybės 1941 m. sukilime, jo užkulisuose, Laikinosios vyriausybės labirintuose, lietuvių-žydų santykių raidoje (*Penkiasdešimčiai metų praėjus: lietuvių tautos sukilimo ir Laikinosios vyriausybės istorijos interpretacijų disonansai* — pilna referato ant-raštė).

Gabaliukas šmaikščios Kosto Ostrausko polemikos (*Pakeliui į pasaulį*) skirtas Lietuvos perkėlimo iš Rytų į Vakarų kultūrą temai. Ironizuoja Lietuvos šviesuolių, iskaitant naują Vilniaus un-to rektorių Rolanda Povilonį, susirūpinusius un-to tuale-tų suvakarietizmu, kai ešą svarbesnių dalykų. O sava literatūra nusivylusiam Vytautui Kubiliui primena, kad ji nėra jau tokia prasta, mums reikalinga.

Julius Šmulskštis kruopščiai aptaria dabartinės Lietuvos partijas, nušviečia jų būklę; daro išvadą, kad Lietuvos demokratijai būtų daug geriau turėti tris stiprias polit. partijas, ne dvyliką visokių.

R. Šilbajoris recenzuoja Tomo Venclovos knygą *Tankėjanti šviesa*. Pabara už kitų autorių eilėraščių perkūrimą ir savinimais. Pagiria už paties Venclovos poeziją, ją pri-pažindamas labai gera.

Violeta Kelertienė recenzuoja jauno Lietuvos belet-risto Valdo Papievio romaną *Ruduo provincijoje*.

Knygos viršelyje puošia Jo-no Dovydeno meniška nuotrauka — apsnigta žemė ir tankios medžio šakos. Ramybė, gilų žiemos miegą jus-damas negali akių atitraukti! Į keletą puslapių sudėta 10 Kęstučio Kizevičiaus, Klyvlande gimusio dailininko, li-no raizinių reprodukcijų. Yra ir pora Stasio Eidrigevičiaus tušo piešinių — paukštis ir pingvinas.

Vytauto Didžiojo universiteto 70-čio sukakties iškilmėje Kaune garbės daktaro laipsniais pagerbti — Lietuvos aukščiausiosios tarybos pirmininkas prof. VYTAUTAS LANDSBERGIS (kairėje pusėje) ir ambasadorius STASYS LOZORAITIS (trečias iš kairės); tarp jų VDU rektorius prof. ALGIRDAS AVIZIENIS; dešiniajame krašte — universiteto kapelionas kun. dr. VYTAUTAS KAZLAUSKAS. Už jų choro dalis. Nuotr. Alf. Laučkos

VAKAR, ŠIANDIEN, RYTOJ

Suvalkų trikampio lietuviai IV

Lietuvių tauta prisikėlė iš didžiulių nelaimių. Per sunkius išgyvenimus, varginimus laimėjo nelengvą laisvės kovą, atstatydama nepriklausomą Lietuvos Respubliką.

Šiandien džiugauja visa Lietuva ir išeivija, išsklaidyta po platų pasaulį. Džiaugiamės ir mes Punsco-Seinų-Suvalkų krašto lietuviai.

Tačiau mūsų džiaugsmo ašaros kartesnės ir mintys tamsesnės. Mūsų kraštas istorijos verpetuose 1920 m. buvo jėga Lenkijos atplėstas nuo Lietuvos kamieno.

Ne vienas savanoris paguldė galvą, paaukojo savo gyvybę gindamas šį ežerų, kalvų ir kalvelių lietuvišką kampelį. Besikuriant Lietuva nepajėgė mūsų apginti ir todėl likome už jos ribų.

Nuo tada krašte prasidėjo žiaurus lietuvių persekiojimas. Lietuviams neleista steigti mokyklų gimtąja kalba, organizuoti lietuviškų draugijų, turėti pamaldas lietuvių kalba. Lietuvių pavardės buvo prievarta sulenkintos, pridedant joms lenkiškas galūnes.

Taip 70 metų buvome izoliuoti nuo Lietuvos ir Vakarų pasaulio, pasmerkti kovoti už lietuvišką žodį, už teisę būti lietuviu vienaip.

Mūsų senelių ir tėvelių pastangos gintis nuo sulenkėjimo pasižymėjo didele drąsa ir ištermingumu. Įkvėpė vaikams lietuvišką dvasią ir neleido nutausti.

Didelė dalis mūsų kraštiečių nepalūžo, nesuklupo, neišsigando grasinimų ir pažeminimų. Tokia priespauda neįstengė išdraskyti iš jų širdžių lietuviško gyvenimo būdo.

Mes išmokome laikytis vieni patys ir dėl to išsaugojome savitą kasdienybę.

Likimo vieškeliai ne vieną tautietį atvedė ir į Kanados žemę. Čia nepaskendome kitaučių jūroje. Gimtojo krašto meilė ir ilgesys subūrė mus į vieną didelę šeimą.

Įkūrėme čia gyvenančių kraštiečių organizaciją, kuri pasi-vadino Suvalkų krašto lietuvių išeivijos sambūriu. Plačiai įsi-jungėme į lietuvišką veiklą. Šokame, grojame ir dainuojame, mūsų vaikai lanko šeštadieninę lietuvišką mokyklą.

Nors į Kanadą neatsivežėme daug materialinių gėrybių, su Toronto lietuviais norime dalintis dvasinėms vertybėms ir mūsų krašto tradicijomis.

Tačiau niekada negalime už-mirti, kad Lietuva — tai ne vien kraštas prie Baltijos, kad šian-dien reikia kovoti už kiekvieną lietuvių, reikia vienytis vi-siems, ir tiems ne savo valia at-skirtiems nuo kamieno, ir karo išblaškytiems po įvairiausias pasaulio šalis.

Mūsų užduotis — išlaikyti lietuvišką dvasią, įkvėpti ją vaikams, padėti galimomis priemonėmis išlaikyti lietuvių Punsco-Seinų-Suvalkų krašte.

Tikime, kad šioje kovoje ne-liksime vieni, kad prisikėlusį į laisvę Lietuva užstos mus ir neleis lenkinimo ugniai sude-ginti likusių mūsų kaimų ir so-dybų.

Telydi mus visus Seinų bazi-likoje palaidoto poeto vysk. Antano Baranausko žodžiai: *Mūsų širdys tvirtos, Seniai buvo išmėgintos, Seniai keptos, virtos.*

Valdas Žukauskas

LAIMA VENCKUVIENĖ

Žvilgsnis

Naktis bežadė už langų
Juodąją ragana siautėjo.
Tada, kai tėvas iš namų
Į kovą lemiąją išėjo.

Išėjo jis toksai ramus...
Atrodė, jam negaila nieko.
Jis taip lengvai paliko mus,
Bet jautėm: jam sunku kaip niekad.

Išeidamas paliko žvilgsnį,
Sustingusį geram veide.
Išeidamas paliko šypsnį,
Paskui užgesusį kare.

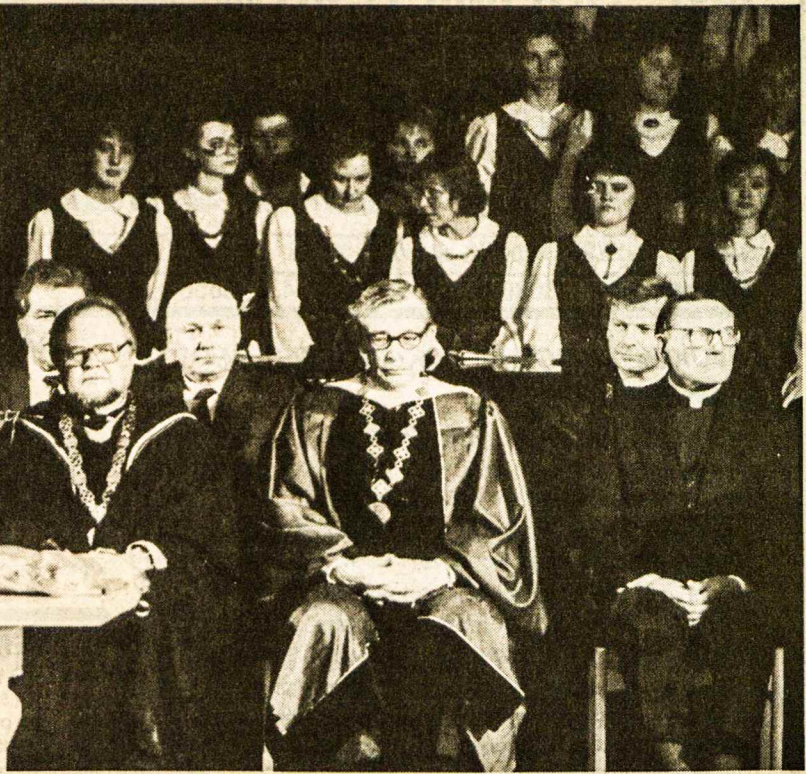
Tas žvilgsnis lydi mus šiandien,
Jis skamba, aidų lyg daina.
Su juo į priekį drąsiai žengiam.
Jis — mūsų jaunystės vėliava.

Be tavęs diena saulėta be šviesos.
Be tavęs naktis žvaigždėta be žvaigždžių.
Be tavęs tamsu, nors ir šviesa languos,
Be tavęs nyku visur ir visados.

Be tavęs judrus pasaulis lyg išmiręs...
Be tavęs ir džiaugsmas kaip gėla.
Be tavęs ir laimės pajautimas išsigimęs,
Ir daina ne ta, kai be tavęs.

Be tavęs ir rojus pragaru pavirstų.
Be tavęs ir žmonės be veidų.
Be tavęs aplinkui viskas miršta
Be tavęs sunku, sunku, sunku.

Su tavim — naktį sapnai gražiausi.
Su tavim ligi aušros kalbuos.
O diena — geriau manęs neklauski!
Be tavęs — gulu — keliuos.

Vytauto Didžiojo universiteto 70-čio sukakties iškilmėje Kaune garbės daktaro laipsniais pagerbti — Lietuvos aukščiausiosios tarybos pirmininkas prof. VYTAUTAS LANDSBERGIS (kairėje pusėje) ir ambasadorius STASYS LOZORAITIS (trečias iš kairės); tarp jų VDU rektorius prof. ALGIRDAS AVIZIENIS; dešiniajame krašte — universiteto kapelionas kun. dr. VYTAUTAS KAZLAUSKAS. Už jų choro dalis. Nuotr. Alf. Laučkos

Gėlių parduotuvė
“Victoria”,
416 Roncesvalles Ave. (prie Turner & Porter laidotuvių namų).
Paruošiamos gėles įvairioms progoms - vestuvėms, laidotuviams ir t.t.
Prieinamos kainos. Pristatomos Toronto mieste nemokamai.
Skambinti tel. 536-1994.

Viešėdami Čikagoje, neužmirškite aplankyti **N. ir J. VAZNELIŲ**
Gifts International Inc.
2501 W 71st STREET, CHICAGO, ILL. 60629
Telefonas 471-1424
Čia gausite lietuviškų knygų, plokštelių, odos, medžio dirbinių. Ypač didelis gintaro išdirbinių pasirinkimas.

AMBER GLOBUS UNITED TRADE INC.
Susipažinkime su nauju siuntų į Lietuvą patarnavimu
• Dovanų siuntos pristatomos per mėnesį tiesiai į gavėjo rankas lėktuvais per Rygą. Jokio maito. Nauji ar vartoti drabužiai, maistas ir kt. \$5.99 už 1 kg.
• Standartiniai maisto siuntiniai pristatomi į namus per savaitę
• Lėktuvų bilietai į Baltijos kraštus ir atgal skrendant Lufthansa lėktuvais - \$1240 + mokesčiai Sterling Airways -
Toronto-Kopenhaga-Vilnius \$899 + mokesčiai (kaina priklauso nuo sezono)

• 21st Century Travel Insurance Co. Drauda Kanados lankytojus - \$1 dienių Skrydžio atšaukimas - nuo \$10
• Dolerių pristatymas iš rankų į rankas per 2 savaites.
• Greitas laiškų persiuntimas FAX būdu
• Automobilių pristatymas laisvais Paslaugos perkant nebrangius vartotus automobilius
• Naujų “Bielarus” traktorių, naujų automobilių “Lada” pristatymas
Mūsų adresas:
275B Willard Ave., 2nd floor, Toronto, Ontario M6S 3R1
Tel. (416) 604-8446 FAX (416) 604-9436

The Loughheed & Barnard šeimos ir tarnautojai
“Dievas teikia mums meilę, kad mylėtume tą, kurį Jis mums duoda”
“Žmonės, kurie atjaucia kitus”
Sudbury, Ontario

FUTURE.I
REAL ESTATE LTD. REALTOR
Nijolė Baranauskaitė-Bates
Namų pirkimo bei pardavimo bendrovės atstovė
verslo 769-3300 namų 769-1835
• Patarnauja lietuvių kalba.
• Nemokamas namų įvertinimas.
2254 Bloor St.W. Toronto, Ontario M6S 1N6
Pirkite namus geresnei savo atečiai

A. a. Algirdas-Julius Greimas, pagarsėjęs moksliniame pasaulyje savo semiotiniais darbais, mirė Paryžiuje 1992 m. vasario 27 d. (gimęs 1917 m. Rusijoje). Jo mirtis susilaukė plataus dėmesio tarptautinėje spaudoje, kuri iškėlė jo nuopelnus moderniajai semantikai bei semiotikai (reikšmės bei prasmės mokslams). Šia proga pažymėtina betgi ir tai, ką Velionis yra sakęs apie save bei savo darbus.

Lietuva — jo vaikystė

Tokio pobūdžio pokalbį išspausdino "Le Monde" 1991 m. spalio 22 d. laidoje. Paklaustas apie savo ryšius su Lietuva, A. J. Greimas atsakė: "Ten esu gimęs. Lietuva — tai mano vaikystė, mano jaunystė, kurią ten praleidau iki bakalaurato. Žmonės Lietuvoje stebisi, kad aš tebekalbu lietuviškai. Bet tai maždaug normalu. Kad aš tapau prancūzu, nuopelnas priklausau Hitleriui. Jis įsakė šantažuoti Lietuvą, nepriimti jos eksporto. Tad reikėjo reformuoti Lietuvos ekonomiką bei politiką ir pasukti Prancūzijos linkme."

Ryšium su tuo Lietuvos vyriausybė nutarusi įvesti prancūzų kalbą gimnazijose ir pasiuntusi 300 stipendininkų Prancūzijon. Jų tarpe buvęs ir A. J. Greimas. Pirmaisiais metais Prancūzija jam nepatiko, nes vyravusi netvarka, buvusi panaši į viešnamį, bet antraisiais metais pamilęs šį kraštą.

Rezistencinė veikla

1939 m. A. J. Greimas grįžęs Lietuvon atliko karinės prievolės. Kaip atsargos karininkas patekęs Raudonojo armijon, o kai ateitų vokiečiai — Hitlerio armijon. Tai buvusi absurdiška būklė, kurioje A. J. G. jautėsi europiečių, tinkamų abiem armijom. O Europoje esanti "vertybių grandinė, tam tikra visuma, labai reikšminga visais atvejais, ar būtu lietuvis, čėkas ar lenkas."

Toje absurdo būklėje esą reikėjo organizuoti rezistenciją prieš vokiečius: "Kam? Kad ateitų rusai? Toji rezistencija buvo absurdiška. Tada aš parašiau pirmąjį straipsnį lietuvių kalba apie Don Kichotą. Mes organizavome antinacinę rezistenciją. Atėjus rusams, ji persitvarkė į antirusišką, antikomunistinę rezistenciją". Šiai rezistencijai A. J. G. talkinęs jau iš Paryžiaus, nes joje esą dalyvavo apie 300.000 kovotojų. Jų rezistencija trukusi iki 1951-1952 m.

A. J. G. kaip rezistentas rašęs straipsnius lietuvių kalba leidinyje, kuris buvęs spausdinamas Čikagoje ir slapta platinamas Lietuvoje. "Per 40 metų, šalia savo darbo kaip mastytojas, lygiagrečiai gyvenau lietuvių gyvenimą. Rezultatas — knyga, kuri ten pasirodė pernai apie mano kaip politinio-kultūrinio žurnalisto darbą per 40 metų."

Paklaustas, ar jo darbai prisidėję prie Lietuvos laisvės atkovojo, A. J. G. pareiškė: "Žinoma, sunku vertinti savąją veiklą. Duktat kaip prancūzas lankiausi Vilniaus universitete. Skačiau paskaitas, kalbėjau apie lietuvių suverenumą jų mitologijoje. Tai buvo anuomet ten priimtini dalykai. Be to, ten organizavau seminarus. Juose dalyvavo 200-300 įvairių šakų profesorių, kurie klausinėjo mane tris-penkių valandas: kas yra psichoanalizė, kaip toli pažengusios istorinės studijos... Nepaprastas žinijos troškulis septyniame dešimtmetyje, vėliau — aštuntojo pabaigoje."

Politinė reikšmė

Atsakymą į klausimą apie lietuvių kultūros bei kalbos svorį Europoje A. J. G. pakreipė politine linkme, primindamas, kad rusų sąmonėje lietuviai yra pavergę. Stalinas sakęs: "Jūs, mužikai, ištisus šimtmečius buvotė totorių ir lietuvių bajorų vergai ir nežinote ką reiškia būti laisvais". Politinė prasme Lietuva esanti reikšminga ir ukrainiečiams, ir gudams. Dėl to ir Gorbaciovas labai spyris prieš Lietuvos nepriklausomybę: jeigu ją gaus Lietuva, tai ją gaus ir kiti.

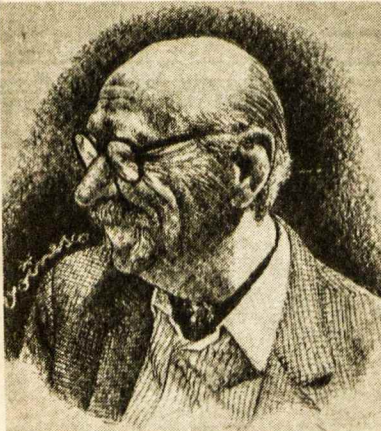
Katalikai ir šv. Kazimieras

Iškilo pokalbyje ir Lietuvos kaimynystė su Lenkija. A. J. G. aiškino: "Taip šalia Lietuvos yra Lenkija. Lietuva yra katalikiška šalis. Bet ką reiškia būti kataliku buvus komunistui per 40 metų? Tai reiškia klausyti K. Bendrijos instrukcijų bei įsakymų. Žmonės yra pripratę klausyti, priimti instrukcijas ir nesimti iniciatyvos. Buvo 500 filosofų marksistų, kurie tapo katalikų filosofais. Bet kas yra katalikai? Jie spausdina pirmąjame puslapyje literatūrinio žurnalo, leidžiamo lietuvių rašytojų sąjungos, šv. Kazimierą, Lietuvos globėją. Aš neturiu nieko prieš šv. Kazimierą, bet kuo jis pasižymėjo?"

Esą A. J. G. klebonas Paryžiuje atėjęs pas jį su iliustruotu tekstu apie šv. Kazimierą ir prašęs patarimo, kaip jį pateikti prancūziškai visuomenei. A. J. G. peržiūrėjęs tekstą, kuriame ypač iškelta šv. Kazimiero skaistybė. A. J. G. pasakė: "Tai nedidelis nuopelnas, nes jis mirė būdamas septyniolikos metų. Tai viskas iš jo šventumo. Negalima pasakoti tų dalykų prancūzams, nes jie juoks iš mūsų skaistybės". Tai esanti kaimynės Lenkijos iliustracija ir lenko popiežiaus svorio. Laimei, Lietuvoje visuomet buvo tokia visuomenė kaip Prancūzijoje — su dalimi katalikybės ir su dalimi liberalizmo. Dėl to tikiosi, kad Lietuva išvengs kolonizacijos religinėje srityje."

Suklaidintas profesorius

Čia lietuvis skaitytojas mato, kad garbusis profesorius buvo suklaidintas pateikto teksto apie šv. Kazimierą. Visų pirma šv. Kazimieras mirė ne 17-kos metų, bet eidamas 26-sius (1458-1484). Antra, jo skaistybė tėra viena dorybė iš daugelio. Žmogaus šventumą sudaro ne viena kuri dorybė, bet jo santykio su Dievu intensyvumo dimensija, spinduliuojanti dorybių spektro. Iš šv. Kazimiero gyvenimo švėtyje ne tiksliai skaistybė, bet ir pamaldumas, gailėstingumas, kantrumas, artimo bei Dievo meilė, kuklumas, ryžtingumas... Ir nuo biografų priklauso kuri šventojo dorybė labiau iškeliamą gyvenamuoju metu. Mūsų laikais, kai siaučia AIDS epidemija, šv. Kazimiero santūrumas gali būti geru pavyzdžiu ir prancūzams, ir visiem kitiem.

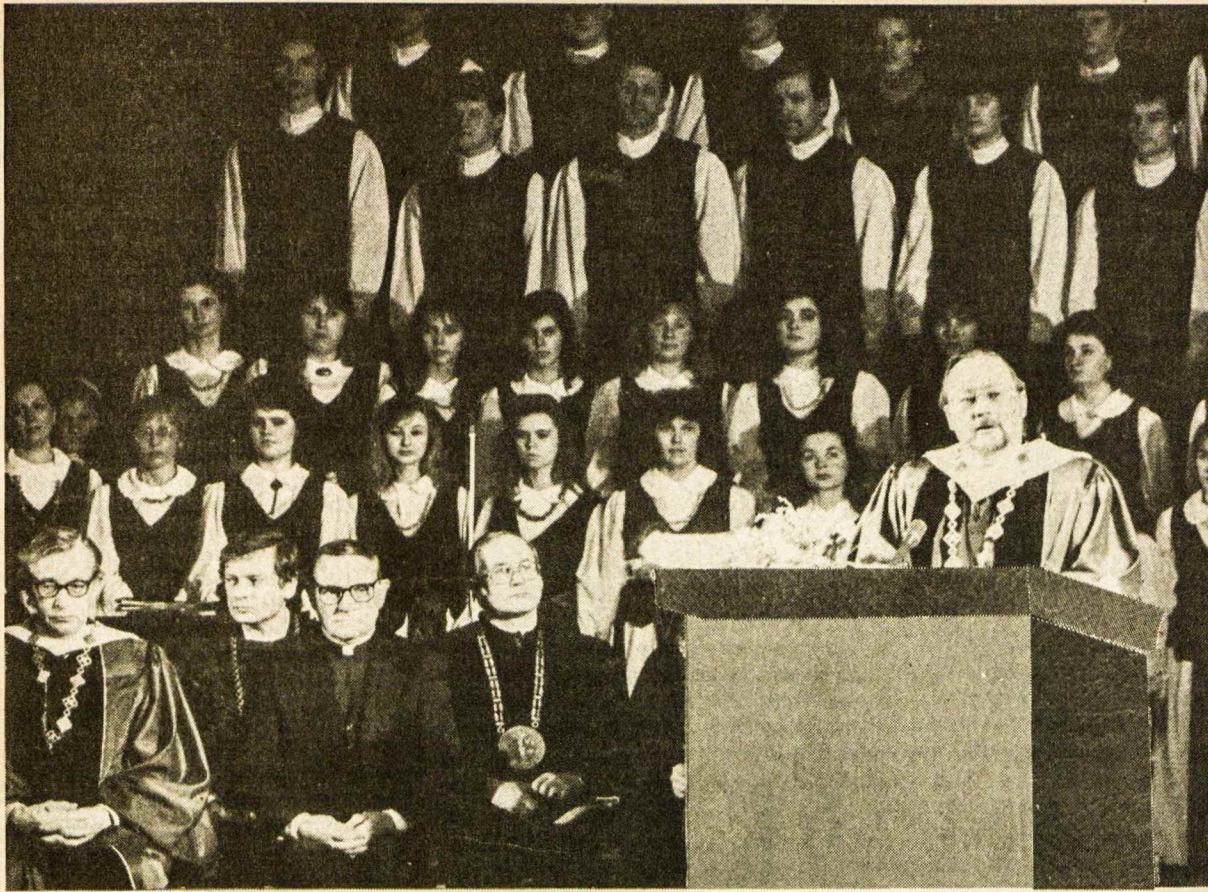
PROF. ALGIRDAS-JULIUS GREIMAS

Priekaištai katalikybėi

Iš viso matyti, kad prof. A. J. Greimo požiūris į religinius dalykus nėra palankus, stokoja teologinės orientacijos. Tai rodo ir paminėjimas savitrašio ("Literatūra ir menas"), atspausdinusio šv. Kazimiero iliustraciją. Juk tai buvo ne jo katalikiškumo pažymys (tai matyti iš laikraščio turinio), o atkovotos Lietuvos laisvės apraška — su ta laisve atėjo ir viešas religinės dimensijos įvertinimas. Jos simbolis yra šv. Kazimieras, kuris tautos sąmonėje yra suaugęs su Lietuvos pergalėmis.

Teologinės orientacijos stoka prof. A. J. G. požiūryje į katalikybę rodo ir jo pasakymas, kad 500 marksistinių filosofų tapo katalikų filosofais. Tai pertempimas, pažeidžiantis tiesą. Lyginimas marksistinės prievartos su katalikybės skleidimu aiškiai prieštarauja tikrovei Lietuvoje.

Tolimesnės pokalbio eigoje prof. A. J. G. pareiškė: "Tai reakcinės katalikybės pavojus, kurį čia iškeliau. Aš kalbėjau su naujuoju Lietuvos prezidentu. Klausiau: ar šis

Iškilmingame Vytauto Didžiojo universiteto 70-čio minėjime Kaune 1992.II.9 kalba Lietuvos aukščiausiosios tarybos pirmininkas to universiteto garbės daktaras prof. VYTAUTAS LANDSBERGIS. Nuotr. Alf. Laučkos

Septyni dešimtmečiai universitetui

Iškilsmės Vytauto Didžiojo universitete Kaune • Keturi garbės daktarai — Vytautas Landsbergis, Stasys Lozoraitis, kun. Antanas Liuima, S.J., Česlovas Milašius

GENOVAITĖ GUSTAITĖ

1992 m. vasario 9-ąją jau iš tolo, neįėjus į universiteto rūmus, ten dvelkė šventiškumu: aplink plazdėjo labai gražios, balto atlaso gairėlės su Vytauto Didžiojo paveikslu, užrašu "Universitas Vytauti magni", paimtais iš antspaudų, o rūmų vestibulyje buvo dalijamas ir "Pentkas aukštąs", VDU studentijos laikraštis, kuriame rektorius A. Avizienis vedamajame apžvelgė sukaktuvinio kelią.

Rektoriaus straipsnis

Straipsnyje įžvalgiai keliama, kad 1922 m. vasario 16 d. Lietuvos valstybė Kaune atkūrė tai, ką Rusijos imperija "iš mūsų tautos 1832 m. buvo atėmusi Vilniuje — savąjį universitetą". "Iš mūsų tautos (...) Vilniuje — savąjį universitetą". Tai įsidėmėtina mintis, mūsų pietinės kaimynės istorikų, kultūrininkų nutilima, apeinama, atmetama. Įsidėmėtina taip pat 1922 m. vyriausybės protokolo eilutė, liudijanti: "Vasario 16 d. atidengti universitetas Kaune" ministerių kabinetas nutarė "vaduodamasis Vilniaus universiteto įsteigimo įstatymu". O minint perikėrimų metų sukaktį, rektorius M. Biržiška irgi pasakė: "Naują aukštąją mokyklą gavome kurti nualintoje dėl karo šalįje, glaudis laikinoje (!) prieglaudoje Kaune".

Nusilenkęs laikinos prieglaudos steigėjas, jų profesionalumui, pilietiškumui, A. Avizienis pripažino: universitetas "sukūrė Kaune Lietuvos intelektualinio ir kultūrinio gyvenimo židinį". O toliau pažvelgė į dabartinio, 1989 m. atkurto, perspektyvą — "aukštąsias studijas pradeda 70 daktarantų — būsimųjų Lietuvos profesorų ir mokslininkų 21 amžiuje", pasidžiaugė ir kvietė: "Ženkime pirmyn, nes universitetas kuriame tam, kad jis šimtmečiais tarnautų mūsų tautai, valstybei".

Universiteto rūmuose

Po iškilmingų Mišių, atnaujintų kardinolo Vincento

katalikų vyravimas (dominacija) nėra pavojingas? Tai išminčius. Jis tarė: "Palaukite, laikas bėga. Reikia turėti truputį kantrybės. Principe tai atslūgs."

Taigi ir čia prof. A. J. G. katalikybėje mato pavojų Lietuvai, katalikybėje, kuri vos atlaikiusi sovietinių persekiojimą, keiasi iš griuvėsių, tai irgi tikrovei prieštaraujantis požiūris. Iš atgimstančios katalikybės galima daugiausia tikėtis ir dvasinio Lietuvos atgimimo. Katalikybė nepalanki jėgų baimė dėl jos — be pagrindo. Katalikybė juk yra ne politinė, o dvasinė bei moralinė jėga, formuojanti visuomenę laisvės pradū.

Prancūzija ir semiotika

Į pasiteiravimą apie Prancūzijos gyvenimą, A. J. G., paminėjęs keletą neigiamų reiškinių, tarė: "Žinote, mes prancūzai svetimišaliai (metèques)

Sladkevičiaus, tinkamo pamokslų, pasakoto vyskupo Sigito Tamkevičiaus, tolesnės iškilsmės vyko Donelaičio gatvės rūmuose. Jų sceną puošė kaip gairėlės Vytauto vaizdas, patimtas iš antspaudų, dekoratyvinės gėlės, skaitmuo 70.

Su regalijom — kepure, toga — į sceną pakyla senato narys, studentų reikalų dekanas prof. Arvydas Žygas. "Šis regejimas vadinasi Lietuva. Tebūnie ši valanda padėkos ir džiaugsmo, mūsų atsinaujinimo ir ryžto momentas". Po jo žodžių, skambant trimitam, ateina penkioliktas Kauno universiteto rektorius, A. Avizienis, senato nariai, kitų aukštųjų mokyklų rektoriai, svečiai. Tarp dekanų su regalijom išsiskiria vienintelė moteris, taip pat su regalijom — senato narė, mokyto reikalų prorektorė prof. Liucija Baškauskaitė. Kaip ir scena, salė taip pat pilnutėlė: žilagalvių, mokslo veteranų, viduramžių, deputatų, vyriausybės narių, svečių ir studentijos, dailiai pamarginančios vaizdą studentiškom, tautiškom, baltom kepurėtom, tautiškais drabužiais.

Po himnų (Lietuvos ir "Gaudamus"), po rektoriaus kalbos, supažindinančios su universiteto praeitimi, dabartimi, į sceną pakviečiami — AT pirmininkas prof. V. Landsbergis, Lietuvos respublikos ambasadorius JAV ir prie Šventojo Sosto S. Lozoraitis. Perskaitomas senato posėdžio (1991.IX.18) nutarimas, kuriuo jiems suteikiami garbės daktarų (doctor honoris causa) laipsniai. (Tuo pačiu nutarimu VDU garbės daktarais pripažinti dar du profesoriai: A. Liuima, Č. Milašius, kuriems garbės vardų įteikimas numatytas vėliau).

Politikų kalbos

Apvilktas toga, apdovanotas žymeniu dvidešimt trečias VDU garbės daktaras lietuvis, muzikologas, tapęs politiku prof. V. Landsbergis savo kalboje iškelia universiteto reikšmę — "Kuo svarbesnis bus uni-

esame prancūziškesni už prancūzus. Šie sako: kraujo teisė, žemės teisė. Aš esu prancūzas pasirinkimu, socialine santara Rousseau prasme. Aš esu išparesiojęs būti prancūzu — gavau teises ir atlikau savo pareigas. Penkiolika metų darbavau užsienio kraštuose, atstovaudamas Prancūzijai."

Pokalbio pabaigoje iškilo semiotikos klausimas. A. J. G. paaiškino: "Semiotika, kurią aš puoselėjau, yra aksiologija (vertybių mokslas, Pr. G.), teorija, vertybių mokymas". Šiais laikais vertybės esančios labai sumenkintos, nuvertintos, dėl to reikia kelti vertybių supratimą bei jų skleidimą. Dabarties absurdo pergyvenimas paaiškina A. J. G. ieškoti prasmės: "... aš labai stipriai jaučiau absurdą, beprasmybę. Ir tai paskatino mane ieškoti prasmės. Žinoma, turėjo įtakos laiko dvasia ir mano išauklėjimas". Pr. G.

versiteto mokslinis ir kultūrinis indėlis, tuo plačiau garsės Lietuvos vardas". Linki, kad iš Vytauto Didžiojo universiteto "sroventų ir švieša, ir tiesa". Technologijos instituto choras "Jaunystė" gieda: "Laimės geriausios, sveikatos stipriausios, darbų prakilniausių linkime".

Pereinančiais į ovacijas plojimais pasitinkamas S. Lozoraitis. Be žodžių, energingu mostu pakelia abi rankas — victoria — toks visų siekimas. O toliau kalba apie laisvę, kuri "žmogui reikalinga kaip oras. Be jos nėra kūrybos ir pažangos". Prisipažįsta: "Jūs gal to ir suprasti negalite — baisu be savo žemės. (...) Nepamirškite žmoniškumo". Tęsdamas perspėja apie išmėginimus, apie tai, kad "mūsų nepriklausomybė gali vėjas nupūsti, nes pavojai dar neprąjo".

Abu garbės daktarai pristatomi. Su jų biografijomis supažindina istorijos m. dr. A. Tyla ("Man be galo malonu šią iškilmingą valandą jį /V. Landsbergį/ pristatyti priimant ir garbės daktarų korporaciją"). Užsienio reikalų ministeris A. Saudargas supažindina su S. Lozoraitio biografija. Jo ir kitų užsienio lietuvių tikėjimą valstybės atkūrimu, ne sykį atdžiūsiu "gal ir juokingu", paliegina su šv. Gralio vizija.

Sveikinimai

Po garbės daktarų kalbų su gėlėmis, knygom, paveikslais, vazom, krūvėlėmis plaukia sveikintojai. Perskaitomos telegramos — istorinės reikšmės prof. J. Lašienės ir apgailestaujanti dėl nedalyvavimo V. Adamkaus.

Ilgas sveikinimo valandas, neprasidama formos, dekanų eilėje vyriausiosios išstėrė prof. L. Baškauskaitė. Savo akademine kepure ant šviesos galvos, toga, gracinga laikysena ji priminė... Rembrandto tapytus žymiųjų olandų portretus. O kitoje pusėje, aukštųjų mokyklų rektorių eilėje, akį traukė seniausio universiteto rektorius prof. R. Pavilionis. Jausdamas regalijų, minėjimo reikšmę, įsiaišėjo oriai, majestotingai, lyg nužengęs iš antspaudų Vytautas Didysis...

Iškilsmės baigėsi gėlių padėjimu prie Nežinomo kareivio kapo, sukaktuvinės parodos aplankymu muziejuje.

Atsiųsta paminėti

ŽYGIS PER ATLANTĄ — ACROSS THE ATLANTIC. Trijų Lietuvos jachtų — "Lietuvos", "Audros" ir "Dailės" žygis per Atlanto vandenyną 1989 m. gegužės 1 — rugsėjo 2. Albuminio pobūdžio leidinys, gausiai iliustruotas nuotraukomis. Sudarė Saulė Šešėskienė ir Gediminas Pilaitis, apibavindalo dail. Alvydas Ladyga, vertė į anglų kalbą Dalią Tekorienė. Išleido Lietuvos tautinis olimpinis komitetas 1991 m. Jūrų kapitonų — jachtų vadovų pratarėms sakoma: "Mes plaukiame vandenį Lietuvos! Ieškodami priešiškom bangas ir erdvių tolybės, mes tiesiamės Jums, mūsų broliai rankas. Ilgus metus mus skyrė Atlantas lai tampa vienybės tiltu".

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Niujorkietis dail. Kęstutis Zapkus, pasižymėjęs tapybos kūriniais ir pedagogine veikla, sausio 31 d. išskrido Vilniui. Ten jis pusmetį dirbs Lietuvos dailės akademijoje, supažindindamas studentus ir dailininkus su Vakarų Europos menu bei jo posūkiais. Pranešimai bus iliustruoti nusivėtais žurnalais ir skaidrėmis.

Poetą Bernardą Brazdžionį, vasario 2 d. peržengusį aštuoniasdešimt penkerių metų amžiaus slenkstį, pasveikino ne tik žmona Aldona, šeimos lizdan sugrįžę vaikai, vaikaičiai, provaikaičiai, bet ir Juozas Kojelis, Bronys Raila, Edmundas Arbas, Alė Rūta, dr. Zigmas Brinkis, Pranas Gasparonis, Dana Mitkienė bei kiti Los Angeles lietuviai. Raštu sveikinimus atsiuntė išeivijos lietuvių rašytojų draugijos pirm. Paulius Jukus ir Lietuvos rašytojų sąjungos pirm. Vytautas Martinukas. Sukaktuvinio gimtadienis nebuvo užmirštas ir Lietuvoje. Jautrų sveikinimo žodį "Poeto vardas — mūsų širdyse" vasario 15 d. "Tiesoj" paskelbė Bernardas Šakys: "Sveikiname poetą su gimtadieniu, linkime jam kūrybinės sėkmės, sveikatos. Lietuva visada laukia Bernardo Brazdžionio eilių. Laukia Stebeikių kaimo sūnais, tiek daug nusipelnusio savo Tėvynei".

Jaunųjų pianistų Sonatos Deveikytės ir Roko Zubovų koncertas sausio 26 d. Balzko lietuvių kultūros muziejuje čikagiečius pakvietė meno renginių vadovė Nijolė Martinaitytė. Vilniečiai pianistai jau yra baigę Lietuvos konservatoriją ir dabar tobulinasi Čikagos De Paul universitete pas prof. D. Paperno, siekdami magistro laipsnį. Pirmasis jų koncertas Čikagoje buvo surengtas prieš metus laiko, o sausio 26 d. koncertu buvo norėta parodyti tobulinimosi dėka padarytą pažangą. Tobulinimosi studijoms Čikagoje Sonatai ir Rokui dar liko stipendijomis padengti pusantrų metų. Balzko lietuvių kultūros muziejuje jie vėl surengs koncertą sekančiais metais.

Viktorijos muziejus Australijos Melburne ir ALB kultūros taryba surengė idomią parodą "From Amber Shores to Golden Wattle". Ji skirta lietuviams, prieš keturis dešimtmečius nuogintariu Baltijos krantų atvykusiems Viktorijos valstijos aukšnių akacijų žemėn. Parodos atidarymo dalyvius vasario 15 d. pasveikino Viktorijos muziejaus tarybos pirm. dr. Ray Marginson. Jam atsiųstą ALB krašto valdybos pirm. Viktoro Martišiaus padėkos telegramą perskaitė švietimo tarybos narė Kristina Dideytė. Parodą atidarė Viktorijos valstijos kultūros ministeris Jim Kennan ir Lietuvos garbės konsulas inž. Algis Kabaila. J. Kennano tarsi žodžiai priminė lietuvių atsiųstą kultūrinį paveldą, kurį leidžia puoselėti ir jų priimta Australijos pilietybė. A. Kabaila, remdamasis asmenine patirtimi, kalbėjo apie atvykusių lietuvių pasirašytas privalomas dvejų metų darbo sutartis. Pradiniai žingsniai, susieti su fiziniu darbu, buvo sunkūs, bet jie nesukliudė lietuvių proveržio šviesesnėn ateitin. Jam pačiam teko kirsti mišką, tiesti kelius ir tapti profesoriumi N.S.W. valstijos universitete Sidnyje. Visiems parodos rengėjams, talkininkams, paskolintų rodinui savininkams padėkojo ALB kultūros tarybos pirm. Dana Baltutienė.

Atidarymo dalyvius skirtą programą atliko Melburno lietuvių kanklininkų ansamblis, kuriam kanklės iš australiško medžio yra pagaminę Stasys Eimutis. Skambėjo kanklėmis atliktos lietuviškos melodijos, Birutės Kymantienės ir Vinco Daniaus su kanklių palaida padainuotas duetas "Kad ne auksinės vasaros". Paroda atspindėjo Viktorijos valstijoje gyvenantiems lietuviams svarbias temas, lankytojus supažindinusius su Mindaugo, Gedimino, Vytauto Didžiojo laikų Lietuva, jos atgauta nepriklausomybe, lietuvių atvykimu bei įsikūrimu Australijoje, jų organizacijomis, choralais, tautinių šokių grupėmis, gimtosios kalbos mokymusi, mene, moksle ir sporte pasiektais laimėjimais. Šias temas atskleidė parodai sutelktos nuotraukos, seni bei nauji gyvenimo reikmenys, rankdarbiai, ekranė rodoma vaizduojant, įamžinti senuosius ir dabartinius Viktorijos lietuvių gyvenimo vaizdus. Paroda Melburne vasario 15 d. atidaryta dviem mėnesiams.

"Tauragės enciklopedija", pasirodanti laikraščio "Tauragiškių balsas" redakcijos iniciatyva, jau spausdinama Tauragės ir Šiaulių "Titnago" spaustuose. Medžiaga šiam istoriniam leidiniui parūpino pedagogai, istorikai ir kraštotyrininkai. Tai bus pirmoji rajoninio pobūdžio enciklopedija Lietuvoje, turėjanti tris iliustruotus sąsiuvinis po 80 puslapių. Skaitytojus ji supažindins su Tauragės rajono istorija, kultūriniais bei architektūriniais paminklais, žymiaisiais žmonėmis. "Tauragės enciklopedija" išleidiama 7.000 egzempliorių tiražu.

Lietuvos fotomenininkų sąjunga savo problemas svarstė Menininkų rūmuose Vilniuje surengtame narių suvažiavime. Valdymo pirm. Laimos Skeivienės ataskaitiniame pranešime pagrindinis dėmesys buvo skirtas ūkiniais ir finansiniais reikalams. Sąjunga prie bankroto slenkio pernai buvo nutūstusi 800.000 rublių skola. Iš jos paviko išbristi, bet rūpesčių nebuvo atsikratyta. Fotomenininkams sunku sudurti galą su galu dėl nepakeliamų mokesčių už fotografavimą, studijų bei laboratorijų nuomą, jų šildymą ir kitas komunalines paslaugas. Ne tik fotomenininkams, bet ir dailėtininkams bei tautodailininkams bene labiausiai skaudus yra dvišubas mokeskis už savo lėšomis ir prakaity išsirengtas darbo vietas rūsiuose ir pusrūsiose. Suvažiavimo dalyviai išrinko penkiolikos narių valdybą, pirmininku pasirinkę vilniečių fotomenininką Stasį Žvirgždą. Tarptautinės fotografų federacijos nari.

Kompozitoriaus Valentino Bucchio vardo konkursai, rengiami Romoje, yra skiriami įvairių instrumentalistų duetams. Kasmet dėl premijų varžosi duetas atliekantis vieno instrumento atstovai. Tie konkursiniai duetai apima septynis kasmet keičiamus instrumentus. Tačiau visų konkursų dalyvių programon turi būti įjungta ir Valentino Bucchio kūriniai. Pernykštis konkursas buvo skirtas pianistų duetams. Į jį įsijungė ir du atgimusių Lietuvos atstovai Rūta ir Zbignevas Ibelhauptai. Juos konkurso pasijutė Lietuvos konservatorija, padėjusi padengti kelionės, maitinimosi ir viešbučio išlaidas. Tokiais reikalais nesiurpina šio prestižinio konkurso rengėjai. Net ir instrumentus repeticioms turi susirasti patys konkurso dalyviai. Rūta ir Zbignevas Ibelhauptai konkurse laimėjo II-ją premiją, kurios dalį atidavė Lietuvos konservatorijai. Romoje laimėtomis lėšomis dabar galės pasinaudoti kiti tarptautinių konkursų dalyviai. Rūta ir Zbignevas Ibelhauptus Romoje globojo vietiniai lietuviai. Lietuvos atstovs Stasys Lozoraitis jiems parūpino pastogę Šv. Kazimiero kolegijos svečių namuose. Prie kolegijos buvo surastas muzikos klasė turintis vienuolynas, Rūtai ir Zbigneviui leidęs repetuoti dviem pianiniais. Lietuvoje jie šiam konkursui ruošėsi deves metus ir jame atliko C. Debussy ir D. Šostakovičiaus kūrinius.

Didžiojoje Lietuvos konservatorijos salėje vilniečiai prieš Kaldas paminėjo dvi reikšmingas sukaiktis — "Sutartinės" ansamblio veiklos trisdešimtmėmetį ir vadovo Prano Tamošaičio amžiaus šešiasdešimtmetį. Lietuvių liaudies instrumentalistų grojančią "Sutartinę" 1956 m. įsteigė birbynininkas P. Tamošaitis, pradžioje ją pavadinęs "Lietuvos" ansamblio kamerine grupe, vėliau tapusia Lietuvos konservatorijos liaudies instrumentų ansambliu. Jam 1966 m. ir buvo suteiktas dabartinis "Sutartinės" pavadinimas, pasiūlytas Lietuvos konservatorijos prof. Jadygos Čiurlionytės. P. Tamošaičio pastangas rėmė ir jomis didžiausios profesoriai Jonas Švedas ir Pranas Stepulis. "Sutartinė" nesiriboja vien tik lietuvių liaudies dainomis, koncertuose atlikdama ir dabartinius lietuvių kompozitorių kūrinius, jeigu jiems panaudoti liaudies kūrybos motyvai bei intonacijos. Sukaktuvinio koncertan įsijungė ir trys Lietuvos operos solistai — mezo-sopranas Nijolė Ambrazaitytė, baritonas Eduardas Kaniava, tenoras Virgilijus Noreika, dažni "Sutartinės" talkininkai. Rūpestį dabar kelia neaiški "Sutartinės" ansamblio ateitis. Jai reikia mecenatų, kad neutiltų trisdešimt penkerius metus skambėjusios kanklės ir birbynės.

PRISIKĖLIMO
PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414

KASOS VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 8.00 v.v.; šeštadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 1.00 p.p.; sekmadieniais nuo 9 v. ryto iki 12.30 v.p.p. SKYRIUS ANAPILYJE: sekmadieniais nuo 9.30 v. ryto iki 1.00 v.p.p.

MOKA UŽ:

90-179 d. term. ind.	5.50%
180-364 d. term. ind.	5.50%
1 metų term. indėlius	5.75%
2 metų term. indėlius	6.25%
3 metų term. indėlius	6.75%
1 metų GIC-mėn. palūk.	6.25%
1 metų GIC-met. palūk.	7.25%
2 metų GIC-met. palūk.	7.75%
3 metų GIC-met. palūk.	8.00%
RRSP, RRIF ir OHOSP	6.25%
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind.	7.25%
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind.	7.75%
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind.	8.00%
Taupomąją sąskaitą	5.25%
Kasd. pal. taupymo sąsk.	5.00%
Kasd. pal. čekių sąsk.	3.50%

IMA UŽ:

Asmeninės paskolas	nuo	10.75%
Sutarties paskolas	nuo	10.75%
Nekiln. turto paskolas:		
Su nekeičiamu nuošimčiu	1 metų	8.50%
	2 metų	9.00%
	3 metų	9.50%
Su keičiamu nuošimčiu	1, 2 ir 3 metų	8.50%

Draudžiame asmenines ir sutarties paskolas iki \$15,000 ir narių gyvybę iki \$2,000 už santaupas laikomas šėrų, čekių ir taupymo sąskaitose.

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir mortgicijus iki 75% įkainoto turto vertės. Pardudame pinigines perlas (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

AKTYVAI per 52 milijonus dolerių**Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas.**

PENSININKAMS PATARNAUJU JAU 10 METŲ.

Skambinkite tel. 232-9000

RE/MAX Professionals Inc. 1 East Mall Crescent, Etobicoke, Ontario M9B 6G8
An Independent Member Broker Res: 231-2839

ANTANAS GENYS

DRAUDA "ALL THE CHOICE IN THE WORLD"

MASKELL INSURANCE BROKERS LTD. (Savininkas Balys Maskeliūnas)

Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C6

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 35 METŲ PATIRTIS • ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

MARGIS DRUG STORE

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

PRIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
Pensininkams 10% nuolaida nuo visko (išskyrus cigaretes)

NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS
MARGIS DRUG STORE turi "Lottario" loterijos skaitytuvą (kompiuterį)

NRS NATIONAL REAL ESTATE SERVICE
NRS WESTSIDE REALTY INC.

Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižaduo mielai ir sąžiningai patarnauti.

Lina Kuliavienė

2323 Bloor St. West nr. 218, Toronto, Ontario M6S 4W1 (Windermere – Bloor kampas)
Tel. (416) 767-9000 Fax (416) 767-0382

Greitas ir tikslus patarnavimas

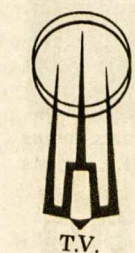
DRAUDA

gyvybės, automobilių, gaisro atveju, nuomininkų turto, verslo ir komercijos

Juozas Eimis Ramas
namų telefonas 766-5857
Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

Niujorko LAK ("Atletas") klubo krepšininkai 1991 m. balandžio 13-14 d.d. Čikagoje, 41-se metinėse ŠALFAS-gos žaidynėse laimėję vyrų A klasės varžybas. Iš kairės: Ron Bawulski, Brenden Waitkus, Hank Bodiya, Patrick Torney (treneris), Ričardas Šimkus, Jurgis Schimko, Gerry Mikalauskas, Kristoforas Schaefer ir V. Adamkus, tuometinis centro valdybos pirmininkas, laimėtojų įteikiantis dovaną. Nuotr. Sig. Krašausko

SPORTAS

Redaguoja SIGITAS KRAŠAUSKAS,
32 Pasadena Gardens, Toronto, Ontario, M6S 4R5,
telefonas (416) 766-5367

LIETUVIŲ SPORTO ŽAIDYNĖS TORONTE

42-sios Šiaurės Amerikos lietuvių sporto žaidynės įvyks 1992 m. gegužės 8-10 d.d. Toronto, Ont. ŠALFAS-gos centro valdybos pavedimu, žaidynes vykdo Toronto lietuvių sporto klubai PPSK "Aušra", LSK "Vytiš", LSK "Jungtis" ir LAK "Perkūnas" per specialiai sudarytus (organizacinį ir varžybinių) komitetus, kurių pirmininkas yra Rimas Miečius, 24 Mabelle Ave. No. 1206, Etobicoke, Ont. M9A 4X7, tel. (416) 234-0878, faksas (416) 481-6407.

Pagal preliminarines registracijos duomenis, 42-ose žaidynėse bus varžomasi šiose sporto šakose: krepšinis, tinklinis, ledo ritulys, kėglavimas (bowling), raketbolas (racquetball), skvašas (squash), lauko tenisas ir šachmatai. Anksčiau planuotos stalo teniso varžybos neįvyks dėl nepakankamo susidomėjimo.

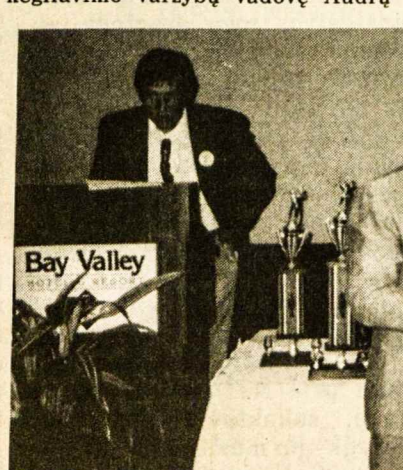
Krepšinis vyks šiose klasėse: vyrų A, vyrų B, moterų, jaunių A, jaunių B, jaunių C ir jaunių D. Visoms vyrų A ir B krepšinio komandoms žaidimai prasidės gegužės 8, penktadienio vakare, Humber College, 205 Humber College Blvd., Etobicoke, Ont. Visų kitų klasių krepšinis vyks tik šeštadienį ir sekmadienį įvairiose salėse. Krepšinio varžybų vadovas – Rimas Miečius.

Tinklinis vyks tik vyrų ir moterų klasėse šeštadienį ir sekmadienį York universiteto patalpose, Tait McKenzie Bldg., 4700 Keele St., North York, Ont. Tinklinio vadovas – Mindaugas Leknickas tel. (416) 844-7000.

Ledo ritulys vyks tik vyrų klasėje. Vieta ir laikas bus paskelbta vėliau, nes dar nežinoma. Ledo ritulio vadovas – Rimas Kuliavičius tel. (416) 766-2996. Jei nepavyks gauti patalpų, ledo ritulio pirmenybės gali būti nukeltos kitai datai.

Galutinė dalyvių registracija – krepšinio, tinklinio ir ledo ritulio privalo būti atlikta iki balandžio 15 d. imtinai pas varžybinių k-to pirmininką Rimą Miečių. Po galutinės krepšinio, tinklinio ir ledo ritulio registracijos žaidynių vykdytojai praneš tvarkaraščius, sales ir kitas informacijas.

Kėglavimo pirmenybės bus komandinės ir individualinės. Komanda sudaro 4 mišrios lyties žaidėjai. Dalyvių skaičius ir amžius neribotas. Kėglavimas vyks tik šeštadienį, gegužės 9, O'Connor Bowl West, 1100 Islington Ave., Toronto, Ont. tel. (416) 231-7265. Pradžią 12 val. Kėglavimo registracija atliekama iki balandžio 30 d. imtinai pas kėglavimo varžybų vadovą Audrą

Vytautas Petrulis (dešinėje), ilgametis ŠALFAS-gos Golfo komiteto vadovas, vienų pirmenybių metu įteikia dovaną senjorų klasės golfinkininkui St. Kėkštui iš Toronto, Algis Rugienius, Detroito "Kovo" pirmininkas, vadovavęs laimėtojų pagerbimui

STEPHAN'S FURS 406 Roncesvalles Ave. Telefonas 536-5936 ir 2239 Bloor Street West. Telefonas 762-7775
Pardudami kailiniai opsiastai ir įvairaus kailio kepurės. Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

BALTIC CONSTRUCTION
Namų įrengimai ir pataisymai:
* staliaus darbai * vidaus sienų įdėjimas (drywall)
* dažymas * elektros įvedimai * vandentiekio sistemos įvedimas (plumbing) * įvairūs cemento darbai (masonry)
* kiemų sutvarkymas (landscaping)
* priepilaukos (decks) * tvoros. 15 metų patirtis.
Skambinti Pauliui Stanevičiui tel. (416) 604-1871 Toronto
Wasaga Beach tel. (705) 428-6502

dalyvių apgyvendinimo koordinatorių yra Arūnas Morkūnas tel. (416) 762-6220. Kaip svečiai žaidynių vyrų A krepšinyje dalyvaus išskirti Lietuvos komanda *Panevėžio Lietkabelis*, pakviestas žaidynių organizacinio komiteto.

ŠALFAS centro valdyba GOLFO ŽINIOS

ŠALFAS-gos Golfo komiteto pranešimas, liečiantis metines varžybas.

26-tosios ŠALFAS-gos metinės golfo pirmenybės įvyko 1991 m. rugpjūčio 31 - rugsėjo 1 d.d. Quail Hollow Resort golfo laukuose, Concord, Ohio. Jas rengė Klivlando lietuvių golfo klubas, vadovaujamas Algio Nagevičiaus. Pirmenybės buvo prarastos vyrų, moterų, senjorų ir jaunių klasėse. Taip pat vyko ir vyrų bei moterų tarp miestinių komandų varžybos. Pirmenybėse dalyvavo 117 golfinkų, iš jų 23 moterys. Didžiąją dalį sudarė Čikagos, Klivlando ir Toronto žaidėjai. Likusieji buvo iš Detroito, Ročesterio, Kalifornijos bei Floridos.

1992 m. įvyks jau 27-tosios ŠALFAS-gos metinės golfo pirmenybės, kurias rengs Detroito sporto klubas "Kovas". Jos vyks rugsėjo 5-6 d.d. Huron golfo klube, Ypsilanti, MI. Tai naujas golfo klubas, esantis prie I-94 greitkelio tarp Detroito ir Ann Arbor. Golfo laukų apsuptas yra 4 žvaigždžių Radisson viešbutis, kuriame golfinkai galės apsistoti. Vytautas Petrulis, ŠALFAS-gos golfo k-to vadovas

Pastaba. Vyt. Petrulis, rašydamas šį pranešimą, pareiškė, kad jo vadovaujamas komitetas baigė darbą kartu su senąja ŠALFAS-gos centro valdyba. Jis dėkoja golfo mėgėjams už malonų bendradarbiavimą.

Naujoji centro valdyba (torontiške) jau yra paskelbusi aplinkkraščius kreipimąsi į visus buvusius sporto šakų vadovus, kviesdama pasilikti pareigose ir tęsti darbą. Taigi ir Vyt. Petrulis kviečiamas pasilikti pareigose, kurias jau daugelį metų gerai atlieka. Red.

Pasaulio futbolo pirmenybės

Kopenhagoje, dalyvaujant suinteresuotiems kraštams (Lietuvai atstovavo A. Liubinskas ir V. Dirmelkis) buvo nustatyti eliminacinių rungtynių datos dėl 1994 metų Pasaulio futbolo pirmenybių:

1992 m. balandžio 28: Belfaste Lietuva – Š. Airija, birželio 3: Lietuva – Albanija, rugpjūčio 12: Lietuva – Latvija, rugsėjo 23: Lietuva – Danija, spalio 28: Lietuva – Latvija.

1993 m. vasario 24: Lietuva – Ispanija, balandžio 14: Lietuva – Albanija, gegužės 25: Lietuva – Š. Airija, birželio 2: Lietuva – Ispanija, birželio 16: Lietuva – Airija, rugpjūčio 25: Lietuva – Danija, rugsėjo 8: Lietuva – Airija.

(Iš "Kurier Wilenski", 1992 m. sausio 29 d.). Vertė J. B.

Skautų veikla

• Kovo 23 d. "Rambynų" tunto posėdyje diskutuota Kaziuko mugės pasisekimas bei trūkumai. Iki sekančio posėdžio draugininkai paruoš darbo planus. Stovyklos ženkliuko konkursas vyks iki gegužės 1 d. Birželio 22 d. numatomas tėvų susirinkimas, o birželio 7 d. bus švenčiamas šv. Jurgis su iškilminga sueiga. Liepos mėn. numatomas organizuoti darbo talką stovyklos paruošimui. Stovykla vyks rugpjūčio 1-15 d.d. Bus švenčiama 30 m. "Romuvos" sukaktis. Joje bus ruošiamasi ir 1993 m. LSS-gos jubiliejinėms stovykloms. Viena bus Lietuvoje, o kita – "Rakete" Michigan, negalintiems nuvykti į Lietuvą. "Romuvoje" tuojau po skautų stovyklos rugpjūčio 15-22 d.d. vyks "Gintaro" ir "Ąžuolo" mokyklos stovykla, į kurią jau nemažai užsiregistravo prityrusių skautų, Kanados rajono prityrę skautų ir šių stovyklą visi registruotis, nes tokių progų tai retai pasitaiko.

• Nuo 1992 m. gegužės m. John C. Pettifer perima Kanados skautų vyriausio skautininko pareigas. Tose atsakingose pareigose J. C. Pettifer iš vyriausios būstinės Otavoje koordinuos visą skautišką veiklą nuo Atlanto iki Pacifiko. Iki šiol daugiau kaip 10 metų tose pareigose buvo Jim Blain. M.

HALLING ELECTRICAL (Estonian)

- Visų rūšių atnaujinimai
- AC langai ir sienų sekcijos
- Vėsintuvai
- Garažų durų atidarytojai

Tel. 762-9190

Century 21 OFFORD REALTY LTD.

Member Broker, 38 Hurontario St., Collingwood, Ontario L9Y 2L6

Pardudant, perkant ar kit del informacijos apie namus, vasarnamus, ūkius, žemes Wasagos, Staynerio ir Collingwood apylinkėse kreipkitės į

Angele Šalvaitė, B.A.,
pirkimo ir pardavimo atstovė.
Ji mieliai jums patarnaus.
Darbo tel. (705) 429-2121 ar (705) 445-5640
namų tel. (705) 429-6428

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

MOKA:

5.50% už 90 dienų term. indėlius
5.50% už 6 mėnesių term. indėlius
5.75% už 1 m. term. indėlius
6.25% už 2 m. term. indėlius
6.75% už 3 m. term. indėlius
6.25% už 1 m. GIC mėn. palūk.
7.00% už 1 m. GIC invest. pažym.
7.50% už 2 m. GIC invest. pažym.
8.00% už 3 m. GIC invest. pažym.
6.25% už RRSP ir RRIF ind. (variable rate)
7.00% už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind.
7.50% už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind.
8.00% už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind.
6.25% už OHOSP (variable rate)
5.25% už taupymo sąsk. (gyvybės drauda)
5.00% kasd. pal. sąsk. virš 10,000
3.50% už kasd. pal. čekių sąsk.
3.50% už Amerikos dol.kasd.pal.sąsk. (US dol. Sav. Acc.)

IMA:

už asmenines paskolas nuo	10.50%
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages): su nekeičiamu nuošimčiu	
1 metų	8.25%
2 metų	8.75%
3 metų	9.00%
(fixed rate)	
su keičiamu nuošimčiu 1, 2 ar 3 metų	8.00%
(variable rate)	
Asmenines paskolas duodame iki \$65,000 ir mortgicijus iki 75% įkainoto turto. Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antieji mortgicijai.	

Nuošimčiai gali pasikeisti savaitės eigoje.

AKTYVAI per 94 milijonus dolerių**Kredito kortelė**

Visų narių gyvybę apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$30,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama pinigines perlas. Kelionių čekiai (American Express, Thomas Cook mastercard cheques). Kelionių drauda nariams ir svečiams iš kitų kraštų. (The Co-operators & Blue Cross).

KASOS VALANDOS:

- Pirmad., antrad. ir trečiad. nuo 9 v.r.-3.30 v.p.p.
- Ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r.-8 v.v.
- Šeštadieniais nuo 9 v.r.-1 v.p.p.

BŪSTINĖ: Lietuvių namai –

1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6

Telefonas 532-1149

BVL ELECTRICAL ENGINEERING

Licence E-2392

Taisau senas ir įvedu naujas:

- ELEKTROS INSTALIJACIJAS
- VĖSINIMO SISTEMAS
- ŠALDYTUVUS
- SKALBIMO MAŠINAS
- ELEKTRINES PLYTELES
- DŽIOVINTUVUS
- KITUS BUTINIUS ĮRENGIMUS

Skambinti Vytiui tel. 533-0923 arba (page) 237-2121, Toronto.

Greitas – sąžiningas – pigus patarnavimas. Visi darbai garantuoti pagal susitarimą.

KINGSWAY NATIONAL REAL ESTATE LTD.

1614 Bloor St. W., Toronto, M6P 1A7 (Arti Toronto Lietuvių namų)

PERKANT – PARDUDANT NAMĄ VISADA JUMS SAŽINGAI IR DRAUGIŠKAI PATARNAUS

STASYS JOKUBAITIS.

Telefonai 535-2331 arba 537-2869

ROYAL LePAGE

Residential Real Estate Services

5110 Dundas Street West
Etobicoke, Ontario M9A 1C2
Tel. (416) 231-3000 24 val.
FAX (416) 231-6993

AUŠRA DALINDIENĖ

Jei norite pirkti ar parduoti namą, kreipkitės į mane ir sužinosite apie naują Royal LePage programą **HOMEMATCH**. Ši programa greitai suveda pirkėjus su pardavėjais. Neieškokite niekur kitur – skambinkite man.

EUROTRAX PARCEL SERVICE**SIUNTINIAI LIETUVON, LATVIJON, ESTIJON**

- Garantuojamos žemiausios kainos (\$3.50 už kg) siuntinius pristatant į namus.
- Mes paimame siuntinius iš jūsų namų (nemokamai, jei siuntinys daugiau negu 15 kg).
- Siunčiame vartotų ir naujų drabužių siuntas.
- Siunčiame maisto ir medicininių reikmenų siuntas.
- Nei minimumu, nei maksimumu siuntus neribojamos.
- Siunčiame siuntas tiesiog gavėjo adresu.
- Į kainą įeina ir persiuntimo išlaidos. (Gavėjas nieko neturi primokėti).
- Perduodame pinigus iš rankų į rankas.
- Greitas nuo 2-3 savaičių siuntinių pristatymas.

Mūsų adresas: 614 The Queensway, Toronto, Ont.

Tel. (416) 503-1601

Atidaryta nuo pirmadienio iki

penktadienio 9 v.r.-7 v.v.,

šeštadienį nuo 9 v.r.-5 v.v.

Neapmokama automobiliams vieta prie rąstines.

Mūsų atstovai Hamiltone: 517 Fruitland Rd., Stoney Creek, Ontario

Tel. (416) 643-3334, Vytas ir Genė Kairiai

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)
duodantys didesnę imigracijos laisvę, veto teisę Kanados konstitucijos reformose, leidžiantys paskirti tris Kvebeko teisėjus į Kanados aukščiausiąjį teismą.

R. Bourassa taipgi priminė, kad dabartinė konstitucinė krizė yra žalinga ekonominiams Kanados ir Kvebeko reikalams. Tai liudija labai nepastovi dolerio vertė, atbaidanti kapitalo investavimą iš užsienio. Šiuo metu Kanados ir provincijų vyriausybės, miestų savivaldybės užsieniui yra skolingos ketvirtadali bili-jono dolerių. Užsieniečių, finansavusių šias paskolas, gsdina kanadiško dolerio vertės svyravimas. Kanadai reikia vienybės, nes priešingu atveju dolerio vertė gali nukristi iki 75 JAV centų. Pasak R. Bourassos, apie tokias problemas, liečiančias ir Kvebeką, nenori kalbėti jam nepriklausomybės siekiantis J. Parizeau.

Kvebeko liberalų tarybos posėdyje premjeras R. Bourassa sudarė šešioliką narių turintį organizacinį Kvebeko referendumo komitetą. Jo tikslas – paruošti liberalus šiam svarbiu istoriniam įvykiui. Komitetui vadovaus liberalų veteranas Jean Masson. Provincinio parlamento priimtas įstatymas

AUDRONĖ KAIRYS makrobiotikos konsultantė

* diagnostika
* sveikatingumo dieta
* svorio ir energijos reguliavimas
* gydymas maistu ir mankšta
Dėl konsultacijų skambinkite į makrobiotinį centrą "It's a great life".
Tel. Toronto (416) 255-1049
(voice message)

įpareigoja premjero R. Bourassos vyriausybę iki spalio 26 d. prarasti referendumą Kvebeko nepriklausomybės klausimu. Jis betgi pabrėžė, kad šį įstatymą ir referendumą galima pakeisti kitu.

Jeigu iš Kanados bus gautas Kvebekui priimtinas konstitucijos pakeitimas, tada referendumu gyventojams būtų leista pasisakyti už jo priėmimą ar atmetimą. Pačiam R. Bourassai arčiau širdies būtų referendumas, skirtas Kvebeko provincijos pasilikimui atnaujintoje Kanados federacijoje. Tokiu atveju R. Bourassa gali susilaikyti tautinio sparno atnešto skilimo liberalų partijoje.

Separatistinių nuotaikų kvebekiečiai jau turi propagandai skirtus Kvebeko pasus, išleistus to draugijos Montrealyje. Iš tikrųjų tai yra tik asmeninė 16 puslapių užrašų knygtė su kalendoriumi įjungtomis visomis šventėmis, išskyrus vieną. Liepos pirmojoje trūksta Kanados nepriklausomybei skirtą "Canada Day" įrašo. Knygtutėje neužmirštas ir separatistinės Kvebeko partijos įsteigėjas Rene Levesque – cituojamas 1980 m. referendumo išvakarėse jo pasakytos kalbos ištraukos. Kvebeko istorijai atstovauja ir 1927 m. kovo 1 d. priimančio Labradoro atidavimą Newfoundlandijai.

Tik Šv. Jono Krikštytojo draugijos išleistos knygtės viršelyje yra prancūziškas Kvebeko paso įrašas su tautiniu stilizuotos lelijos ženklu. Tie visi propagandiniai "pasai" turi tą patį numerį – 261092. Separatistams jis primena įstatymu užtikrintą referendumo datą – 26.10.92. V. Kst.

1992 metais

kviečiame keliauti
į plačiai svečiams
vartus atkėlusią
nepriklausomą
Lietuvą!

KELIONĖ Į LIETUVĄ IR ATGAL

Išvykstam balandžio 23 ir grįžtam gegužės 20
balandžio 30 gegužės 27
Kaina \$999.00 + mokesčiai.

NEITIKĖTINA, BET REALU! SKUBĖKIME: VIETŲ SKAIČIUS YRA RIBOTAS!

GRUPINIAI SKRIDIMAI

Išskrendam iš Toronto: gegužės 28, grįžtam liepos 1
birželio 18 – liepos 15
liepos 2 – rugpjūčio 5
rugsėjo 6 – rugsėjo 9

Kaina \$1,299.00 + mokesčiai.

EDERSEN world tours inc.

MES JŪSŲ PASLAUGOMS:

- * Išperkant bilietus iš Lietuvos į Kanadą
- * Parūpinant pasus ir lietuviškas vizas
- * Išrašant kelionės ir sveikatos draudimus
- * Perkant kelionės bilietus traukiniu ar lėktuvu
- * Pasirenkant įvairius maršrutus atostogoms
- * Sudarant išskirtimus vizitui į Kanadą
- * Perduodant pinigų ir vaistų į Lietuvą

SMULKSNĖ INFORMACIJA VISAI KELIONIŲ KLAUSIMAI TEIKIAMA:
pirmadieniais-penktadieniais: 9.30 – 17.00 val.

šeštadieniais – pagal išankstinį susitarimą.

2100 Bloor St. W., Toronto, Ontario M6S 1M7, Canada
Tel. (416) 769-2500 FAX (416) 763-6279

DĖMESIO!

DĖMESIO!

IX IŠEIVIJOS LIETUVIŲ TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĖ

Lietuvai atgavus nepriklausomybę – džiaugsmo šventė,
įvyks 1992 metų liepos 5 dieną, Čikagoje.

Dalyvauja lietuvių tautinių šokių grupės iš viso pasaulio.

Prašome AUKŲ – būkime vieningi ir solidarūs. KLB valdyba išduos pajamų mokesčių kvitus ir aukotojai bus paskelbti šventės leidinyje. Aukus siųsti:

KLB Tautinių šokių šventė, 1011 College St., Toronto, Ont. M6H 1A8, Canada.

Rengia – Kanados ir JAV lietuvių bendruomenės

TORONTONT

Toronto lietuvių pensininkų klubas rengia Velykų pietus, ketvirtadienį, balandžio 23, 12.30 v.p.p. Vilniaus namų III aukšto menėje. Bilietus platina T. Kobelskienė tel. 760-8003, P. Juteitis tel. 766-6019, I. Kandrotienė tel. 766-6437. Inf.

Toronto mokyklų mokiniai sodins medelius miesto parkuose, švenčiant "Arbor Day" 1992. Balandžio 23, ketvirtadienį, 9.30 v.r. šiaurės Toronto mokyklų mokiniai sodins medelius Wanless parko (į šiaurę nuo Lawrence Ave. ir rytus nuo Mount Pleasant Rd.); balandžio 24, penktadienį, 9.30 v.r., tą patį darbą atliks vakarų Toronto mokyklų mokiniai Rennie parke (į vakarus nuo High Park ir į pietus nuo Morningside Ave., o tą pačią dieną, 1.30 v.p.p., rytų Toronto mokyklų mokiniai medelius sodins Beaches parke (prie Lakeshore Blvd. East ir Woodbine Ave.). Minėtose vietose taigopi bus rodomi medelių sodinimo ir jų priežiūros reikmenys. Inf.

Pasaulinėje sporto olimpiadoje šią vasarą Ispanijos Barcelonoje dalyvaus ir nepriklausomos Lietuvos sportininkai. Olimpinis Lietuvos komitetas, kuris telkia lėšas tam žygiui, kreipėsi į užjūrio lietuvių, prašydamas finansinės pagalbos, nes išlaidos labai didelės. Lėšoms telkti Š. Amerikoje yra įgaliotas V. Adamkus, kuris sudarė tokį komitetą Kanadoje šios sudėties: pirm. J. Gustainis, nariai – J. Balsys, S. Krašauskas, A. Šileika, A. Vaičiūnas.

Gautas laiškas iš Nijolės Sadunaitės, atvykusios į JAV-bes priimti žymens iš Steubenville's-unto už gerą kovą dėl krikščionių vertybių priešpaudus metais. Laiške ji rašo apie savo kovą su pornografijos platinimojais Lietuvoje. 1991 m. gegužėje Kaune, Vilniaus gatvėje, pastebėjusi moterį ir vaikus platinant pornografinius lei-

"LEDAS" REFRIGERATION

- (vedu visų rūšių
- * Namų ir automobilių vėsinimo (air conditioning) sistemos
- * Taisau šaldytuvus
- * Skalbimo mašinas
- * Vėsintuvus

Skambinti
RAIMONDUI JARECKUI
tel. 767-8711, Toronto.

dinius, kreipėsi į policininkus, bet tie tik pasiūlė. Tada ji paėmusi tuos leidinius ir vietoje suplėšiusi. Teisminėje byloje jai buvusi priteista bauda – 25.000 rb. Sako tos baudos nemokėianti. Esanti "pasiryzusi kalėti ir Nepriklausomos Lietuvos kalėjime, kad tik Tėvynę įžengtų į doros, tiesos ir laisvės laikus". Lietuvos tikintieji surinkę 57.000 parašų po prašymu Lietuvos valdžiai, kad užkirstų kelią vaikų ir jaunimo tvirkimui, bet iki šiol valdžia nieko nedaranti prieš klestinčią pornografinę spaudą. Tuo reikalu laikraštis "XXI amžius" 1991. VII. 9 išspausdino N. Sadunaitės pareiškimą Lietuvos respublikos generaliniam prokurorui A. Paulauskui.

Lietuvos policijos pareigūnai – vidaus reikalų ministerio pavaduotojas – policijos gen. komisaras Petras Liubertas ir viešosios policijos dept. vyr. komisaras Vytautas Navitskas – Kanados valdžios kvietimu, lankosi Kanadoje, susipažįsta su šio krašto policijos struktūra, teismais bei atlieka kai kuriuos praktikos darbus Ontario ir Albertos provincijose. Nors ir la-

SKAITYTOJAI PASISAKO

MALTOŠ ORDINAS

"TŽ" 1991 m. 49 nr. "Aukštieji Lietuvos pareigūnai Romoje" korespondentas nepaminė lapkričio 19 d. Lietuvos aukščiausiosios tarybos pirmininko Vytauto Landsbergio istorinio oficialaus vizito pas Maltos ordino didįjį magistrą, kur buvo lydimas atstovo Maltos ordino Algirdo Žemaičio ir ambasadoriaus JAV Stasio Lozario. Didysis magistras priėmė pirmininką Landsbergį kartu su aukščiausiais Maltos ordino pareigūnais ir, tarp kitų reikalų, buvo pasitarta apie užmezgimą oficialių diplomatinių santykių tarp Lietuvos ir Maltos ordino.

Pažymėtina, kad Maltos ordinas turi diplomatinius santykius su daugiau kaip penkiasdešimt pasaulio valstybių ir veikia kaip šalpos organizacija sveikatos srityje. Vien 1991 m. Maltos ordinas yra parėmęs Lietuvą vaistais bei įvairiais ligoninių įrengimais, kainuojančiais daugiau kaip 3 milijonus dolerių. Skt.

VISTA PILIETYBĖ

Po I D. karo iš Amerikos grįžo mano brolis ir dėdė. Nors jie buvo Amerikos piliečiai, bet Lietuvos valdžia davė jiems pasus ir nereikalavo atsakyti turėtos pilietybės. Be to, brolis buvo išrinktas Kūršėnų valsčiaus viršaičiu. Tada

bai užimti, kovo 19 d. surado laiko aplankyti KLB būstinę ir "Tėviškės žiburius". Šiek tiek painformavo apie Lietuvos policiją.

Veikusios milicijos perorganizavimo įstatymas buvęs priimtas 1990 m. gruodžio mėn. Grįžta prie senojo pavadinimo – policija, kuri paskirstyta į penkis padalinius: viešoji, kriminalinė, transporto, kelių ir savivaldybių. Vilniuje veikiančių aukštojo mokslo lygio policijos akademija, paruošianti aukštesnio rango pareigūnus. Dvi kitos mokyklos rūpinasi bendrinio policijos tarnautojų lavinimu. Kandidatai į mokyklas parenkami konkurso būdu. Lietuvos policija priklausanči tarptautinei Interpol organizacijai.

Nusikalstamumas mažėjantis. Palyginus su Kanados statistika, Lietuvoje dešimčiai tūkstančių gyventojų, nusikalstamumo nuosimtis mažesnis. Studijuojamos įvairių šalių policijos sistemos. Tuo tarpu Lietuvoje dar daug trūksta technologinių priemonių. S.

Giedrius Krivickas, 20 m. amžiaus, norėtų atvykti į Kanadą ir dirbti už išlaikymą. Kelionės išlaidas apsimokėtų pats. Reikalingas tik išskvietimas. Rašyti: G. Krivickui, Molainių 70-13, 5310 Panevėžys, Lietuva.

Lietuvos valdžia ne tik nedraudė lietuviams, turintiems kitų valstybių pilietybę, įsigyti nuosavybę, bet ir leido užimti valstybines tarnybas. Taigi tuomet Lietuvos valdžia broliškai elgėsi su išeivijos grįžusiais tautiečiais. Dabartinės Lietuvos valdžios elgesys išeivijos lietuvių atživių apgailestina. Įvairūs tokio elgesio aiškinimai nėra įtikinantys.

Rokas Petkevičius, Čikaga

SUNAİKINTOJE TĖVIŠKEJE
Po 47-rių metų aplankiau savo tėviškę ant Šešupės kranto... Deja, jos nebėra – viskas sunaikinta. Kur tik pažvelgsi, dirvonai. Net ir Šešupės reikia gerai paieškoti, nes nėra nei medžių, nei krūmų. Prieinu prie srovėlės vandens. Nejaugi tai Šešupė? Plaukia kažkokio pamazgų srovė, dugno nematyti, nes žolė užaugusi lig viršaus. Nematyti jokios gyvybės. Pasidairęs nubraukiau liūdną asarėlę ir klausiu save: kuo šis kraštas sunaikinto? Juk čia buvo tikrų lietuvių kampelis! Čia ir knygos, keliaudamos iš Prūsų, galėjo prisiglausti. Čia ir "Amerika pirtyje" slėpėsi nuo caro žandarų...

Kas šį kraštą taip sunaikino, yra didelis nusikaltėlis. J.M.

Paieškojimas

Per Lietuvos Raudonąjį kryžių ieško:

Natalija Vaičiūnienė-Rėzaitė mamės sesers dukros Beatricos Rimkaitės, išvykusios su tėvais 1944 m. į Vokietiją, kur lankiusi lietuvių gimnaziją, persikėlusį į Kanadą ir ištėkėjusi už ne lietuvių. Paskutinis laiškas gautas 1962 m. Galintys suteikti žinių apie paieškomus asmenis prašomi rašyti: LRK draugijos respublikiniam komitetui, 2600 Vilnius, Gedimino pros. 3 A, Lietuva.

Optical Studio

OPTIKAS R. SCHMID
1586 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A7
(Prieš Lietuvių namus)

Telefonas 535-6252

Greitas patarnavimas, neužkots kainos. Gaunami kontakto lęšiai (contact lenses).

HALLING CONTRACTING

- Atnaujinimai – visų rūšių
 - Koklinių plytelių (tile) dėjimas
 - Vandentiekio vamzdžių taisymas
 - Dažymas
 - Vėdinimo įvedimas
 - Elektrinio šildymo taisymas
- Tel. 762-9190 Lic. E 1044

Dantų gydytoja

Gintarė Sungailienė, D.S., D.D.S.

39 Dundas Street East, Suite 201,
Mississauga, Ontario L5A 1V9 Telefonas: 276-8863

Taip pat gydytoja priima pacientus ketvirtadieniais.

1588 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A7
(Priešais Lietuvių namus) Telefonas: 530-1070

Advokatas

VICTOR E. RUDINSKAS,

B. Eng., M. Eng., B.C.L., LL.B., M.B.A.

15 John St., Suite 2 Tel. 240-0594
Weston, Ontario M9N 1J2 (24 valandas)
(arti Lawrence ir Weston Rd.) FAX 248-5922

Advokatas

PETRAS K. ŠIMONĖLIS B.A. M.L.S. LL.B.

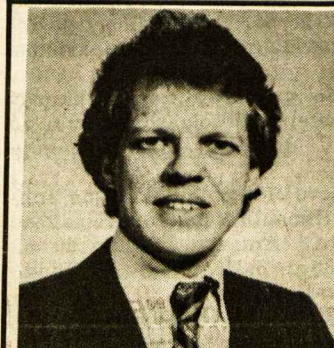
perėmė a.a.advokato Algio Puterio bylas ir testamentus

3425 Dundas St. W., Suite 200 Telefonas
prie Windermere Ave. įstaigos (416) 763-3362
Toronto, Ontario M6S 2S4

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS, B.Sc., LL.B.

2 Jane St., Suite 500 Telefonai:
Bloor ir Jane gatvių kampas įstaigos (416) 762-7393
Toronto, Ontario M6S 4W3 namų 233-0303

Vaidotas Jonynas, M.B.A., C.F.A.
viceprezidentas
Telefonai – (416) 864-2734
1-800-387-1883 (toll free)

- Asmeniškai pataria apie "T-Bills", "Canada Savings Bonds", RRSPs, "Mutual funds", auksą ir sidabrą
- Sąžiningai patarnauja lietuviškai arba angliškai.

Moss, Lawson & Co. Limited
1 Toronto Street, Toronto, Ont. M5C 2W3

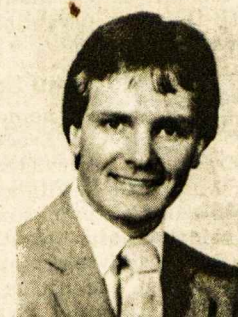
\$500.00

Remkime svarbius lietuvių projektus. Jei pirksite ar parduosite namus per mane iki 1992 metų pabaigos, paaukosiu \$500 jūsų nurodytai šalpos organizacijai:

Toronto Labdaros slaugos namų
statybos vajui arba
Kanados lietuvių bendruomenės
medicininei Lietuvos šalpai.

Dėl smulkesnės informacijos teirautis bet kurioju laiku mūsų įstaigoje.

Juozas (Joseph) NORKUS
namų pirkimo ir pardavimo atstovas,
patarnauja lietuvių kalba.

Nemokamas namų įvertinimas.

RE/MAX West Realty Inc.
1678 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6P 1A9
Phone: (416) 769-1616

DRESHER Ltd.
Real Estate
Member Broker

FAX 233-0285 Tel. 233-3334
3830B Bloor St. W., Islington, Ont. M9B 1K8
Patarnavimai visose pirkimo ir pardavimo srityse.
Kreipkitės į Valterį Drešerį. Kiekviena įstaiga tvarkosi atskirai.
Didžiausia pirkimo ir pardavimo organizacija pasaulyje.

DRESHER INSURANCE BROKERS

Fax 233-0285 - Tel. 231-2661
3830B Bloor Street West, Islington, Ontario M9B 1K8
Lietuvių kalba patarnauja – V. DREŠERIS ir
RIMA (Petkutė) DREŠERIENĖ
Darbo valandos: 9 v.r. – 7 v.v., šeštadieniais – 9 v.r. – 5 v.p.p.
Narys "Better Business" biuro

Patarnavimas – greitas ir tikslus!

V. Dauginis – telefonai (416) 533-1121, (416) 822-7376
Lilija Pacevičienė – telefonai (416) 533-1121, (519) 853-3652
* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *
* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *

DRAUDA – INSURANCE

Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,
1613 Bloor St. West, Toronto, Ont., M6P 1A6
(416) 533-1121 FAX 533-1122

"TORVIL" LTD.

JŪS GALITE VISKĄ ATLIKTI PASKAMBINĘ TELEFONU.

TORVIL Ltd. siūnia nuosirdžiausius linkėjimus Velykų proga visiems savo draugams.

Taip pat norėtume supažindinti su naujausio mūsų katalogu "TORVIL 92", kuriame rasite informaciją apie:

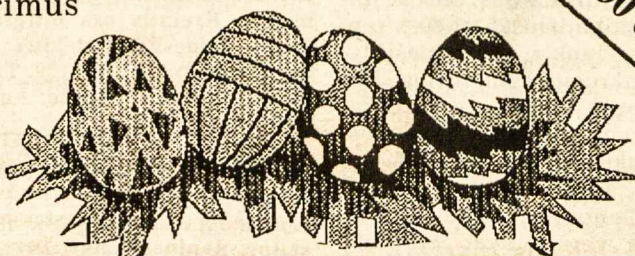
- maistą • saldumynus • cigaretes • alkoholinius gėrimus
- virtuvės ir vonios reikmenis • drabužius • avalynę
- patalynę • namų reikmenis • dviračius • žaislus ir raštinės reikmenis • indus • vaistus • žemės ūkio mašinas ir jų dalis • padangas • kilimus ir kitą grindų dangą • draudą • pinigų ir siuntinių persiuntimą ir kt.

SKAMBINTI NEAPMOKAMU TELEFONU KANADOJE 1-800-661-0210
JAV 1-800-972-9284 arba 1-800-932-7995

KANADOJE Head Office: 63 Galaxy Blvd., Unit 7, Rexdale, Ontario M9W 5P1 Tel. (416) 798-3320 FAX: (416) 798-3321
Branch: 404 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontario M6R 2M9 Tel. (416) 534-3860 FAX: (416) 533-4910
JAV Head Office: 2136 West Chicago Ave., Chicago, IL 60622 Tel. (312) 278-5258 FAX: (312) 278-0875
Branch: R&R INTERPOSTMIR 1055 Broadway, Buffalo, NY 14212 Tel./FAX: (716) 894-9880

PATIKIMAS PATARNAVIMAS Į JŪSŲ TĖVYNĘ

12% VELYKŲ
laikotarpiai nuolaida iki balandžio 30 d.

"TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ" SPAUDOS BALIUS

1992 m. balandžio 25, šeštadienį, didžiojoje Anapilio salėje.

Dalyvausime visi ir paremkime savo laikraštį!

MENINĖJE PROGRAMOJE išgarsite
Toronto lietuvių chorą "VOLUNGĖ",
vadovaujamą muz. Dalios Viskontienės.

PRAMOGINĖJE DALYJE galėsite pasidžiaugti
smagia orkestro "Žagarai" šokių muzika.

DALYVAUSITE dviejose loterijose – didžiojoje
ir mažojoje (su įėjimo bilietais).
PASIVAISIŠITE žymių kulinarių gamintais
valgiais ir įvairiais baro gėrimais.

**Vakaro pradžia – 6.00 v.v.,
meninės programos – 6.30 v.v.**

STALAI (po 10 asmenų) bei vietos užsakomi iš
anksto šokiadieniais "TŽ" administracijoje tel.
275-4672 arba parapijose po pamaldų sekmadieniais.
BILIETO KAINA – \$8 asmeniui, studentams po
programos – šokiams įėjimas nemokamas ir vietos
nerezervuojamos.

Visus dalyvauti kviečia –
"Tėviškės žiburių" leidėjai

MONTREALQUE

Vysk. JUOZAS MATULAITIS Montrealio lituanistinėje mokykloje. Šalia jo sėdi SESELĖ PAULĖ ir vedėja JOANA ADAMONYTĖ. Paskutinėje eilėje stovi mokytojos – NIJOLĖ ŠUKIENĖ ir INGA GEDRIKIENĖ. Nuotr. Juozo Pietcaičio

TORONTO

Anapilio žinios

— Gavėnės rekolekcijos bus balandžio 9-12 d.d. Jas ves iš Lietuvos atvykęs Kaišiadorių vysk. J. Matulaitis, talkinamas taipgi iš Lietuvos atvykusio kun. V. Sabaliausko. Balandžio 9, ketvirtadienį – 10 v.v. ir 7 v.v. Mišios su pamokslu; balandžio 10, penktadienį – 10 v.v. ir 7 v.v. Mišios su pamokslu, balandžio 11, šeštadienį – 10 v.v. ir 6 v.v. Mišios su pamokslu, balandžio 12, sekmadienį – pamokslai įprasta sekmadienio Mišių tvarka. Išpažinčių bus klausoma prieš ir po Mišių. Rekolekcijos bus užbaigtos iškilminga su vyskupu atsisveikinimo vakariene sekmadienį 4 v.p.p. Anapilio salėje. Prašome visus rekolekcijose ir vakarienėje dalyvauti. Bilietus vakarienei platina R. Celejewska tel. 231-8832. Autobusai rekolekcijų dienomis važiuos šia tvarka: ketvirtadienį, penktadienį ir šeštadienį – 9.30 v.v. nuo Islington požeminių traukinių stoties Anapilį ir 12 val. nuo Anapilio atgal; sekmadienio rytą – įprasta sekmadienio tvarka, o sekmadienį po pietų – 3.30 val. nuo Islington požeminių traukinių stoties Anapilį ir 6.30 v.v. nuo Anapilio atgal.

— Praeitą sekmadienį per abejas Mišias giedojo naujai besikuriantis ir dar bevardis choras. Vargonininkavo Valdas Ramanauskas.

— Ateinanti sekmadienį bus renkama arkivyskupijos įsakytu antroji rinkliava Share Life.

— Ateinanti sekmadienį pamokslus pas mus skaitys svečias iš Lietuvos kun. Algis Kildušis.

— Pirmąjį Komunijai pasiruošimo pamokos vyks sekmadieniais po 9.30 v.v. Mišių, o Sutvirtinimo sakramentui – po 11 v.v. Mišių. Pamokas veda seselė Loreta.

— Šios savaitės viduryje klebonas išvyksta į Floridą vesti rekolekcijų St. Petersburgo apylinkės lietuviams. Sugrįš po ateinančio sekmadienio.

— Mišios balandžio 5, sekmadienį, 9.30 v.v. už a.a. Stanislovą Brokaitį, 11 v.v. už parapiją; Wasagoje 2 v.p.p. už parapiją.

Lietuvių namų žinios

— Sekmadienio po pietėse dalyvavo 250 asmenų. Spėtių knygoje pasirašė: S. Juknevičienė iš Telšų, J. Cepaitis iš Vilniaus. Svečius supažindino ir pranešimus padarė LN valdybos narys Kęstutis Raudys.

— LN nariai yra prašomi pranešti savo adresų pakeitimus LN administratorei Danutei Sysak (Simonaitytei) tel. 532-3311. Mes esame gavę 50 laiškų su metinio susirinkimo pranešimais, deja, be narių pagalbos negalime jų išsiųsti, neturėdami adresų.

— Lietuvių namų ligonių lankytojai renka pasitarimui balandžio 1, trečiadienį, 7 v.v. Galintieji prisidėti prie ligonių lankymo prašomi dalyvauti šiame posėdyje arba pranešti V. Kulniui tel. 769-1266.

— Kovo 29, sekmadienį, 3 v.p.p. įvyko Lietuvių kredito kooperatyvo "Parama" narių metinis susirinkimas. Susirinkimą atidarė valdybos pirmininkas D. Vaidila ir pakvietė valdybos vicepir. H. Stepatį perskaityti 74 mirusių narių sąrašą ir juos prisiminti tylos minutę. Buvo išklausti pirmininko, izdininko, kredito komiteto, priežiūros komiteto ir revizoriaus pranešimai. Po to sekė diskusijos dėl pranešimų ir einamųjų reikalų. Valdybos kadenciją baigė D. Vaidila ir O. Delkus, priežiūros komitete – V. Sendžikas ir kredito komitete – K. Draudvila. Neatsiradus daugiau kandidatų į valdybą perinkti D. Vaidila ir O. Delkus, į priežiūros komitetą – V. Sendžikas. Į kredito komitetą akklamaciškai būdu – A. Sukauskas. Susirinkime dalyvavo rekordinis narių skaičius – 487 nariai.

Aukos slaugos namams

\$250 – Renatė Szilagy; \$100 – V. D. Bigauskai iš West Hill, Ont., dr. A. D. Dickson, I. Vibrys, Teresė Kartavičienė iš Grafton, Ont.; \$50 – S. Putrimas, J. Yčas, B. S. Jedrych; \$25 – M. Gegužis; \$20 – V. S. Lenkaitis. Iš viso statybos fonde yra \$753.736. Aukos priimamos Toronto ir Hamiltono kredito kooperatyvuose arba tiesiog siųsti šiuo adresu: Labdaros fondas, Lietuvių slaugos namai, 1973 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Praėjusių sekmadienį per 10.15 v. Mišias giedojo Lietuvos kankinių parapijos choras, vadovaujamas muz. J. Govedo. Per visas Mišias pamokslus sakė kun. Algis Kildušis, Raudonės klebonas.

— Šis penktadienis yra mėnesio pirmasis. Seneliai ir ligoniai lankomi namuose ir prieglaudose iš anksto susitarus. Šį penktadienį vietoj Kryžiaus kelių bus rekolekcijų Mišios ir pamokslas 7 v.v. Išpažinčių klausoma prieš visas Mišias.

— Pirmą mėnesio šeštadienį Gyvojo rožinio draugija dalyvauja rekolekcijų Mišiose 10.30 v.v. ir po Mišių kalba Rožinį šventovėje, "Vilniaus" pensininkų namuose Mišios – 5 v.p.p.

— Parapijos metinės rekolekcijos prasideda šį trečiadienį 7 v.v. su Mišiomis ir pamokslu, kurį skaitys vysk. Juozas Matulaitis. Ketvirtadienį ir penktadienį – Mišios ir pamokslas 9.30 v.v. ir 7 v.v., šeštadienį – 10.30 v.v. ir 4 v.p.p., sekmadienį pamokslai per visas Mišias. Išpažinčių bus klausoma prieš kiekvienas Mišias.

— Metinis parapijos susirinkimas įvyks ateinančių sekmadienį tuoj po 11.30 v. Mišių parapijos didžiojoje salėje.

— Kovo 27 d. palaidota Rima, Julijos ir Rimanto Ruslių dukrelė; kovo 28 d. a.a. Antanas Smailys, 80 m.; kovo 30 d. palaidota Juzefa Juodiškienė.

— Kun. Tarcijus Garbukas, OFM, 1959-1968 m. dirbęs mūsų parapijoje, š.m. kovo 5 d. mirė Jeruzalėje Šv. Karsto pranciškonų vienuolyne, kur buvo ir palaidotas. Vėlonis buvo gimes Vilaviškioje 1906 m. spalio 16 d. Į Pranciškonų ordną įstojo 1932 m., kunigo įšventintas 1938 m. birželio 11 d.

— Mišios balandžio 5, sekmadienį, 8.30 v.v. – už a.a. Simoną Grigonį, 9.20 v.v. – už a.a. Juozą Vaškevičių, 10.15 v.v. – už a.a. Vladą Katele, už a.a. Adolfą Šapoką, už a.a. kun. Pijų Jankų, 11.30 v.v. – už gyvus ir mirusius parapijiečius.

Kaišiadorių vyskupas J. Matulaitis savo misijinę kelionę Kanadoje pradėjo nuo Montrealio – aplankė abi lietuvių parapijas ir lituanistinę mokyklą. Kovo 22, sekmadienį, atnaušavo Mišias AV šventovėje ir pasakė pamokslą. Tą patį sekmadienį vakare aplankė Otavos lietuvių katalikų misiją, o sekančią dieną – vietos arkivyskupą M. Gervais, kuris yra ir Kanados katalikų vyskupo konferencijos pirmininkas. Jam išdėstė Lietuvos vyskupo rūpesčius bei pagalbos reikalingumą. Vysk. J. Matulaitis kovo 26-29 d.d. vadovavo rekolekcijoms Hamiltone, o kovo 29 d. vakare aplankė Delhi lietuvių parapiją, kur atnaušavo Mišias ir pasakė pamokslus. Kovo 30-31 d.d. vadovavo rekolekcijoms St. Catharines mieste. Rekolekcijoms Toronto vadovaus balandžio 1-5 d.d., Londone – balandžio 6-7 d.d., Mississaugoje – balandžio 9-12 d.d. Misijinės kelionės užbaigė – balandžio 12, Verbų sekmadienį, 4 v.p.p., Anapilio salėje platus masto vakariene, kurioje visi kviečiami dalyvauti. Vyskupą J. Matulaitį šioje misijinėje kelionėje lydi kun. V. Sabaliauskas.

Toronto lietuvių filatelistų draugijos pranešimu, paroda Lithpex XI įvyks balandžio 11-12 d.d. Lietuvių namuose. Ši paroda visuomenę supažindins su Lietuvos nepriklausomybės atstatymu filateliniais rodiniais. Visi kviečiami į aplankytą "Filatelistų žiniuos" 1 (25) nr. Pristatymas prieš vienerius metus miręs žymus filatelistas Juozas Jagėla. Inf.

Anapilio korporacijos metinis susirinkimas įvyks š. m. balandžio 21, antradienį, 7 v.v. parapijos salėje. Nesusirinkus kvorumui, už pusės valandos yra šaukiamas kitas susirinkimas, kuris, nežūrint dalyvaujančių skaičiaus, yra teisėtas.

Valdyba

Iškilaus svečio iš Lietuvos

Kaišiadorių vyskupo JUOZO MATULAIČIO misijinės kelionės Kanadoje užbaigė -

ATSISVEIKINIMO VAKARIENĖ

1992 m. balandžio 12, Verbų sekmadienį, 4 v.p.p., didžiojoje ANAPILIO salėje

PROGRAMOJE: "Volungės" choras, svečio ir misijinės kelionės rengėjų žodis, vaisės. Visi maloniai kviečiami dalyvauti ir paremti religinę Lietuvos šalpa.

BILIETAI-KVIETIMAI gaunami sekmadieniais po Mišių abiejose lietuvių katalikų parapijose; šokiadieniais – pas Reginą Celejevską (416) 231-8832 arba pas Bronių Genčių (416) 532-8531. Stalai numeruoti (po 8 asmenis).

Rengia ir kviečia – Kanados lietuvių katalikų centras

"ATŽALYNAS"

METINĖ PAVASARIO KONCERTA

1992 m. balandžio 5, sekmadienį, 1 v.p.p., Toronto Lietuvių namuose

PROGRAMOJE: visas Toronto "Atžalyno" jaunimas. Veiks loterija, bus kavutė ir užkandžiai. Įėjimas: laisva auka.

Visi kviečiami savo dalyvavimu ir aukomis paremti mūsų šokantį – dainuojantį jaunimą. TĖVŲ KOMITETAS

Lietuviais esame mes gimę

ŠVIETIMO ir KULTŪROS SUVAŽIAVIMAS

įvyks 1992 m. balandžio 25-26 d.d. Anapilio sodyboje Parodų salėje, 2185 Stavebank Road, Mississauga, Ontario.

Pagrindinė mintis

MES IR 2001 METAI

Paskaita, svarstybomis, diskusijomis bus bandoma pažvelgti į ateinantį dešimtmetį

RŪPI: • Lietuvos išlaikymo perspektyvos • Išeivijos ateitis laisvos Lietuvos akivaizdoje

• Naujųjų ateivių įsijungimas į bendruomenės veiklą • Lietuviškoji spalva Kanados kultūrinio gyvenimo mozaikoje • Ir dar daug daugiau kitų dalykų.

Kviečiame dalyvauti ir iš anksto registruotis KLB būstinėje, 1011 College St., Toronto, Ont. M6H 1A8.

Tel. (416) 533-3292. Registracija prie įėjimo balandžio 25, šeštadienį, 8.30 valandą ryto. Registracijos mokestis, įskaitant pietus, užkandžius bei kitus priedus:

registruojantis iš anksto: abiem dienoms \$30, tik šeštadienį \$25, tik sekmadienį \$10; registruojantis prie įėjimo: abiem dienoms \$35, tik šeštadienį \$30, tik sekmadienį \$15.

Rengia KLB švietimo ir kultūros komisijos

TRADICINIS "TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ" spaudos balius – balandžio 25, Atvelykio šeštadienį, Anapilio salėje. Bus jaunatviška meninė programa, gausi laimikais loterija, lietuviški valgiai, geras orkestras, šokiai. Bilietai gaunami "TŽ" administracijoje ir po pamaldų Anapilio ir Prisikėlimo parapijos salėse. Loterijai yra suteikta žymių skulptorių ir dailininkų darbai. Su įėjimo bilietais kiekvienas baliuje galės dalyvauti mažoje loterijoje.

KLB švietimo ir kultūros suvažiavime balandžio 25-26 d.d. Anapilio muziejaus-archyvo parodų salėje šalia paskaitų ir simpoziumo bus pagal amžių sudaryti diskusiniai būreliai, kurie mėgins apžvelgti ir padaryti atitinkamas išvadas, panagrinėję šias temas: mūsų viltys, kylančios iš lietuviškos veiklos Kanadoje; mūsų įnašas Kanados lietuvių bendruomenės veiklai; naujų ateivių įsijungimas į Ka-

nados lietuvių bendruomenės gyvenimą; Kanados lietuvių bendruomenės bendradarbiavimas su Lietuva ir perspektyvos. Šios diskusijos bus šeštadienį, balandžio 25, 1.30 v.p.p. Rengėjai laukia naujų pasiūlymų, konkrečių sumanymų. Jau dabar būtų laikas organizuotai pasitarti, pasigilinti į klausimus. Dalyvausime pasiruošę! Inf.

A. a. Ginto Beriaus atminimui Genovaitė Bijūnienė ir Lietuvos verslininkas Sarūnas Kliokys su gilia užuojauta auksko "Tėviškės žiburiams" \$25.

A. a. Gintarės Sergautytės-Norton atminimui B. K. Zutautai "Tėviškės žiburiams" auksko \$30.

A. a. dukters Gražinos Leve-Kaspariūnaitės atminimui A. Kaspariūnienė "Tėviškės žiburiams" auksko \$30.

Mylimam broliui a.a. Kazimierui Palčiauskiui mirus, užjaušdama sesutę Stasę Kaluzienę Ona Judikienė "Tėviškės žiburiams" auksko \$20.

• Ar jau parėmė Kanados lietuvių kultūros muziejų?

PARDUODAMAS grynas bičių medus. Kreiptis pas bitininką J. Norkų (didesnius kiekius pristatomi į namus) tel. 389-8179. Taip pat galima gauti Anapilio knygyne.

"REBE CARPENTRY"

Pigios kainos. Atliekame įvairius darbus: remontuojame, statome priestatus, naujus namus, juos suplanuojame. Skambinti tel. (416) 527-7689 Hamiltone.

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka staliaus, plytelių dėjimo, vonių, tualetų ir prausių įrengimo darbus už prieinamą kainą. Skambinti tel. 769-5024 Toronto.

VITAS GRABAUSKAS

statau naujus namus, darau pataisymus, prieplaukas (decks), tverius. Skambinti tel. 416-847-9187, Oakville, Ontario.

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

Namai - Automobilių - Prekyba - Atsakomybė
3907A Rosemont Blvd., Montreal, Que. H1X 1L7
Tel. 722-3545 FAX 722-3546
JOANA ADAMONYTĖ, A.I.B. DONNA SVRAKA, A.I.B.
PETRAS ADAMONIS, C.I.B. Res. 256-5355
Greitas ir tikslus patarnavimas. Pasiteiravimas neįpareigoja apsidrausti.

LITAS

MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 DeSeve St., Montreal, Que. H4E 2A8
Tel. 766-5827; 766-5830

Skyrius: 3907A Rosemont Boulevard

VISI BANKINIAI PATARNAVIMAI

AKTYVAS – virš \$29,000,000 REZERVAS – virš milijono.

MOKA UŽ:

Certifikatus 1 m. – 7 1/4%	Taupymo – special. – 4 1/4%
Certifikatus 2 m. – 7 3/4%	Taupymo – su gyv. dr. – 4 %
Term. indėlius:	Taupymo – kasdienines – 4 1/4%
1 metų – 6 1/4%	Einamos sąsk. – 3 1/2%
180 d. - 364 d. – 6 %	RRIF-RRSP – 1 m.term. – 7 1/4%
120 d. - 179 d. – 5 3/4%	RRIF-RRSP – 2 m.term. – 7 3/4%
60 d. - 119 d. – 5 1/4%	RRIF-RRSP – taup. – 4 1/4%
30 d. - 59 d. – 4 1/2%	

IMA UŽ:

Nekiln. turto nuo 8 3/4%, asmenines – nuo 10 %

Informacija apie naujausias palūkanas "Lite"

KASOS VALANDOS:

	1475 DeSeve	3907A Rosemont
Pirmadieniais	9.00- 3.00	10- 2
Antr., treč.	9.00- 3.00	
Ketvirtadieniais	12.00- 8.00	3.00- 7.00
Penktadieniais	10.00- 6.00	2.00- 6.00

IEŠKAU RUSIŠKAI kalbančios vaikui auklės, kuri galėtų gyventi kartu bei atlikti namų ruošos darbus. Skambinti tel. 764-7150 po 3 v.p.p.

REIKALINGA MOTERIS, kuri galėtų gyventi kartu ir prižiūrėti 6 mėnesių vaiką. Skambinti po 5 v.p.p. tel. 471-3035 Markham.

JAUNAI, vienišai motinai, kovojančiai su melanoma ir mirtim Lietuvoje, reikalinga parama. Skambinti tel. (604) 224-3714 Vankuveryje.

IŠNUOMOJU du kambarius ir virtuvę su baldais. Pageidauju vyresnio amžiaus žmones. Skambinti tel. 533-4912 Toronto.

ĮMOKEJUS PINIGUS į paslaugos "Rūta" saskaitą, jūs galite apsipirkti Lietuvoje savo giminačius, draugus, senelių ir vaikų namus šviežia skerdiena – 70 kg (\$130), rūkytos mėsos gaminiams – 20 kg (\$150), sauso maisto rinkiniui – \$150, šventinis rinkinys – \$150. Visi užsakymai pristatomi į namus. Teirautis tel. 1-(416) 536-4742, 919 Dufferin St. Apt. 502, Toronto, Ont. M6H 4B3.

EUROPEAN CATERING

Gaminamas maistas visom progom, parūpinama salė, muzika, gėlės, sutvarkomi gėrimų (baro) reikalai. Skambinti bel kuriuo laiku: Antanas Gataveckas tel. (416) 536-4742 Toronto.

PARDUODU du bilietus į Vilnių (per Varšuvą) pigesne kaina. Tai pati pigiausia ir naujausia kelionė į Lietuvą. Skambinkite tel. 234-5842 vakarais.

ATOSTOGOS SAULETOJ FLORIDOJ. Kambarys ir prausykla, vėsinimas, apšildomas baseinas, pusryčiai – savaitė \$200. Miegamas kambarys, bendra prausykla – savaitė \$150. Arti parduotuvių ir pajūrio. Skambinti arba rašyti: A. Zupkus, 5886 Guest Court, North Fort Myers, FL 33903, USA. Tel. (813) 656-5886.

PASLAUGOS "RŪTA" PATARNAVIMAI. Siunčiame oro pastų jūsų pačių sudarytus siuntinius. 1 kg kaina \$5.99. Mažiausias svoris 2 kg. Perduodame pinigus iš rankų į rankas neribotais kiekiais. Persiunčiame naujas ir vartotas lengvas mašinas. Galite užsisakyti sovietų gamybos traktorių. Tarpininkaujame norintiems pirkti Lietuvoje žemės sklypą namo statybai, namus ir butus. Teirautis tel. (416) 536-4742 nuo 9 v.v. iki 11 v.v. Toronto.